

2015-06-15

Socialnämnden

Tid 2015-06-15, kl 19:00

Plats Kommunhuset i Tumba, plan 2 rum 3

Ärenden

Justering

- 1 Presentation av Vårljus verksamhet - muntlig information
- 2 Presentation av Utredningsenheten - muntlig information
- 3 Arbetsbelastning på Utredningsenheten - muntlig information
- 4 Yttrande över remiss - Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård
KS/2015:284 (SN 2015:85)
- 5 Yttrande över remiss - Barnombudsmannens anmälningsskyldighet (SN
2015:127)
- 6 Yttrande över remiss - "Avskaffande av systemet med etableringslotsar (Ds
2015:26) (SN 2015:137)
- 7 Slutrapport för paraplyprojektet och rapport för implementeringsåret för paraply-
teamet (SN 2009:111)
- 8 Förvaltningschefen informerar
- 9 Betalkort för personal på socialpsykiatriska enheten (SN 2010:66)

- 10 Öppna nämndsammanträden (SN 2015:142)
- 11 Samordningsförbundet i Botkyrka, Huddinge och Salem (SN 2015:14)
- 12 Anmälan av delegationsbeslut (SN 2015:13)
- 13 Anmälningssärenden (SN 2015:11)

Majoritetspartierna träffas i kommunalhuset i Tumba, plan 2 rum 3, kl 18.00
Oppositionspartierna träffas i kommunalhuset i Tumba, socialförvaltningens stora sammanträdesrum på plan 8, kl 18.00 .

Var vänlig och meddela Anneli Sjöberg om du inte kan närvara, tfn 530 618 34 eller anneli.sjoberg@botkyrka.se.

MATS EINARSSON
ordförande

ANNELI SJÖBERG
sekreterare

1

Presentation av Vårljus verksamhet - muntlig information

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Vd Christer Halldelius presenterade Vårljus verksamhet.

2

Presentation av Utredningsenheten - muntlig information

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Verksamhetschef Göran Törnblom presenterade utredningsenhetens verksamhet.

3

Arbetsbelastning på Utredningsenheten - muntlig information

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Kvalitetsledare Anna Forsberg och verksamhetschef Göran Törnblom redogjorde för arbetsbelastningen på utredningsenheten.

4**Yttrande över remiss - Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård KS/2015:284 (SN 2015:85)****Beslut**

Socialnämnden överlämnar yttrandet den 11 maj 2015 till Socialdepartementet som kommunens svar på remiss ”Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård” Socialdepartementets diarienummer 2015/1650/FS.

Sammanfattning

Botkyrka kommun är remissinstans för betänkandet om Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård. Socialnämnden yttrar sig för kommunens räkning och socialförvaltningen har berett ärendet tillsammans med vård och omsorgsförvaltningen. Socialförvaltningen har tagit del av synpunkter på förslaget från Kommunförbundet Stockholms län, KSL och Sveriges kommuner och landsting, SKL.

Vi är positiva till att förslaget har fokus på samverkan mellan huvudmännen och att Samordnad individuell plan används som instrument för gemensam planering med brukarens/patientens behov i fokus. Vi anser samtidigt att tiden till ikraftträdandet, juli 2016, är för kort för att genomföra det metod- och utvecklingsarbete som utredningen identifierat att det finns behov av.

Vi anser tiden också vara för kort för att hinna teckna de överenskommelser som är intentionen med förslaget. Vidare bedömer vi att när antalet fristdagar är så lågt som tre kalenderdagar saknas incitament för landstinget att ingå överenskommelser om avvikande antal dagar. Vi anser vidare att storstadsregionernas och Stockholm läns förhållande inte är tillräckligt belysta, samt saknar ett anhörigperspektiv. Vår uppfattning är att antalet fristdagar i förslaget bör ändras till tre dagar istället för tre kalenderdagar och att det för patienter inom slutenvården är nödvändigt att för vissa patientgrupper göra överenskommelser om andra planeringstider. Övergångsbestämmelser behövs för tiden innan sådana överenskommelser finns på plats.

Vi tycker det är positivt att inskrivningsmeddelande ska skickas efter 24 timmar och anser att regeln även bör gälla när vårdbehovet upptäcks senare i vårdkedjan. Fast vårdkontakt är positivt men förslaget klargör inte hur samverkan ska organiseras när patienten avstår från fast vårdkontakt eller inte medverkar till en SIP. Förslaget är också otydligt omkring med vilken planering patienten skrivs ut och det behöver klargöras i vilka fall samordnad individuell plan är en förutsättning för att patienten ska skrivas ut. SIP bör även kunna påbörjas i slutenvården när det behövs.

Anhörigas behov av information och stöd i samband med utskrivning bör mer tydligt skrivas in i lagen. Det är positivt att utredningen lyfter behovet av utvecklingsprogram och metodstöd från nationell nivå och anser att detta arbete behöver göras med stöd av nationella utvecklingsmedel.

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

Referens
Sara Andersson

Mottagare
Socialnämnd

Yttrande över remiss - Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård KS/2015:284

Förslag till beslut

Socialnämnden överlämnar yttrandet den 11 maj 2015 till Socialdepartementet som kommunens svar på remiss "Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård" Socialdepartementets diarienummer 2015/1650/FS.

Sammanfattning

Botkyrka kommun är remissinstans för betänkandet om Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård. Socialnämnden yttrar sig för kommunens räkning och socialförvaltningen har berett ärendet tillsammans med vård och omsorgsförvaltningen. Socialförvaltningen har tagit del av synpunkter på förslaget från Kommunförbundet Stockholms län, KSL och Sveriges kommuner och landsting, SKL.

Vi är positiva till att förslaget har fokus på samverkan mellan huvudmännen och att Samordnad individuell plan används som instrument för gemensam planering med brukarens/patientens behov i fokus. Vi anser samtidigt att tiden till ikraftträdandet, juli 2016, är för kort för att genomföra det metod- och utvecklingsarbete som utredningen identifierat att det finns behov av.

Vi anser tiden också vara för kort för att hinna teckna de överenskommelser som är intentionen med förslaget. Vidare bedömer vi att när antalet fristdagar är så lågt som tre kalenderdagar saknas incitament för landstinget att ingå överenskommelser om avvikande antal dagar. Vi anser vidare att storstadsregionernas och Stockholm läns förhållande inte är tillräckligt belysta, samt saknar ett anhörigperspektiv. Vår uppfattning är att antalet fristdagar i förslaget bör ändras till tre dagar istället för tre kalenderdagar och att det för patienter inom slutenvården är nödvändigt att för vissa patientgrupper göra överenskommelser om andra planeringstider. Övergångsbestämmelser behövs för tiden innan sådana överenskommelser finns på plats.

Vi tycker det är positivt att inskrivningsmeddelande ska skickas efter 24 timmar och anser att regeln även bör gälla när vårdbehovet upptäcks senare i vårdkedjan. Fast vårdkontakt är positivt men förslaget klargör inte hur samverkan ska organiseras när patienten avstår från fast vårdkontakt eller inte medverkar till en SIP. Förslaget är också otydligt omkring med vilken planering patienten skrivs ut och det behöver klargöras i vilka fall samordnad individuell plan är en förutsättning för att patienten ska skrivas ut. SIP bör även kunna påbörjas i slutenvården när det behövs.

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

Anhörigas behov av information och stöd i samband med utskrivning bör mer tydligt skrivas in i lagen. Det är positivt att utredningen lyfter behovet av utvecklingsprogram och metodstöd från nationell nivå och anser att detta arbete behöver göras med stöd av nationella utvecklingsmedel.

Marie Lundqvist
socialchef

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

Referens
Sara Andersson

Mottagare
Socialdepartementet Dnr 2015/1650/FS

Yttrande över remiss - Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård

Inledning

Botkyrka kommun är remissinstans för betänkande om Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård, Sou 2015:20. Socialnämnden har i uppdrag att yttra sig för kommunens räkning. Socialförvaltningen har berett ärendet tillsammans med vård och omsorgsförvaltningen. Socialförvaltningen har tagit del av de synpunkter som Kommunförbundet Stockholms Län, KSL och Sveriges kommuner och Landsting, SKL har på förslaget. Botkyrka kommuns yttrande är i stora delar samstämmigt med de synpunkter som KSL och SKL lämnar.

Allmänna synpunkter

Vi anser att utredningens bakgrundstexter och problembeskrivningar stämmer väl överens med problem vi har att hantera i våra verksamheter. Men det som sedan konkretiseras i förslag till lagtexter är i delar otydligt och svarar inte upp mot de problem i verksamheterna som lagen förväntas lösa.

Vi är positiva till att den öppna vårdens roll lyfts fram och förtydligas i det förslag som utredningen presenterar. Vi är också positiva till att förslaget har fokus på samverkan och lyfter upp lokala överenskommelser som en huvudregel och att bestämmelser om frist dagar och annat är en ”back up”. Men vår bedömning är att antalet frist dagar, tre i förslaget, är så lågt att det blir svårt för kommunerna att ingå avtal om frist dagar som avviker från detta.

Vi är också positiva till att Lagen om rättspsykiatrisk vård lyfts ur förslaget men att utredningar tar upp behovet av uppföljning av väntetider för patienter som vårdas enligt denna lag och som bedöms vara utskrivningsklara.

Förslaget syftar till att ge ekonomiska incitament till bättre och effektivare samarbete. Vi anser att det redan idag finns tydliga incitament för att väntetiderna mellan slutenvård och vård och omsorg i öppna former ska kunna hållas så korta som möjligt. Botkyrka har idag inga kostnader för betalningsansvar till landstinget för patienter i den psykiatriska slutenvården och

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

marginella kostnader för patienter i den somatiska slutenvården. Vår bedömning är att patienterna i slutenvården förs över till kommunen så snart som möjligt.

Primär/öppenvården har i förslaget inga ekonomiska incitament till att uppfylla sina delar i förslaget. Om de inte uppfyller sina delar i förslaget är det slutenvården som drabbas. Frågan lämnas till landstinget att lösas internt. Redan idag ser vi i våra verksamheter att den öppna vården i Stockholms län saknar en organisation som motsvara behoven. I det nya förslaget ska de även möta upp med att ta emot patienter under kvällar, helger och storhelger. Det behöver finnas läkare som kan ta över det medicinska ansvaret och läkemedelshantering samt sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster som kan möta upp direkt i hemmet. Inom vård- och omsorgsboende behöver läkarresurserna förstärkas. Ytterligare en utmaning är den fördröjning som idag sker när de hjälpmedel som behövs i hemmet så som, gånghjälpmedel, toalettstolsförhöjare, särskilt anpassad säng, inte kan levereras i tid. Utöver detta påverkas förutsättningarna i Stockholms län av att landstinget fortfarande utför hemsjukvården. Detta leder till en mer komplex situation då fler aktörer ska samarbeta.

Vi anser att Stockholms och andra storstadsregioners särskilda förutsättningar inte är tillräckligt belysta. Bristen på bostäder påverkar i hög grad socialtjänstens möjligheter att bistå brukare i deras behov och genererar stora kostnader. Det råder också brist på platser i boenden, brist på markhänvisningar för att bygga boenden och planprocesserna är långdragna. Detta drabbar inte minst brukare inom socialpsykiatriens område. Den enskilde kanske inte är i behov av ett boende med personal men har heller ingen egen fungerande boendesituation. Den enskilde kan exempelvis bo inneboende hos släkt eller vänner eller hyra i andra hand men i samband med utskrivning från slutenvård inte vara välkommen tillbaka dit. Vi anser att kortare vårdtider innebär en stor risk för ökade placeringar på hem för vård eller boende (HVB) för personer med psykisk ohälsa. I Stockholms län innebär ofta en placering på HVB att personen flyttar till en annan kommun/annat landsting och samverkan med öppenvården försvåras och kostnaderna ökar. Personer som inte är i behov av ett boende med personal men som saknar egen bostad, riskerar skrivas ut till en osäker boendesituation och "försvinner" vilket leder till att samverkan mellan kommun och öppen vård inte kan vidmakthållas. Det kan också innebära att målgruppen i större utsträckning hänvisas till härbärgen och andra tillfälliga lösningar i avvaktan på gemensam planering och resultaten av denna.

Förslaget belyser inte heller att det i Stockholms län finns en mångfald av vårdgivare inom både äldreomsorgen och inom sjukvården. Det innebär att

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

ett stort antal vårdgivare ska hitta samverkansformer samtidigt som brukaren/patientens rätt att välja ska tillgodoses.

Vi anser att anhörigperspektivet inte är tillräckligt belyst i utredningens övervägande och förslag. Undersökningar visar att det bästa stödet för anhöriga är en god vård och omsorg. Vi saknar i utredningen beskrivningar av de konsekvenser förslaget kan få för de anhöriga.

Kapitel 7 Utredningens övervägande och förslag

7.3.5 Lagens syfte

Vi anser att lagens syfte om trygg och effektiv utskrivning från slutenvård är svårt att uppfylla inom socialpsykiatriens område när antalet frist dagar minskar från idag trettio till tre. Om patienten som tagits in för slutenvård är okänd för socialtjänsten och inte har något lämpligt boende att skrivas ut till krävs längre tid att utreda behovet och hitta lämpliga insatser. Brukaren är ofta initialt svår att få kontakt med och det tar tid att etablera förtroende och att göra brukaren delaktig. Dåliga tillfälliga boendelösningar förväntas leda till att brukaren måste återinskrivas i slutenvården.

7.4.1 Inskrivningsmeddelande

Det är positivt att inskrivningsmeddelande ska skickas senast 24 timmar efter att patienten kommit in vilket i en del fall kan ge en längre planeringstid än dag. Vi ser dock en risk att slutenvården efter så kort tid inte kan lämna tillförlitlig information om när patienten beräknas vara utskrivningsklar och att beskedet som lämnas inte avspeglar den individuella patientens behov utan generella vårdtider för olika tillstånd. Lagen behöver tydligare regler hur behov av insatser som uppstår senare i vårdförloppet ska rapporteras. Vi anser att 24 timmars-regeln bör gälla även när behov upptäcks senare i vårdförloppet.

7.4.4 Fast vårdkontakt

Det måste vara möjligt för patienten att avstå från en fast vårdkontakt. Vi anser det viktigt att det i förslaget klargörs hur samverkan omkring patienten då ska organiseras.

7.4.5 Planering av insatser inför patientens utskrivning

För socialtjänsten är inskrivningsmeddelandet att betrakta som en anmälan om att ”utan dröjsmål” inleda utredning. Förslaget är otydligt när det gäller med vilken planering patienten skrivs ut. Socialtjänsten har stora svårigheter att göra en planering utifrån patientens behov om det saknas en tydlig planering för patientens fortsatta vård och stöd från olika huvudmän, vilket det saknas incitament för i utredningen. Som utredaren påpekar är ofta patien-

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

terna äldre, sköra, har en kognitiv svikt eller är smärtpåverkade, vilket gör att de inledningsvis inte alltid kan medverka eller förstå sina behov efter sjukhusvistelsen. Socialtjänsten kan inte inleda en utredning utan den enskildes samtycke och att det finns en ansökan att utreda.

Vi anser att man i förslaget tydligt bör skriva in när en samordnad planering SIP, är en förutsättning för att patienten ska kunna skrivas ut. För flera patientgrupper menar vi att en SIP behöver påbörjas redan inom slutenvården. Vi menar också att man på detta sätt säkerställer att SIP blir det planeringsinstrument som kommer att användas vid all planering.

7.4.7 Informationsöverföring vid utskrivning

Inom socialpsykiatrin har vi idag inte de IT-system och de sammanhållna journalsystem som är det optimala när information snabbt ska överföras från en huvudman till en annan i samband med att patienten skrivs ut.

En risk som vi anser mer behöver beaktas är fel i läkemedelshanteringen vid utskrivning från slutenvården både för äldre och för patienter från psykiatrin. Vår erfarenhet är att slutenvården inte alltid tydligt informerar om medicinändringar och att det råder en missuppfattning om att kommunens boenden kan tillhandahålla medicin som inte hämtats ut.

7.4.8 Information till patienten i samband med utskrivningen

Vi tycker det är positivt att patientens behov av delaktighet specifikt regleras i själva lagen och att de anhörigas behov och roll också behandlas. Sådana bestämmelser finns även i den nuvarande lagstiftningen. Trots detta finns mycket mer att göra inom detta område vilket visar på att kravet på information och delaktighet för de anhöriga mer tydligt behöver skrivas in i lagen. Stöd och information till anhöriga är gynnsamt för patientens tillfrisknande och förhindrar återinskrivning. Anhöriga uppfattar det som ett stöd att göras delaktiga i den närståendes vård¹

7.4.9 Samordnad individuell planering – berörda enheters gemensamma planering för att koordinera insatserna

Det är positivt att Samordnad individuell plan, SIP ska användas för gemensam planering. Vi delar utredningens uppfattning att fortsatt vägledning och kunskapsstöd behövs i hur huvudmännen ska använda samordnade individuella planer i praktiken.

---

¹http://www.anhoriga.se/Documents/NKA/Informationsbroschyrrer/Folder_Nka_Riksrev_web.pdf

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

Vi anser att utredningen är otydlig avseende hur den enskildes medbestämmande ska säkras i den föreslagna planeringsprocessen. SIP Samordnad individuell plan, bygger helt på den enskildes frivilliga samtycke och delaktighet. I utredningen saknas underlag för hur vi gemensamt mellan kommun och den öppna hälso- och sjukvården ska kunna samverka runt de personer som inte medverkar till en SIP.

7.5.1 Huvudmännen måste komma överens om hur de ska samverka

I förslaget är det tvingande för huvudmännen att komma överens. Om detta kvarstår behövs reglering om hur tvister mellan huvudmännen ska lösas.

7.7 Lagen ska reglera vad som ska gälla ifall huvudmännen inte har kommit överens

Vi delar helt KSL:s synpunkter i dessa delar, att förslaget om frisdagar bör ändras från tre kalenderdagar till tre vardagar, lördagar, midsommarafton, julafton och nyårsafton oräknade. Detta utifrån en rimlighetsbedömning av hur man effektivt utnyttjar samhällsresurser så att våra sköraste medborgare tillförsäkras en trygg och säker vård inom slutenvård, öppenvård och bistånd i kommunal regi. För patienter inom slutenvården kommer det bli nödvändigt att för vissa patientgrupper göra överenskommelser om andra planeringstider. Övergångsbestämmelser behövs för tiden innan sådana överenskommelser finns på plats.

Vi saknar också ett anhörigperspektiv när man föreslår en så drastisk minskning av planeringstiden för patienter i slutenvården psykiatrisk vård. Anhöriga till personer med psykiska funktionsnedsättningar har en utsatt situation redan idag och deras behov av stöd och information måste tillgodoses. Ett väl fungerande anhörigstöd påverkar också patienten/brukarens tillfrisknande och funktionsnivå.

8 Förslag på övriga åtgärder

Vi är positiva till att utredningen lyfter upp behov av utvecklingsprogram på nationell nivå. Vi anser att utvecklingsarbete behövs också på lokal och regional nivå och att det ska vara en del av vad man ingår överenskommelser om. Ett omfattande utvecklingsarbete tar mycket tid och andra resurs i anspråk. Vår bedömning är att nationella utvecklingsmedel behövs för att kunna genomföra detta arbete.

10 Ekonomiska och andra konsekvenser av utredningen

Om den föreslagna planeringstiden ligger fast och förslaget träder i kraft som föreslagits redan 1 juli 2016 anser vi att det finns en betydande risk att kostnaderna för kommunen ökar.

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

Konsekvenser och risk för ökade kostnader inom äldreomsorgen

Socialtjänsten kommer, om förslaget genomförs, att behöva en organisation för att ta emot in- och utskrivningsmeddelanden utanför kontorstid och göra bedömningar, utredningar och fatta beslut. Detta medför nya kostnader för kommunerna. Myndighetsutövning ska ske på rättssäkert sätt i enlighet med gällande lagar och regelverk och med uppföljning av hur insatserna blir utförda. Dessa krav gäller oavsett om handläggning sker under eller utanför kontorstid.

Konsekvenser och risk för ökade kostnader inom socialpsykiatri

Utredningen bygger till stor del på uppgifter från den somatiska vården av äldre och vi menar att analysen borde kompletteras vad gäller psykiatri och socialpsykiatriens kostnader idag innan slutsatser kan dras kring kostnadsökningar för psykiatri och kommunerna. Vår uppfattning är att det i vårt län/region är stora skillnader mellan den somatiska öppna vården och den psykiatriska öppna vården vad gäller förutsättningarna att klara omställningen som lagförslaget kräver. Vi delar uppfattningen att det för patienter som vårdas inom slutpsykiatri inte är rimligt att minska planeringstiden från trettio till tre dagar. En så drastisk minskning kommer att få långtgående ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser för socialpsykiatri och den psykiatriska öppna vården. Vidare kan förslaget leda till att beslut fattas utan ordentlig utredning vilket i sin tur leder till insatser på en icke relevant nivå utan stöd i en evidensbaserad praktik.

Vi bedömer också att det finns risk för fler placeringar i boende som inte skulle behövas om tiden i slutenvården för vissa grupper av patienter är något längre. Till exempel kan en veckas vård innebära stor skillnad för en patient i psykostillstånd. Fler placeringar i boende genererar stora ökningar av kostnader för kommunen. Kommun riskerar också ökade kostnader för akuta och bristfälliga boendelösningar för de som saknar tryggt boende. Hemlöshetsproblematiken ska naturligtvis inte lösas med inläggning i slutenvården men en något längre planeringstid ger enligt vår uppfattning, för patienter i slut psykiatri, en mer trygg och effektiv utskrivning.

Kapitel 11 Ikraftträdande

Förslaget till ny lag innebär en stor förändring och vi anser att flera av de förutsättningar som är nödvändiga inte finns på plats idag. Samordnad individuell plan som instrument för gemensam planering är under utveckling. Den används i begränsad omfattning inom äldre vården i vår kommun idag. Den landstingsdrivna öppenvården har inte heller implementerat SIP.

2015-05-11

Dnr SN/2015:85

Den nya lagen förutsätter att stora områden regleras i samverkansavtal. Arbetet med att teckna avtal tar tid och andra resurser i anspråk. Vidare behöver IT system för informationsöverföring ses över. Vi bedömer att tiden till ikraftträdandet är för kort för att hinna ingå överenskommelser om samverkan mellan huvudmännen. Om datumet för ikraftträdandet ska ligga fast anser vi att det behövs övergångsbestämmelser som förlänger tidsfristen för att ingå överenskommelser.

Trygg och effektiv utskrivning från sluten vård

*Betänkande av
Utredningen om betalningsansvarslagen*

Stockholm 2015

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2015:20

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst.
Beställningsadress: Fritzes kundtjänst, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Webbplats: fritzes.se

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.
Svara på remiss – hur och varför.
Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02)
En kort handledning för dem som ska svara på remiss. Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remiss.

Layout: Kommittéservice, Regeringskansliet.
Omslag: Elanders Sverige AB.
Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2015.

ISBN 978-91-38-24250-6
ISSN 0375-250X

Till statsrådet Gabriel Wikström

Regeringen beslutade den 27 februari 2014 att tillkalla en särskild utredare för att genomföra en översyn av lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård, förkortad betalningsansvarslagen. Syftet med översynen är att åstadkomma en god vård, där ledtiderna mellan slutna vård på sjukhus och vård och omsorg i det egna hemmet eller i särskilt boende kan hållas så korta som möjligt och onödig vistelse på sjukhus så långt möjligt kan undvikas för utskrivningsklara patienter. Göran Stiernstedt, nationell samordnare för effektivare resursutnyttjande i hälso- och sjukvården, förordnades till särskild utredare.

Juristen Ulrika Jonasson, Socialstyrelsen, handläggaren Mikael Malm, Sveriges Kommuner och Landsting samt vice förbundsordförande Gunvor Peterson, SPRF, förordnades den 2 juni 2014 att som experter bistå utredningen. Som sakkunniga förordnades samma datum rättsakkunnig Aneta Siskovic (tidigare Blåder), Socialdepartementet, ämnesrådet Lena Hellberg, Socialdepartementet, ämnesrådet Kent Löfgren, Socialdepartementet, kanslirådet Markus Martinelle, Finansdepartementet samt kanslirådet Håkan Nyman, Socialdepartementet. Lena Hellberg entledigades den 24 oktober och ersattes samma datum av ämnessakkunnig Ingrid Schmidt, Socialdepartementet.

Utredningsarbetet har bedrivits som en integrerad del av utredningen om en nationell samordnare för effektivare resursutnyttjande i hälso- och sjukvården (dir. 2013:104). Utredningen har arbetat med en ambition om stor öppenhet. Under hela processen har dialog förts med företrädare för såväl kommuner, landsting, intresseorganisationer, fackliga organisationer som med patienter/brukare, myndigheter och andra som berörs av frågan.

Juristen Anna Ingmanson har varit huvudsekreterare och juristen Maria Jacobsson har på deltid varit sekreterare i utredningen. Även juristen Daniel Zetterberg har deltagit i utredningsarbetet.

Utredningen överlämnar härmed betänkandet *Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård* (SOU 2015:20) till regeringen.

Stockholm i februari 2015

Göran Stiernstedt

/Anna Ingmanson
Maria Jacobsson
Daniel Zetterberg

Innehåll

Sammanfattning	15
1 Författningsförslag.....	27
1.1 Förslag till lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	27
1.2 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)	34
1.3 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	37
1.4 Förslag till lag om ändring i patientlagen (2014:821)	38
2 Om uppdraget och dess genomförande	39
2.1 Uppdraget.....	39
2.1.1 Samordning med utredningsuppdraget En nationell samordnare för effektivare resursutnyttjande i hälso- och sjukvården	40
2.2 Utredningsarbetet.....	40
2.3 Betänkandets disposition.....	42
2.3.1 Något om termer och begrepp som används	42
3 Betalningsansvarslagen förr och nu – ett påtryckningsmedel för effektivare vårdkedjor över huvudmannagränser	45
3.1 Drömmen om den sömlösa vården – Ädelreformen	45
3.1.1 Kommunalt betalningsansvar införs.....	47
3.1.2 Handikappreformen	54

3.1.3	Psykiatrireformen	55
3.2	Moderniseringen 2003 – gamla problem löses och nya uppstår.....	57
3.2.1	Samverkansproblemen består	57
3.2.2	Förändringar i betalningsansvarslagen 2003 – skärpning av kraven på vårdplanering	58
3.2.3	Socialstyrelsens tillämpningsföreskrifter	63
3.3	Betalningsansvarslagen i dag – innehåll i bestämmelserna	64
3.3.1	Inskrivningsmeddelande	64
3.3.2	Överföring av information vid inskrivning	65
3.3.3	Vårdplan och vårdplanering.....	65
3.3.4	Upprättande och justerande av vårdplan	66
3.3.5	Kallelse till vårdplanering.....	66
3.3.6	Former för vårdplanering	67
3.3.7	Vårdplanens innehåll	67
3.3.8	Patientens och närståendes delaktighet i vårdplaneringen	68
3.3.9	Personalens delaktighet	68
3.3.10	Andra planer och planeringar	69
3.3.11	Vad innebär att patienten är utskrivningsklar?	69
3.3.12	Utskrivningsmeddelande	70
3.3.13	Överföring av information vid utskrivning.....	70
3.3.14	Kommunens betalningsansvar	71
4	Volymer och kostnader – utskrivningsklara patienter	73
4.1	Det är svårt att beräkna volymer och kostnader avseende betalningsansvarslagens tillämpningsområde.....	73
4.2	Inventeringen 2004.....	74
4.3	Inventeringen 2007.....	75
4.3.1	Hur länge hade patienterna varit utskrivningsklara?	76
4.3.2	Vårdplaner och betalningsansvar.....	77
4.3.3	Vilka är de utskrivningsklara patienterna och vilka fortsatta insatser väntade patienterna på?	77
4.4	Socialstyrelsen 2013.....	78
4.4.1	Somatisk slutenvård	79

4.4.2	Psykiatrisk slutenvård	79
4.4.3	Var finns de utskrivningsklara patienterna?	80
4.4.4	Volymer och kostnader sammantaget	80
4.5	Data från Mest sjuka äldresatsningen	81
4.6	Utredning från SKL 2012	86
4.7	Socialstyrelsen 2014	88
4.8	Räkenskapssammandraget	88
4.9	Kvalitetsportal.se	89
4.10	Utredningens uppskattning av kostnader	96
4.10.1	En uppskattning av landstingens kostnader	96
4.10.2	Kommunernas avgifter med anledning av överträdelse av fristdagarna har minskat sedan reformen infördes	98
4.10.3	Det är i intervallet utskrivningsklara 1–5 dagar som det finns störst effektiviseringspotential	100
5	Omständigheter som påverkar ledtider, problem- och orsaksanalys	103
5.1	Socialstyrelsens enkät 2014	104
5.2	Ledtidernas längd påverkas av ett intrikat samspel mellan olika faktorer såväl i det enskilda fallet som på klinik-, kommun- och landstingsnivå	106
5.3	Påverkan på ledtider som härrör till bristande samverkan mellan huvudmännen	106
5.3.1	Läkarmedverkan i patientens fortsatta vård efter slutenvården är en osäkerhetsvariabel som påverkar såväl ledtider som kvalitet i vården	107
5.3.2	Patienternas hälsotillstånd kräver kompetens som den kommunala hälso- och sjukvården inte har – det är ofrånkomligt att samverkan med primärvård/öppenvård måste fungera bättre	109
5.3.3	Slutenvård och kommun ofta oense om patienten är ”utskrivningsklar”	111

5.3.4	Det dokumenteras som aldrig förr men ändå har berörda parter inte tillräcklig aktuell information om de berörda patienterna.....	113
5.3.5	Olika verksamheter regleras enligt olika lagstiftningar med olika målsättningar och former för beslutsfattande.....	119
5.4	Påverkan på ledtider som härrör till dagens konstruktion av Betalningsansvarslagen	123
5.4.1	Lagens konstruktion med frist dagar innan betalningsansvaret inträder förlänger i sig ledtiderna	123
5.4.2	Dagens konstruktion av betalningsansvarslagen ger inte tillräckliga incitament för primärvård/öppenvård att delta i vårdplaneringar....	124
5.4.3	Dagens regelverk runt vårdplanering är anpassad till en annan tid och fungerar alltför dåligt i dag.....	126
5.4.4	Vårdplaneringen genomförs inte med alla relevanta kompetenser	131
5.4.5	Planeringsprocessen startar för sent	132
5.4.6	Diverse praktiska tillämpningsproblem finns och kan ha viss betydelse för ledtider	133
5.5	Påverkan på ledtider som härrör till de respektive enskilda verksamheterna	137
5.5.1	Kommunernas insatsutbud – tillgång till korttidplats är alltför den största bromsklossen i systemet	137
5.5.2	Utskrivning till särskilt boende.....	140
5.5.3	Tillgång till övriga insatser inom socialtjänsten	141
5.5.4	Dålig efterlevnad av lag, föreskrift och rutiner	142
5.6	Påverkan på ledtider som härrör till omständigheter i det enskilda fallet.....	144
5.6.1	Omfattningen av planeringsarbetet i det enskilda fallet påverkar ledtider	144
5.6.2	Patienter som är i livets slut.....	145
5.6.3	Övriga iakttagelser av faktorer som kan påverka ledtider	146

6	Behov av förbättringar – allmänna överväganden.....	149
6.1	Hur bedömer kommunerna vad som behöver göras för att få till stånd kortare väntetider?	150
6.2	Övergripande förbättringsbehov för kortare väntetider	153
6.3	Samverkan mellan olika aktörer är fortfarande – snart ett kvartssekel efter Ädelreformen – inte vad det borde vara.....	153
6.3.1	Primärvårdens/öppenvårdens övertagande av det medicinska ansvaret för sköra patienter måste säkras	157
6.3.2	Tillgång till aktuell information måste bli mer effektiv.....	159
6.3.3	Vård i den enskildes hem är en viktig framtidsfråga – sådan verksamhet måste ges förutsättningar att växa	159
6.3.4	Det finns ett samband mellan kvaliteten på utskrivning från sjukhus och förekomst av återinläggningar	160
6.4	Kommunerna behöver flexibla arbetsformer och utveckla sitt insatsutbud	161
6.4.1	Väntan på korttidsplats är den enskilt största bromsklossen	161
6.4.2	Formerna för biståndsbedömning behöver vara flexibla	162
6.5	Betalningsansvarslagens konstruktion idag ger inte tillräckliga förutsättningar för kortare väntetider.....	164
6.6	Tillsyn och annat stöd från myndigheter för att utveckla effektivare vårdkedjor.....	164
7	Våra överväganden och förslag	167
7.1	Behov av en lagstiftning som är bättre anpassad till nuvarande och framtidens behov	167
7.1.1	Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har genomgått stora förändringar sedan lagens tillkomst	167

7.1.2	Nuvarande lagstiftning är anpassad efter förhållanden som rådde för tjugo år sedan och fungerar inte tillfredsställande i dag.....	171
7.1.3	Det finns ett starkt förändringstryck att förbättra vårdprocesserna för patienter inom lagens målgrupp.....	174
7.2	Allmänna utgångspunkter för förslagen	175
7.2.1	Förutsättningarna för att skapa en sammanhållen vård och omsorg ser olika ut över landet.....	175
7.2.2	Den nya lagen måste på ett bättre sätt säkerställa god vård och god kvalitet i socialtjänsten.....	176
7.2.3	Kontinuitet	179
7.2.4	Möjligheten att fånga upp patienter vars vård och omsorg behöver planeras och samordnas	179
7.2.5	Teknikneutralitet.....	181
7.2.6	Den nya lagen måste styra mot ett effektivare resursutnyttjande	181
7.2.7	Ny lagstiftning med sikte på att förbättra i ”normalsituationer”.....	183
7.3	Lagen och dess tillämpningsområde m.m.	184
7.3.1	En ny lag ersätter betalningsansvarslagen.....	184
7.3.2	Lagens innehåll och tillämpning.....	185
7.3.3	Patienter som vårdas enligt lagen om rättspsykiatrisk vård undantas från den nya lagen ...	187
7.3.4	Utredningen förslår inga ytterligare undantag för andra patientgrupper	191
7.3.5	Lagens syfte	193
7.3.6	Viktiga definitioner	194
7.4	En modern och mer flexibel planering av patientens vård och omsorg	197
7.4.1	Inskrivningsmeddelandet initierar planeringen inför patientens utskrivning	199
7.4.2	Inskrivningsmeddelandet måste innehålla mer information för att underlätta mottagande enheters planering	203
7.4.3	Sekretessbestämmelse som möjliggör informationsöverföring.....	205

7.4.4	Fast vårdkontakt.....	207
7.4.5	Planering av insatser inför patientens utskrivning ...	212
7.4.6	Slutenvården ska underrätta berörda enheter om att en patient har bedömts vara utskrivningsklar	215
7.4.7	Informationsöverföring vid utskrivning	216
7.4.8	Information till patienten i samband med utskrivningen	218
7.4.9	Samordnad individuell planering – berörda enheters gemensamma planering för att koordinera insatserna	220
7.4.10	Den landstingsfinansierade öppna vården ska kalla till samordnad individuell planering.....	229
7.5	Landstingens och kommunernas ansvar som huvudmän	233
7.5.1	Huvudmännen måste komma överens om hur de ska samverka	233
7.6	Kommunens betalningsansvar.....	240
7.6.1	Förutsättningar för kommunens betalningsansvar...	241
7.7	Lagen ska reglera vad som ska gälla ifall huvudmännen inte har kommit överens.....	246
7.7.1	Kommunen ska betala ett belopp motsvarande genomsnittkostnad för en vårdplats	260
7.7.2	Beloppet ska räknas upp årligen med hänsyn till prisutvecklingen på vårddygn i riket	261
7.8	Behov av mer detaljerade bestämmelser	264
8	Förslag på övriga åtgärder	267
8.1	Ett utvecklingsprogram för effektivare utskrivning från slutenvård	267
8.2	Åtgärder för att främja en effektivare samverkan mellan huvudmännen	268
8.2.1	Stöd till huvudmännen att teckna överenskommelser om samverkan avseende utskrivningsklara patienter.....	268
8.2.2	Utredningsstöd för att hitta de lokala ”bromsklossarna” i systemet.....	269

8.2.3	Metodstöd avseende samordnade individuella planer.....	270
8.2.4	Produktions- och kapacitetsplanering över huvudmannagränser	270
8.2.5	Utveckla statistiken vad gäller utskrivningsklara patienter och sambandet med oplanerade återinläggningar	270
8.3	Åtgärder för att främja ett effektivare resursutnyttjande i socialtjänsten.....	271
8.3.1	Stöd till kommunerna att införa nya arbetssätt.....	271
8.4	Åtgärder för att förstärka hälso- och sjukvårdens samordning runt patienter med sammansatta behov av insatser.....	272
8.4.1	Utveckling av metoder och arbetssätt avseende fast vårdkontakt.....	272
8.5	Övriga åtgärder	272
8.5.1	Särskild uppföljning av väntetid för patienter som vårdas inom ramen för LRV	272
8.5.2	Uppföljning av utvecklingen av väntetider	273
9	Lärdomar från framgångsrika verksamheter m.m.	275
9.1	Närvård i västra Skaraborg.....	275
9.2	Trygg hemgång-modellen	278
9.3	Vad kännetecknar de kommuner som i dag har korta snittväntetider?	281
9.4	Kronoberg	282
9.5	Skellefteå – snabb omställning är möjlig	283
9.6	Checklistor, skattningsinstrument och annat metodstöd finns	284
9.7	Trygg och säker utskrivning från sjukhuset, MAVA, vid Norrlands Universitets sjukhus.....	285
9.8	Erfarenheter från Norge	286

9.9 Erfarenheter från Danmark.....	288
10 Ekonomiska och andra konsekvenser av utredningens förslag.....	293
10.1 Ekonomiska konsekvenser.....	293
10.2 Konsekvenser för enskilda utförare.....	301
10.3 Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen – proportionalitetsprincipen	301
10.4 Jämställdhet mellan kvinnor och män	301
10.5 Övriga konsekvenser	302
10.5.1 Konsekvenser för verksamheternas administration.....	302
10.5.2 Minskad administration för Regeringskansliet.....	303
11 Ikraftträdande.....	305
12 Författningskommentar	307
12.1 Förslaget till lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	307
12.2 Förslaget till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)	322
12.3 Förslaget till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	324
12.4 Förslaget till ändring i patientlagen (2014:821).....	324
Referenser	327
Bilaga	
Bilaga 1 Kommittédirektiv 2014:27.....	339

Sammanfattning

Uppdraget

Vi har haft i uppdrag att göra en översyn av lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård, förkortad betalningsansvarslagen (BAL), i syfte att åstadkomma en god vård, där ledtiderna mellan slutna vård på sjukhus och vård och omsorg i det egna hemmet eller i särskilt boende kan hållas så korta som möjligt och att onödig vistelse på sjukhus därmed så långt möjligt kan undvikas för utskrivningsklara patienter.

Vi har särskilt fokuserat på *förutsättningarna* för att patienter i slutna vård som bedöms utskrivningsklara och som behöver fortsatta insatser från den kommunalt finansierade socialtjänsten eller hälso- och sjukvården och som också kan ha behov av insatser från den landstingsfinansierade öppna vården så snabbt som möjligt kan ges fortsatt vård och omsorg i det egna hemmet eller inom särskilt boende. Formerna för och innehållet i huvudmännens samverkan avseende utskrivningsklara patienter har varit en viktig utgångspunkt i arbetet samt att översynen ska vara så allsidig som möjligt avseende olika patientgrupper och olika typer av vård.

Utredningens arbete har bedrivits integrerat med utredningen En nationell samordnare för effektivare resursutnyttjande inom hälso- och sjukvården (S 2013:14).

Arbetet har bedrivits öppet och utåtriktat och stor vikt har lagts vid kunskapsinhämtning från de som är praktiskt verksamma i arbete med utskrivningsklara patienter samt hur patienter upplever utskrivningsprocessen. Utredningen har i arbetet fört dialoger med berörda statliga myndigheter, företrädare för kommuner och landsting, läns- och regionförbund, Sveriges Kommuner och Landsting, fackliga organisationer, yrkesföreningar, privata utförare, patient/brukar-

företrädare och andra som berörs av frågan. Utredningen har därtill medverkat vid ett flertal konferenser och seminarier.

Översynen av betalningsansvarslagen

Betalningsansvarslagen infördes som en del av Ädelreformen. Lagen innebar att kommunerna fick betalningsansvar för somatisk långtidssjukvård samt för medicinskt färdigbehandlade personer inom landstingens akutsjukvård och geriatriska vård. Betalningsansvarslagen kompletterades med bestämmelser om medicinskt färdigbehandlade inom psykiatri i samband med psykiatireformen. Syftet med betalningsansvaret är att det ska utgöra ett incitament för kommunerna att inom rimlig tid överta ansvaret för insatser till patienterna när de inte längre behöver vårdas i slutenvård.

Nuvarande betalningsansvarslag

Betalningsansvarslagen innehåller bestämmelser om vårdplanering. Slutenvården ska underrätta berörda enheter att en patient kan komma att behöva insatser efter slutenvårdstiden genom ett inskrivningsmeddelande. Slutenvården ska kalla till vårdplanering och en vårdplan ska upprättas för en patient som efter att ha skrivits ut från slutenvård bedöms behöva kommunens socialtjänst eller hälso- och sjukvård, eller landstingets primärvård, öppna psykiatriska vård eller annan öppenvård. Senast dagen före det att en patient beräknas skrivas ut från slutenvården ska berörda enheter underrättas genom ett utskrivningsmeddelande. I Socialstyrelsens föreskrifter finns kompletterande bestämmelser om informationsöverföring i samband med utskrivning.

Lagen innehåller också bestämmelser om kommunernas betalningsansvar. Dessa bestämmelser innebär att kommunen är betalningsskyldig för utskrivningsklara patienter som har en upprättad vårdplan. Betalningsansvaret kan tidigast inträda fem vardagar, lördag, midsommarafton, julafton och nyårsafton oräknade, efter det att kommunen mottagit kallelsen till vårdplaneringen. För patienter i den psykiatriska slutenvården kan betalningsansvaret tidigast inträda trettio vardagar, lördag, midsommarafton, julafton

och nyårsafton oräknade, efter det att kommunen mottagit kallelsen till vårdplaneringen.

Lagen är i dag delvis dispositiv, dvs. huvudmännen kan avseende vissa bestämmelser avtala om att annat ska gälla mellan parterna. Parterna kan exempelvis avtala om tidpunkten för inträdet av kommunernas betalningsansvar och de belopp som i sådant fall ska erläggas av kommunen. Det finns dock mycket få exempel på att sådana överenskommelser gjorts.

Problem med nuvarande lagstiftning

Alltför långa väntetider för patienterna

En klar majoritet av alla som omfattas av betalningsansvarslagen är över 65 år. Riksgenomsnittet för denna grupp är att de får vänta cirka fyra dagar efter att de bedömts som utskrivningsklara innan de kan lämna slutenvården.

I första hand är väntetider ett kvalitetsproblem för de berörda patienterna. Slutenvården är inte anpassad för patienternas behov efter att de bedömts som utskrivningsklara. Dessutom finns vissa patientsäkerhetsrisker med sluten vård. Väntetiden att få komma vidare i vårdkedjan medför även en onödigt hög kostnad för samhället eftersom kostnaden för en vårdplats i slutenvård normalt sett är betydligt högre än kostnaden för öppen vård och omsorg. Vården av utskrivningsklara patienter är även en bidragande orsak till överbeläggingsproblematik. Vid överbeläggingsproblematik kan personalen pressas att skriva ut de patienter som är "minst sjuka" för att få plats med andra patienter med större behov av vårdplatsen. Det uppstår bl.a. risk för att patienter skrivs ut för tidigt och därigenom ökar också risken att patienter blir återinlagda inom kort. Utskrivningsklara patienter som blir kvar i slutenvård skapar således en ond cirkel. För personal i slutenvård innebär även vården av utskrivningsklara patienter ett etiskt dilemma eftersom en vårdplats som upptas av en utskrivningsklar patient hade kunnat ges till en patient med ett större behov.

Det är mycket stora skillnader i väntetider mellan landstingen, mellan kommuner och mellan olika kliniker. Skillnaderna kan inte entydigt förklaras med olika lokala förutsättningar eller tillgång till resurser. I stället är det ett komplicerat samspel mellan olika fakto-

rer som påverkar ledtidernas längd. Utöver patientens hälsotillstånd, behov och önskemål finns en lång rad andra faktorer som påverkar hur långa ledtiderna blir. Några exempel är hur väl informationsöverföringen fungerar, logistiken kring praktiska ting i samband med utskrivning, omfattningen av och formerna för planeringsarbete, vilket stöd kommunerna har från primärvården eller annan landstingsfinansierad öppenvård, samt vilket insatsutbud kommunen har att erbjuda patienten/brukaren.

Utredningen har analyserat vad som kännetecknar de kommuner som i dag har mycket korta ledtider och gemensamt för dessa är att de höjt medvetenheten och prioriterat arbetet med utskrivningsklara patienter, att samverka mellan olika verksamheter fungerar väl och att arbetssätten inom socialtjänsten anpassats.

Bestämmelserna om vårdplaneringsprocessen är inte adekvata för dagens och morgondagens behov

Dagens konstruktion av betalningsansvaret medför att vårdplaneringen ofta görs innan patienten lämnar slutenvården. Det är visserligen inte otillåtet att vårdplanera efter att patienten skrivits ut men det kommunala betalningsansvaret förutsätter att vårdplanen är upprättad innan utskrivning. Denna ordning är inte längre fullt ut adekvat mot bakgrund av de stora strukturella förändringar som både hälso- och sjukvården och socialtjänsten genomgått sedan Ädelreformen.

Antalet vårdplatser inom akutsjukvården och annan slutenvård har mer än halverats på tjugo år. Medelvårdtiden i slutenvård inom vuxenpsykiatri har minskat från 60 dagar 1987, 17 dagar 2008 till 15 dagar 2012. Det innebär att allt mer av hälso- och sjukvården flyttat ut från sjukhusen och förväntningarna på vad såväl kommuner som den landstingsfinansierade öppenvården ska klara har förändrats.

De kortare vårdtiderna innebär också att den faktiska planeringstiden för de mottagande enheterna blivit kortare. Den vårdplanering som ska göras enligt betalningsansvarslagen med berörda mottagande enheter tenderar i dag att komma alltför tidigt i patientens återhämtnings- och rehabiliteringsprocess. Det finns även tecken på att vårdplaneringen blir en punktinsats. Planeringen blir därmed inte en process med naturlig uppföljning som det borde vara.

Vidare finns det för en del patienter fördelar med att planeringen görs efter att patienten lämnat sjukhuset och har hunnit återhämta sig något. Patienten kan på så sätt bli mer delaktig i planeringen. Planeringen av insatserna kan bli både mer träffsäker och långsiktig när berörd personal på plats i patientens hem kan se hur han eller hon fungerar i sin vardag. Betalningsansvarslagens konstruktion ger dock starka incitament att i stället vårdplanera på sjukhuset.

Det är mycket vanligt att representanter för primärvård eller annan öppenvård som patienten behöver efter slutenvårdstiden inte deltar i planeringsarbetet i samband med utskrivning. Den vårdplan som upprättas enligt betalningsansvarslagen blir därmed i hög utsträckning en plan över de åtgärder som de berörda kommunala enheterna planerat för den enskilde. Slutenvårdens ansvar för patienten tar normalt slut i samband med att patienten skrivs ut och därmed uppstår risk för ett ”glapp” i ansvarskedjan för patienten. Utredningen menar att detta är en mycket allvarlig brist i nuvarande system, vilket bidrar till att de samlade insatserna inom vård och omsorg inte hänger samman. Sannolikt är detta en bidragande orsak till oplanerade återinläggningar i slutenvård.

Utredningens förslag

Det finns en tämligen bred enighet om behovet av att åtgärda problemen med patienter som blir kvar onödigt länge i slutenvården. Samtidigt finns intressekonflikter mellan olika parter avseende vad som behöver åtgärdas för att komma tillrätta med problemen.

Utredningen konstaterar att nuvarande betalningsansvarslag inte ger huvudmännen tillräckliga incitament och verktyg för att åtgärda problemen. Lagen ger för svaga incitament för kortare väntetider och vårdplaneringsprocessen är inte anpassad efter de arbetsätt och behov som finns i dag. Planeringen blir inte det effektiva sätt att hålla samman den enskildes insatser som skulle behövas.

Utredningen föreslår att nuvarande betalningsansvarslag upphävs och ersätts av en ny lag – *lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård och sjukvård*. Utredningen har i arbetet gjort avvägningar mellan olika intressen och värden med hänsyn taget till de praktiska förutsättningar som råder i dag att åstadkomma förändring.

Syftet med den nya lagen är att patienter som inte längre har behov av den slutna vårdens resurser så snart som möjligt ska kunna lämna slutenvården på ett tryggt sätt. Patienter ska inte vara på sjukhus när de inte behöver. Målgruppen för den föreslagna lagen är patienter som efter utskrivning från den slutna vården behöver insatser från den kommunalt finansierade socialtjänsten eller hälso- och sjukvården och som också kan ha behov av insatser från den landstingsfinansierade öppna vården, inklusive primärvården.

Patienter som vårdas med stöd av lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård undantas från lagen eftersom planerings- och utskrivningsprocessen för dessa patienter är radikalt annorlunda än för andra patienter.

En förändrad planeringsprocess

I den nya lagen föreslås en förändrad planeringsprocess. De enheter som ska ta över ansvaret för patientens insatser efter utskrivning från slutenvård behöver snabbare än i dag få kännedom att patienten kan komma att behöva den berörda enhetens insatser. Utredningen föreslår att behandlande läkare i slutenvård inom 24 timmar efter att patienten skrivits in underrättar berörda enheter genom ett *inskrivningsmeddelande*.

Inskrivningsmeddelandet ska innehålla en bedömning av när patienten är utskrivningsklar. Utredningen bedömer att det underlättar mottagande enheters förberedelser om sådan information kommer så tidigt som möjligt.

Utredningen föreslår att skyldigheten att upprätta en vårdplan i dess nuvarande form tas bort. I stället ska redan befintlig bestämmelse i hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen om *samordnad individuell plan* tillämpas i planeringsarbetet. Den föreslagna lagen styr inte mot när i tid den samordnade individuella planeringen ska göras vilket innebär att planeringen kan göras även efter att patienten skrivits ut. Den samordnade individuella planeringen med berörda enheter ska ske när det är mest optimalt för patienten.

Utredningen föreslår att när en berörd enhet i den landstingsfinansierade öppna vården har fått ett inskrivningsmeddelande

angående en patient, ska verksamhetschefen utse en *fast vårdkontakt* för patienten, om han eller hon inte redan har en sådan. Bestämmelser om fast vårdkontakt finns sedan tidigare i HSL och patientlagen och länkas nu samman med bestämmelser om utskrivningsprocessen.

Patientens fasta vårdkontakt får enligt utredningens förslag, *ansvar för att kalla berörda enheter* till samordnad individuell planering. Avsikten med detta är att säkerställa den öppna vårdens medverkan i den samordnade individuella planeringen i samband med utskrivning.

Krav på att huvudmännen ska komma överens om samvekan kring utskrivningsklara

Lagstiftningen måste vara så flexibel att den inte förhindrar anpassning till lokala förhållanden och arbetssätt. Anpassning till lokala förhållanden är en viktig förutsättning för att resurser ska användas på det mest optimala sättet. Ett principiellt ställningstagande är därför att lagen endast ska säkerställa vissa nödvändiga principer och regler. I första hand ska huvudmännen *komma överens om gemensamma riktlinjer för samverkan*. De ska kunna välja den detaljeringsgrad som är nödvändig utifrån lokala förutsättningar och önskemål. Detta gäller exempelvis rutiner för informationsöverföring, vad som ska vara åtgärdat innan patienten skrivs ut från slutenvård, vem som ansvarar för vad, hur patienter ska följas upp m.m.

Utredningen föreslår att det ska vara obligatoriskt för huvudmännen att komma överens om när kommunernas betalningsansvar inträder och vilka belopp som kommunerna i sådant fall ska betala, faktureringsrutiner samt hur huvudmännen ska lösa eventuella tvister med varandra.

Lagstiftningen innehåller en "back-up-lösning" om huvudmännen inte kommer överens

Utredningen bedömer att det även framgent behövs ekonomiska incitament för att väntetiderna mellan slutenvård och vård och omsorg i öppna former ska kunna hållas så korta som möjligt. Vad som är rimliga planeringstider (och därmed väntetider) är dock

avhängigt många olika faktorer, t.ex. lokala förutsättningar, den enskilde patientens situation och hur effektiv samverkan är mellan olika verksamheter. Utredningen föreslår att huvudmännen ges en skyldighet att mellan sig överenskomma tidsramar, belopp och andra villkor för det kommunala betalningsansvaret. På detta sätt kan väntetiderna bli bättre anpassade till lokala förhållanden. En målsättning ska vara att väntetiderna ska hållas så korta som möjligt.

Utredningen föreslår att lagen förses med en "back-up-lösning" om huvudmännen inte kan komma överens om tidfrister och belopp avseende betalningsansvaret för utskrivningsklara patienter. "Back-up-lösningens" konstruktion innebär skarpare krav på huvudmännen jämfört med dagens lagstiftning. Utredningens avsikt med detta är att stimulera huvudmännen till förbättringsarbete utifrån lokala förutsättningar och att huvudmännen därigenom ska komma överens om vilka fristdagar och belopp som är adekvata lokalt. Förslaget innebär att förändrings- och förbättringsarbete kommer att behöva utföras hos båda huvudmännen.

I dagens betalningsansvarslag räknas tidsfristen från tidpunkten då kommunen mottagit kallelse till vårdplanering. Betalningsansvaret kan tidigast inträda fem vardagar efter att kallelsen mottagits respektive trettio vardagar för patienter i psykiatrisk vård. De tidsfrister för betalningsansvarets inträde som finns i i dag sattes mot bakgrund av vad som vid den tiden ansågs vara en god standard. Utredningens förslag är att det kommunala betalningsansvaret inträder *tre dagar* efter att behandlande läkare i slutenvård underrättat berörda enheter om att patienten är utskrivningsklar. Utredningen konstaterar att många kommuner redan i dag har rutiner som säkerställer snabbare övergångar. Utredningens förslag innebär därmed att standarden sätts efter de som i dag arbetar effektivt med utskrivningsklara patienter. Utredningens förslag innebär att regelverket kring fristdagar blir lika för alla patienter vilket innebär att patienter som vårdas i psykiatrisk slutenvård inte längre får avvikande regler.

Utredningen föreslår att det för varje år ska finnas ett nationellt fastställt belopp som kommunerna ska betala om betalningsansvaret inträtt och om huvudmännen inte kommit överens om annat. Beloppet ska motsvara ett genomsnitt i landet och inte differentieras avseende typ av vårdplats. Regeringen eller den myndighet som rege-

ringen bestämmer ska årligen fastställa detta belopp med hänsyn till utvecklingen av kostnaden för en vårdplats i slutenvård.

Det kommunala betalningsansvaret villkoras - landstingen måste ha utfört vissa centrala uppgifter

Kommunernas möjligheter att snabbare än i dag ta över sin del av ansvaret för utskrivningsklara patienter är i mycket stor utsträckning avhängigt såväl slutenvårdens agerande som att den landstingsfinansierade öppenvården är delaktig i processen. Landstingen sitter således på centrala förutsättningar för kommunerna att ta sin del av ansvaret.

Mot denna bakgrund bedömer utredningen att det kommunala betalningsansvaret för utskrivningsklara patienter ska villkoras på så sätt att landstinget måste ha uppfyllt vissa centrala delar i processen för att det kommunala betalningsansvaret överhuvudtaget ska komma ifråga.

Utredningens förslag innebär att landstingen inom 24 timmar efter att patienten skrivits in i slutenvård ska underrätta berörda enheter inom kommuner och landstingsfinansierad öppenvård att patienten kan komma att behöva insatser efter att patienten skrivs ut. Inskrivningsmeddelandet ska innehålla uppgift om beräknad utskrivningsdag. På detta sätt får kommunen och berörda enheter inom landstinget på ett tidigare stadium än i dag möjlighet att planera för mottagandet av patienten. Om den slutna vården inte skickar ett inskrivningsmeddelande för patienten kan kommunen inte få något betalningsansvar.

En stor och allvarlig brist i dag är att den landstingsfinansierade öppna vården som patienten behöver efter utskrivning från sjukhus inte är tillräckligt delaktig i planeringsarbetet runt patienterna. Utredningen bedömer att detta ofta är en bidragande orsak till oplanerade återinläggningar av patienter. Primärvårdens/öppenvårdens frånavaro i planeringsprocessen kan också bidra till längre ledtider mellan slutenvård och vård och omsorg i öppna former. Detta eftersom kommunernas verksamheter ofta är beroende av insatser från primärvården eller annan öppenvård för att på ett patientsäkert sätt kunna ta över sin del av ansvaret för patienten. Det är således viktigt att patientens vistelse i slutenvård även blir en angelägenhet för den landstingsfinansierade öppna vården. För att säkerställa att

den landstingsfinansierade primärvården/öppenvården är delaktig i planeringsarbetet i samband med utskrivning föreslår utredningen att patienter som omfattas av den föreslagna lagen alltid ska få en fast vårdkontakt utsedd i den landstingsfinansierade öppna vården. Den fasta vårdkontakten får ansvar för att kalla till samordnad individuell planering. Kallelsen ska skickas inom tre dagar efter att slutenvården underrättat berörda enheter att patienten bedömts som utskrivningsklar. Om så inte sker kan kommunen inte heller bli betalningsansvarig till landstinget om patienten blir kvar i slutenvård efter att tre dagar gått.

Huvudmännen behöver stöd i förändringsarbetet

Utredningen föreslår utöver de lagändringar som nämns ovan att regeringen tar initiativ till ett utvecklingsprogram för att stödja huvudmännen i den omställning som är önskvärd för att åstadkomma kortare väntetider. Utvecklingsprogrammet har flera olika delar; stöd till huvudmännen att teckna överenskommelser om samverkan avseende utskrivningsklara patienter, utredningsstöd för att hitta de lokala "bromsklossarna" i systemet, metodstöd avseende samordnade individuella planer, utvecklad statistik vad gäller utskrivningsklara patienter och sambandet med oplanerade återinläggningar, stöd till kommunerna att införa nya arbetssätt, utveckling av metoder och arbetssätt avseende fast vårdkontakt m.m. Utredningen föreslår även att regeringen efter en tid tar initiativ till en uppföljning av utvecklingen av väntetider och eventuella undanträngningseffekter.

Ekonomiska och andra konsekvenser

En målsättning med den nya lagen är att den ska leda till ett effektivare resursutnyttjande av hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens sammantagna resurser, samtidigt som kvaliteten ökar för patienterna. Utredningens förslag innebär att huvudmännen lokalt måste komma överens om tidsfrister för inträdet av kommunernas betalningsansvar samt vilka belopp som kommunerna i sådant fall ska betala. Det är därmed inte möjligt att i förväg beräkna utfallet av de förändringar som utredningen föreslår.

Om utredningens förslag avseende tidsfrister och belopp skulle tillämpas nationellt uppskattar utredningen att den totala medelvårdtiden efter att patienten bedömts som utskrivningsklar skulle kunna halveras. I sammanhanget är det inte adekvat att tala om besparingar i monetära termer eftersom de vårdplatser som skulle frigöras kommer att behövas för andra patienter alternativt underlätta i situationer där det finns överbeläggningar. Samtidigt som resurserna används mer effektivt höjs kvaliteten på vården och omsorgen för de berörda patienterna/brukarna eftersom de slipper onödigt väntetid. Utredningens förslag innebär en effektivisering av planeringsprocessen och vi bedömer, mot bakgrund av befintliga exempel där man redan i dag har arbetsätt som möjliggör korta väntetider, att kostnaderna generellt sett inte ökar. Utredningen kan heller inte se några skäl till att kostnaderna för kommunernas avgifter till landstingen generellt sett skulle öka. Utredningen bedömer att kommunernas planeringsförutsättningar ändras på ett sådant sätt att omställningen är möjlig utan att det generellt sett behövs tillföras mer resurser. Målgruppen och behoven är i princip desamma som i dag. Kostnaderna för kommunernas ansvar för att ge insatser, även med kort varsel, skatteväxlades i samband med Ädel- och psykiatrireformerna.

Utredningen anser att finansieringsprincipen inte är tillämplig i detta fall. Finansieringsprincipen gäller förhållandet mellan staten och kommunsektorn och detta förslag avser endast ansvarsfördelningen mellan kommuner och landsting.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll och tillämpning

1 § I denna lag finns bestämmelser om samverkan vid planering av insatser för enskilda som efter att de skrivits ut från landstingets slutna vård kan komma att behöva insatser från en kommun i form av socialtjänst eller hälso- och sjukvård. Det finns även bestämmelser om hur dessa insatser för den enskilde ska planeras tillsammans med insatser från landstingets öppna hälso- och sjukvård. Lagen ska i dessa delar (4 – 12 §§) tillämpas av vårdgivare och den som bedriver socialtjänst. Lagen ska också tillämpas av de som är yrkesverksamma i dessa verksamheter.

I denna lag finns också bestämmelser om samverkan mellan landsting och kommun och om kommunens betalningsansvar för utskrivningsklara patienter. Dessa bestämmelser (13 – 18 §§) ska tillämpas av landsting och kommuner i egenskap av huvudmän för hälso- och sjukvård respektive socialtjänst.

Vad som i denna lag sägs om landsting gäller även kommuner som inte ingår i ett landsting.

Lagen ska inte tillämpas i samband med utskrivning av patienter vårdas enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Lagens syfte

2 § Denna lag syftar till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda som efter utskrivning från slutna vård behöver insatser från den kommunalt finansierade socialtjänsten eller hälso- och sjukvården och som också kan ha behov av insatser från den landstingsfinansierade öppna vården. I detta syfte ska lagen särskilt främja att en patient skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att patienten är utskrivningsklar.

Definitioner

3 § I denna lag används dessa begrepp med följande betydelse.

– Med hälso- och sjukvård avses åtgärder för att förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador samt även sjuktransporter.

– Med socialtjänst avses insatser för en enskild enligt författningarna om socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade samt insatser enligt de särskilda författningarna om vård utan samtycke av unga eller av missbrukare.

– Med slutna vård avses hälso- och sjukvård när den ges till patient vars tillstånd kräver resurser som inte kan tillgodoses inom öppen vård eller hemsjukvård.

– Med öppen vård avses annan hälso- och sjukvård än slutna vård.

– Med utskrivningsklar avses att en patients hälsotillstånd är sådant att den behandlande läkaren har bedömt att patienten inte längre behöver vård vid en enhet inom den slutna vården.

Inskrivningsmeddelande

4 § Om den behandlande läkaren bedömer att en patient kan komma att behöva insatser från den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller socialtjänsten efter att patienten har skrivits ut, ska läkaren underrätta de berörda enheterna genom ett inskrivningsmeddelande. Inskrivningsmeddelandet ska lämnas senast 24 timmar efter det att patient har skrivits in i den slutna vården eller så snart

det därefter bedöms finnas ett behov av det. Ifall patienten även behöver insatser från den landstingsfinansierade öppna vården ska också berörda enheter i den öppna vården få ett inskrivningsmeddelande.

Inskrivningsmeddelandet ska innehålla upplysningar om inskrivningsorsak och beräknad tidpunkt för utskrivning.

Fast vårdkontakt i den öppna vården

5 § När berörd enhet i den landstingsfinansierade öppna vården har fått ett inskrivningsmeddelande angående en patient, ska verksamhetschefen utse en fast vårdkontakt för patienten, om han eller hon inte redan har en sådan.

Verksamhetschefen ska utse den fasta vårdkontakten innan patienten skrivs ut från den slutna vården.

Planering inför patientens utskrivning

6 § När en berörd enhet inom hälso- och sjukvården eller socialtjänsten har fått ett inskrivningsmeddelande ska enheten inleda planeringen av de insatser som är nödvändiga för att patienten på ett tryggt och säkert sätt ska kunna lämna den slutna vården och efter utskrivningen få sina behov av hälso- och sjukvård och socialtjänst tillgodosedda.

Underrättelse om att en patient är utskrivningsklar

7 § När den behandlande läkaren har bedömt att en patient är utskrivningsklar, ska läkaren så snart som möjligt underrätta de enheter som har fått ett inskrivningsmeddelande enligt 4 § om denna bedömning.

För patienter som behöver insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård, ska en underrättelse enligt 7 a § tredje stycket lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård motsvara en underrättelse enligt första stycket.

Informationsöverföring vid utskrivning

8 § Senast samma dag som en patient skrivs ut från den slutna vården, ska den behandlande läkaren vid den enhet där patienten vistas överföra sådan information, som är nödvändig för patientens fortsatta hälso- och sjukvård och socialtjänst, till de enheter som har fått ett inskrivningsmeddelande enligt 4 §.

Information till patienten

9 § När en patient skrivs ut från den slutna vården ska den behandlande läkaren ge patienten skriftlig information om vilka insatser som har genomförts under vårdtiden.

Om informationen inte kan lämnas till patienten, ska den i stället såvitt möjligt lämnas till en närstående till patienten.

Informationen får dock inte lämnas till patienten eller någon närstående om det finns hinder för detta i 6 kap. 12 § andra stycket eller 13 § första stycket patientsäkerhetslagen (2010:659) eller i 25 kap. 6 eller 7 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Samordnad individuell planering

10 § Om patienten efter utskrivningen behöver insatser från både hälso- och sjukvården och socialtjänsten, ska en gemensam planering genomföras av representanter för de enheter som ansvarar för insatserna. Planeringen ska genomföras i enlighet med bestämmelserna om samordnad individuell plan i 3 f § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och 2 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453).

När det gäller patienter som behöver insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård ska planeringen genomföras enligt bestämmelserna om en samordnad vårdplan enligt 7 a § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård.

11 § Om patienten behöver insatser från hälso- och sjukvården efter utskrivningen, ska patientens fasta vårdkontakt i den öppna vården kalla till den samordnade individuella planeringen enligt 10 § första stycket.

Kallelsen ska skickas senast tre dagar efter att en underrättelse enligt 7 § om att patienten är utskrivningsklar har lämnats.

Undantag från sekretess

12 § Sekretess hindrar inte att ett landsting till en kommun eller till en privat vårdgivare eller utförare av socialtjänst lämnar uppgift om namn, personnummer, folkbokföringsadress, inskrivningsorsak och beräknad utskrivningsdag avseende enskilda som omfattas av denna lag.

Samverkan mellan landsting och kommun

13 § Landsting och kommun ska fastställa gemensamma riktlinjer till vårdgivare och till de som bedriver socialtjänst avseende samverkan enligt denna lag.

Landsting och kommun ska även komma överens om vid vilken tidpunkt kommunens betalningsansvar enligt 14 § ska inträda, vilket belopp som ska gälla för vård av utskrivningsklara patienter och om hur tvister mellan landstinget och kommunen avseende belopp och övergången av betalningsansvaret ska lösas.

Kommunens betalningsansvar

14 § En kommun ska betala ersättning till ett landsting för en patient inom landstingets slutna hälso- och sjukvård som den behandlande läkaren har bedömt vara utskrivningsklar.

15 § En kommuns betalningsansvar ska omfatta patienter som är folkbokförda i kommunen.

Den kommun, som har beslutat om att en patient ska vistas i en annan kommun i någon boendeform som avses i socialtjänstlagen (2001:453) eller lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, har betalningsansvaret för den patienten oavsett var patienten är folkbokförd.

16 § Kommunens betalningsansvar enligt 14 § ska endast inträda om

1. den slutna vården har underrättat kommunen om att patienten har skrivits in enligt 4 §, och

2. den fasta vårdkontakten har kallat till samordnad individuell planering enligt 11 § när det gäller de patienter som efter utskrivningen har behov av insatser från hälso- och sjukvården.

När det gäller patienter som behöver insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård ska kommunens betalningsansvar endast inträda ifall den slutna vården har underrättat kommunen om att patienten skrivits in enligt 4 § och ifall den samordnade vårdplanen enligt 7 a § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård har upprättats.

17 § Om det inte finns någon överenskommelse enligt 13 § andra stycket, ska kommunens betalningsansvar inträda tre dagar efter det att

1. den behandlande läkaren har underrättat berörda enheter i kommunen om att patienten är utskrivningsklar, eller

2. chefsöverläkaren underrättat berörda enheter om beslut om öppen vård enligt 7 a § tredje stycket (1991:1128) lagen om psykiatrisk tvångsvård.

Om en underrättelse enligt första stycket lämnas efter klockan 12.00, ska kommunens betalningsansvar inträda fyra dagar efter det att underrättelsen har lämnats.

18 § Om det inte finns någon överenskommelse enligt 13 § andra stycket, ska kommunen lämna ersättning för vård av utskrivningsklara patienter med det belopp som motsvarar genomsnittet i riket för en vårdplats i den slutna vården. Detta belopp ska räknas om årligen med hänsyn till utvecklingen av kostnader för vårdplatser i den slutna vården.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer årligen det belopp som avses i första stycket.

Bestämmelserna i den nya lagen träder i kraft den 1 juli 2016, då lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård upphör att gälla.

1.2 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Härigenom föreskrivs beträffande hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) att 3 f § och 26 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

När den enskilde har behov av insatser både från hälso- och sjukvården och från socialtjänsten ska landstinget tillsammans med kommunen upprätta en individuell plan. Planen ska upprättas om landstinget eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Planen ska när det är möjligt upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Av planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
3. vilka insatser respektive huvudman ska svara för,
4. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än landstinget eller kommunen, och
5. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen

26 §

Av patienter får vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök tas ut enligt grunder som landstinget eller kommunen bestämmer, i den mån inte annat är särskilt föreskrivet. Patienter som är bosatta inom landstinget respektive kommunen, liksom patienter som avses i 3 c §, ska

Föreslagen lydelse

3 f §

När den enskilde har behov av insatser både från hälso- och sjukvården och från socialtjänsten ska landstinget tillsammans med kommunen upprätta en *samordnad* individuell plan. Planen ska upprättas om landstinget eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

behandlas lika.

Landstinget får dock för sluten vård fastställa avgiftsnivåer i olika inkomstintervall och besluta om vilka regler om nedsättning av avgiften som ska gälla. Avgiften för sluten vård får för varje vård dag uppgå till högst 0,0023 gånger prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, avrundat nedåt till närmaste tiotal kronor.

Avgiften tas ut av patientens förmyndare om patienten är under 18 år när

1. vården ges, eller
2. han eller hon uteblir från ett avtalat besök.

Om det finns flera förmyndare svarar de solidariskt för avgiften.

Om det finns särskilda skäl får avgiften tas ut av den underårige.

Endast kommunen får ta ut vårdavgifter för långtidssjukvård som den har betalningsansvar för enligt 2 § lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård.

Avgifter för vård enligt 18 §, för förbrukningsartiklar enligt 18 c § eller för långtidssjukvård som en kommun har betalningsansvar för enligt 2 § lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård får, tillsammans med avgifter för hemtjänst och dagverksamhet enligt 8 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453), per månad uppgå till högst en tolfte del av 0,48 gånger prisbasbeloppet.

Avgifter för vård enligt 18 §, för förbrukningsartiklar enligt 18 c § får, tillsammans med avgifter för hemtjänst och dagverksamhet enligt 8 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453), per månad uppgå till högst en tolfte del av 0,48 gånger prisbasbeloppet.

Avgifterna får dock inte uppgå till så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs ska kommunen dessutom försäkra sig om att vårddagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Avgiftsunderlaget och förbehållsbeloppet enligt sjätte stycket

ska beräknas med tillämpning av 8 kap. 3–8 §§ socialtjänstlagen.

Denna lag träder ikraft den 1 juli 2016.

1.3 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs beträffande socialtjänstlagen (2001:453) att 2 kap. 7 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

2 kap.

7 §

<p>När den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med landstinget upprätta en individuell plan.</p>	<p>När den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med landstinget upprätta en <i>samordnad</i> individuell plan.</p>
--	---

Planen ska upprättas om kommunen eller landstinget bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Planen ska när det är möjligt upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Av planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
2. vilka insatser respektive huvudman ska svara för,
3. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än kommunen eller landstinget, och
4. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen.

Denna lag träder ikraft den 1 juli 2016.

1.4 Förslag till lag om ändring i patientlagen (2014:821)

Härigenom föreslås beträffande patientlagen (2014:821) att 6 kap. 4 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

4 §

För en enskild som har behov av både hälso- och sjukvård och insatser från socialtjänsten ska en individuell plan upprättas under de förutsättningar som anges i 3 f § hälso-och sjukvårdslagen.

För en enskild som har behov av både hälso- och sjukvård och insatser från socialtjänsten ska en *samordnad* individuell plan upprättas under de förutsättningar som anges i 3 f § hälso-och sjukvårdslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.

5

Yttrande över remiss - Barnombudsmannens anmälningsskyldighet (SN 2015:127)

Beslut

Socialnämnden överlämnar yttrandet till Socialdepartementet som kommunens svar på remiss "Barnombudsmannens anmälningsskyldighet" (Ds 2015:22)

Sammanfattning

Socialnämnden har ombetts att för kommunens räkning svara på Ds 2015:22. Vi är positiva till promemorians förslag till att ändra Barnombudsmannens anmälningsskyldighet avseende barn som far illa på så sätt att det överensstämmer med anmälningsskyldigheten i socialtjänstlagen. Vi är vidare positiva till förslaget att Barnombudsmannen ges möjlighet att lämna uppgifter av betydelse för tillsyn till Inspektionen för vård och omsorg.

2015-05-21

Dnr SN/2015:127

Referens
Joachim Heimersson

Mottagare
socialnämnden

Yttrande över remiss: Barnombudsmannens anmälnings- skyldighet (KS 2015:382)

Förslag till beslut

Socialnämnden överlämnar yttrandet till Socialdepartementet som kommunens svar på remiss "Barnombudsmannens anmälningskyldighet" (Ds 2015:22)

Sammanfattning

Socialnämnden har ombetts att för kommunens räkning svara på Ds 2015:22. Vi är positiva till promemorians förslag till att ändra Barnombudsmannens anmälningskyldighet avseende barn som far illa på så sätt att det överensstämmer med anmälningskyldigheten i socialtjänstlagen. Vi är vidare positiva till förslaget att Barnombudsmannen ges möjlighet att lämna uppgifter av betydelse för tillsyn till Inspektionen för vård och omsorg.

Marie Lundqvist
socialchef

Expedieras till

s.registrator@regeringskansliet.se och s.fst@regeringskansliet.se

Kopia till registrator klf

2015-05-21

Dnr SN/2015:127

Referens
Joachim Heimersson

Mottagare
Socialdepartementet Ds 2015:22

Yttrande över remiss: Barnombudsmannens anmälnings- skyldighet

Vi är positiva till promemorians förslag till att ändra Barnombudsmannens anmälningskyldighet avseende barn som far illa på så sätt att det överensstämmer med anmälningskyldigheten i socialtjänstlagen. Vi är vidare positiva till förslaget att Barnombudsmannen ges möjlighet att lämna uppgifter av betydelse för tillsyn till Inspektionen för vård och omsorg.

Det är positivt att förändringar görs för att underlätta för barnombudsmannen att tillämpa sin anmälningskyldighet. Vi håller med författarna till promemorian i att såväl ändringen av anmälningskyldigheten som möjligheten att lämna uppgifter av betydelse för tillsyn till Inspektionen för vård och omsorg stärker barns rättigheter.

6**Yttrande över remiss - "Avskaffande av systemet med etableringslotsar (Ds 2015:26) (SN 2015:137)****Beslut**

Socialnämnden överlämnar yttrandet till Regeringskansliet som kommunens svar på remiss "Avskaffande av systemet med etableringslotsar (Ds 2015:26)".

Ärendet

Enligt 11 § i etableringslagen ska Arbetsförmedlingen tillhandahålla ett eller flera valfrihetssystem som ger nyanlända rätt att välja en av Arbetsförmedlingen godkänd och kontrakterad leverantör av tjänster, en s.k. etableringslots. Etableringslotsen var tänkt att fungera som en länk mellan den nyanlända och det svenska samhället. Lotsen skulle vara stödjande och pådrivande i arbetet med nyanlända. Lotsen skulle erbjuda råd och stöd vid studie- och yrkesval, matchning, coachning, jobbsökaraktiviteter, hjälp med arbetsgivarkontakter, anskaffning av praktikplatser och fungera som socialt stöd. Som tjänsten har utvecklats har etableringslotsarna i större omfattning än avsett hanterat frågor av social och praktisk karaktär. Införandet av etableringslotsarna har också medfört en otydlighet i ansvarsfördelningen mellan de olika aktörerna i etableringsuppdraget. Lotsens arbete har till viss del kommit att överlappa både kommunernas och Arbetsförmedlingens uppdrag.

Etableringsreformens effekter och resultat har granskats. Riksrevisionen konstaterade i rapporten "Etableringslotsar – fungerar länken mellan individen och arbetsmarknaden? (RiR2014:14)" att bristerna i lotstjänsten indikerade att den inte är en effektiv insats för att påskynda etablering i arbetslivet.

Den 20 februari 2015 avslutade Arbetsförmedlingen sina avtal med etableringslotsar med motiveringen att säkerhet och kvalitet inte längre kunde garanteras med hänvisning till den eskalering av klagomål som hänförde sig till oegentlig eller rent av brottslig verksamhet inom etableringslotstjänsten. Beslutet innebär att samtliga kontrakterade leverantörers avtal sades upp.

Förslaget i remissen innebär att Arbetsförmedlingens nuvarande krav att tillhandahålla etableringslots ska upphöra att gälla den 1 januari 2016.

2015-05-19

Dnr SN/2015:137

Referens
Susanne HedlundMottagare
Socialnämnden**Yttrande över remiss – ”Avskaffande av systemet med etableringslotsar (Ds 2015:26)”.****Förslag till beslut**

Socialnämnden överlämnar yttrandet till Regeringskansliet som kommunens svar på remiss ”Avskaffande av systemet med etableringslotsar (Ds 2015:26)”.

Ärendet

Enligt 11 § i etableringslagen ska Arbetsförmedlingen tillhandahålla ett eller flera valfrihetssystem som ger nyanlända rätt att välja en av Arbetsförmedlingen godkänd och kontrakterad leverantör av tjänster, en s.k. etableringslots. Etableringslotsen var tänkt att fungera som en länk mellan den nyanlända och det svenska samhället. Lotsen skulle vara stödjande och pådrivande i arbetet med nyanlända. Lotsen skulle erbjuda råd och stöd vid studie- och yrkesval, matchning, coachning, jobbsökaraktiviteter, hjälp med arbetsgivarkontakter, anskaffning av praktikplatser och fungera som socialt stöd. Som tjänsten har utvecklats har etableringslotsarna i större omfattning än avsett hanterat frågor av social och praktisk karaktär. Införandet av etableringslotsarna har också medfört en otydlighet i ansvarsfördelningen mellan de olika aktörerna i etableringsuppdraget. Lotsens arbete har till viss del kommit att överlappa både kommunernas och Arbetsförmedlingens uppdrag.

Etableringsreformens effekter och resultat har granskats. Riksrevisionen konstaterade i rapporten ”Etableringslotsar – fungerar länken mellan individen och arbetsmarknaden? (RiR2014:14)” att bristerna i lotstjänsten indikerade att den inte är en effektiv insats för att påskynda etablering i arbetslivet.

Den 20 februari 2015 avslutade Arbetsförmedlingen sina avtal med etableringslotsar med motiveringen att säkerhet och kvalitet inte längre kunde garanteras med hänvisning till den eskalering av klagomål som hänförde sig till oegentlig eller rent av brottslig verksamhet inom etableringslotstjänsten. Beslutet innebär att samtliga kontrakterade leverantörers avtal sades upp.

Förslaget i remissen innebär att Arbetsförmedlingens nuvarande krav att tillhandahålla etableringslots ska upphöra att gälla den 1 januari 2016.

2015-05-19

Dnr SN/2015:137

Synpunkter

Socialförvaltningen är i huvudsak positiv till förslaget att Arbetsförmedlingens nuvarande krav att tillhandahålla etableringslots ska upphöra att gälla den 1 januari 2016 med följande kommentarer:

Att etableringslotsarna i större utsträckning än väntat arbetat med frågor av social och praktisk karaktär visar att behovet hos de nyanlända av motsvarande stöd är stort och kommer att kvarstå även efter avskaffandet av etableringslotsar. Bedömningen som görs i remissen att det inte behövs någon särskild insats som ersätter tjänsten etableringslots blir därför missvisande.

I remissen står följande: ”Att stödja och vägleda enskilda i frågor av social och praktisk karaktär är i grunden ett kommunalt ansvar. Enligt 3 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) ska socialnämnden bl.a. svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det. Insatserna som regleras i socialtjänstlagen ges efter en behovsprövning. Därtill kommer att alla myndigheter enligt 4 § förvaltningslagen (1986:223) har en serviceskyldighet som innebär att myndigheten ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde.”

Etableringslotsarnas omfattande arbete med socialt och praktiskt stöd i gruppen nyanlända kan vara en indikator på att den enskilde individen inte upplever sig få det stödet hos berörda myndigheter. Vidare finns ett behov av ett stöd som kan arbeta myndighetsövergripande.

En konsekvens av förslaget, som framförs i remissen, är att antalet aktörer i etableringsuppdraget minskar vilket förväntas minska den upplevda otydligheten i ansvarsfördelningen mellan Arbetsförmedlingen och kommunen i vissa frågor.

Socialförvaltningen instämmer i att vi kan förvänta oss en minskning av den upplevda otydligheten myndigheter emellan men väntar sig att otydligheten i gruppen nyanlända gällande ansvarsfördelning mellan myndigheter kvarstår.

Marie Lundqvist
Socialchef

Bilaga

Yttrande över remiss – yttrande

Avskaffande av systemet med etableringslotsar (Ds 2015:26)”

Promemoria - Avskaffande av systemet med etableringslotsar, Ds 2015_26

2015-05-21

Dnr SN/2015:137

Referens

Susanne Hedlund

Mottagare

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
Dnr A2015-1383-IU

Yttrande över remiss – ”Avskaffande av systemet med etableringslotsar (Ds 2015:26)”.

Sammanfattning

Botkyrka kommun är i huvudsak positiv till förslaget att Arbetsförmedlingens nuvarande krav att tillhandahålla etableringslots ska upphöra att gälla den 1 januari 2016. I yttrandet vill vi dock belysa aspekter som inte har beaktats i remissen.

Synpunkter på förslaget

Att etableringslotsarna i större utsträckning än väntat arbetat med frågor av social och praktisk karaktär visar att behovet hos de nyanlända av motsvarande stöd är stort och kommer att kvarstå även efter avskaffandet av etableringslotsar. Bedömningen som görs i remissen att det inte behövs någon särskild insats som ersätter tjänsten etableringslots blir därför missvisande.

I remissen står följande: ”Att stödja och vägleda enskilda i frågor av social och praktisk karaktär är i grunden ett kommunalt ansvar. Enligt 3 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) ska socialnämnden bl.a. svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det. Insatserna som regleras i socialtjänstlagen ges efter en behovsprövning. Därtill kommer att alla myndigheter enligt 4 § förvaltningslagen (1986:223) har en serviceskyldighet som innebär att myndigheten ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde.”

Etableringslotsarnas omfattande arbete med socialt och praktiskt stöd i gruppen nyanlända kan vara en indikator på att den enskilde individen inte upplever sig få det stödet hos berörda myndigheter. Vidare finns ett behov av ett stöd som kan arbeta myndighetsövergripande.

En konsekvens av förslaget, som framförs i remissen, är att antalet aktörer i etableringsuppdraget minskar vilket förväntas minska den upplevda otydligheten i ansvarsfördelningen mellan Arbetsförmedlingen och kommunen i vissa frågor.

Botkyrka kommun instämmer i att vi kan förvänta oss en minskning av den upplevda otydligheten myndigheter emellan men väntar sig att otydligheten i gruppen nyanlända gällande ansvarsfördelning mellan myndigheter kvarstår.

Arbetsmarknadsdepartementet

Ankom till Botkyrka kommun
Kommunledningsförvaltningen

2015-05-15

Dnr.....

Departementspromemorian Avskaffande av systemet med etableringslotsar

Remissinstanser:

1. Kammarrätten i Stockholm
2. Migrationsverket
3. Försäkringskassan
4. Socialstyrelsen
5. Skatteverket
6. Länsstyrelsen i Kronobergs län
7. Länsstyrelsen i Stockholms län
8. Länsstyrelsen i Västerbottens län
9. Statskontoret
10. Stockholms universitet
11. Konkurrensverket
12. Arbetsförmedlingen
13. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
14. Bjuv kommun
15. Borlänge kommun
16. Borås kommun
17. Botkyrka kommun
18. Eskilstuna kommun
19. Falköping kommun
20. Gävle kommun
21. Göteborg kommun
22. Helsingborg kommun
23. Härjedalen kommun
24. Härnösand kommun
25. Karlskoga kommun
26. Knivsta kommun
27. Kristianstad kommun
28. Kumla kommun
29. Kungsbacka kommun

30. Luleå kommun
31. Malmö kommun
32. Mariestad kommun
33. Norrköping kommun
34. Nyköping kommun
35. Okarshamn kommun
36. Partille kommun
37. Simrishamn kommun
38. Solna kommun
39. Staffanstorps kommun
40. Stockholm kommun
41. Vilhelmina kommun
42. Vingåker kommun
43. Sveriges Kommuner och Landsting
44. Folkbildningsrådet
45. Samarbetsorganet för etniska organisationer i Sverige, SIOS
46. Sveriges kristna råd
47. Sveriges kvinnolobby
48. Svenska Röda Korset
49. Almega
50. Coompanion
51. Företagarna
52. Svenskt Näringsliv
53. Landsorganisationen i Sverige, LO
54. Sveriges Akademikers Centralorganisation, SACO
55. Tjänstemännens Centralorganisation, TCO

Remissvaren ska ha kommit in till Arbetsmarknadsdepartementet senast den 3 augusti 2015. Vi ser gärna att remissvaren även skickas i elektronisk form via e-post till a.registrator@regeringskansliet.se i både word- och pdf-format. Vi skulle uppskatta om filnamnet är Regeringskansliets diarienummer A2015-1383-IU, följt av remissinstansens namn. Remissvarens disposition bör om möjligt ansluta sig till dispositionen i betänkandet. I remissvaret anges Regeringskansliets diarienummer A2015-1383-IU.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. **Myndigheter under regeringen** är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta. För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Frågor under remisstiden kan ställas Hanna Zeland (e-postadress: hanna.zeland@regeringskansliet.se) med telefonnummer 08-405 36 30.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Catharina Nordlander
Tf. Expeditions- och rättschef

Kopia till
Fritzes kundservice, 106 47 Stockholm

Avskaffande av systemet med etableringslotsar

REGERINGSKANSLIET

Arbetsmarknadsdepartementet

Avskaffande av systemet med etableringslotsar

REGERINGSKANSLIET

Arbetsmarknadsdepartementet

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst.
Beställningsadress: Fritzes kundtjänst, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Webbplats: fritzes.se

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför.

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02)

En kort handledning för dem som ska svara på remiss. Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remiss

Omslag: Regeringskansliets standard.

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2015.

ISBN 978-91-38-24294-0

ISSN 0284-6012

Sammanfattning

Enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ska Arbetsförmedlingen tillhandahålla ett eller flera valfrihetssystem som ger nyanlända rätt att välja en etableringslots. I denna promemoria föreslås att detta krav ska upphöra att gälla den 1 januari 2016.

Innehåll

Sammanfattning	1
1 Författningsförslag.....	5
2 Bakgrund och behov av förändring	7
3 Etableringslotsarna avskaffas.....	11
4 Inga behov av ytterligare ändringar då etableringslotsarna avskaffas	13
5 Konsekvenser.....	17
6 Författningskommentar	21

1 Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

dels att 11–13 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 11 § ska utgå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

2 Bakgrund och behov av förändring

Etableringsuppdraget

Den 1 december 2010 reformerades mottagandet av nyanlända invandrare genom införandet av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (prop. 2009/10:60, bet. 2009/10:AU7, rskr. 2009/10:208). Syftet med etableringsreformen var att underlätta och påskynda nyanländas etablering i samhälls- och arbetslivet. Staten fick genom Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för vissa nyanländas etablering.

Den målgrupp som omfattas av lagen är flyktingar, andra skyddsbehövande m.fl. som har beviljats uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring och deras anhöriga som ansöker om uppehållstillstånd inom sex år från det att anknytningspersonen först togs emot i en kommun. Målgruppen är enligt 2–2 b §§ etableringslagen begränsad till personer i åldern 20–64 år som har beviljats uppehållstillstånd, men även nyanlända i åldern 18–19 år som beviljats uppehållstillstånd omfattas av lagen om de saknar föräldrar i Sverige.

Kommuner, landsting och kommunalförbund får statlig ersättning för mottagande av och insatser för vissa nyanlända. Den statliga ersättningen lämnas för samma målgrupp som gäller för lagen, dock utan avgränsning till den nyanländes ålder. Etableringslagen kompletteras av förordningen (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare, förordningen (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare,

förordningen (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

Av etableringslagen framgår att Arbetsförmedlingen ska upprätta en etableringsplan med insatser för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering. En nyanländ har rätt att få en etableringsplan inom ett år efter att han eller hon första gången folkbokfördes i en kommun. Den ska vid behov revideras av Arbetsförmedlingen och omfattar längst 24 månader. Etableringsplanen ska som huvudregel omfatta aktiviteter på heltid. Planen ska minst innehålla utbildning i svenska för invandrare, samhällsorientering och aktiviteter för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering i arbetslivet (arbetsförberedande insatser).

Valfrietssystem med etableringslotsar

En arbetsförberedande insats som infördes i samband med etableringsreformens ikraftträdande var etableringslotsen. Enligt 11 § i etableringslagen ska Arbetsförmedlingen tillhandahålla ett eller flera valfrietssystem som ger nyanlända rätt att välja en av Arbetsförmedlingen godkänd och kontrakterad leverantör av tjänster, en s.k. etableringslots. Av andra meningen i 11 § framgår att Arbetsförmedlingen inte behöver tillämpa samma valfrietssystem för alla nyanlända. Enligt 12 § ska Arbetsförmedlingen när den tillhandahåller valfrietssystem tillämpa lagen (2008:962) om valfrietssystem. Av 13 § framgår att Arbetsförmedlingen ska vara upphandlande myndighet enligt 2 kap. 7 § lagen (2008:962) om valfrietssystem och att när Arbetsförmedlingen tillämpar den lagen ska bestämmelserna om jäv i 11 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) tillämpas.

Rätten att välja etableringslots gäller de nyanlända som har rätt till en etableringsplan. Av regeringens prop. 2009/10:60 Nyanlända invandras arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd framgår att etableringslotsen var tänkt att fungera som en länk mellan den nyanlände och det svenska samhället och att komplettera den nyanländes kontaktnät under dennes första tid i landet. Etableringslotsen skulle vara en

fristående aktör som skulle stödja individen utifrån hela dennes livssituation. Lotsen skulle vara stödjande och pådrivande i förhållande till den nyanlände och ha den huvudsakliga kontakten med den nyanlände. Lotsens arbete var tänkt att bidra till att syftet med etableringsinsatserna, att underlätta och påskynda nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet, uppfylldes.

Uppgifter som lotsen enligt propositionen skulle kunna erbjuda var råd och stöd vid studie- och yrkesval, matchning, coaching, jobbsökaraktiviteter, hjälp med arbetsgivarkontakter, anskaffning av praktikplatser och fungera som socialt stöd. Lotsen skulle även kunna se till att den nyanlände fick information så att han eller hon kunde fatta relevanta beslut för sin framtid. En utgångspunkt för ersättningen till etableringslotsarna var att den skulle vara prestations- och resultatbaserad.

I december 2014 hade, enligt uppgifter från Arbetsförmedlingen, 82 procent av de nyanlända en etableringslots, totalt 31 800 personer. Färre kvinnor än män hade stöd av en lots, 73 procent respektive 89 procent. Lotsen träffade personen i genomsnitt 3,5 timmar i månaden. Vid samma tidpunkt fanns 353 leverantörer som erbjöd lots på 1 455 platser. Marknaden utgjordes till 73 procent av aktiebolag. Aktörer inom civila samhället, i form av ideella föreningar, stiftelser och fonder, utgjorde 7 procent av marknaden. Av samtliga företag hade 49 procent färre än 10 anställda och 15 procent fler än 50 men färre än 200 anställda.

Kostnaden för ersättning till etableringslotsar uppgick till 608 miljoner kronor år 2014. Enligt Arbetsförmedlingens prognos för utbetalningar från 20 februari 2015 beräknas kostnaderna för etableringslotsar uppgå till 850 miljoner kronor för 2015, 880 miljoner kronor för 2016 och 1 620 miljoner för 2017. I beräkningarna har myndigheten inte tagit hänsyn till att avtalen med samtliga lotsföretag sades upp den 20 februari 2015. Se vidare nedan.

Behov av förändring

Flera granskningar har gjorts av etableringsreformens effekter och resultat. Riksrevisionen konstaterade i rapporten Etableringslotsar – fungerar länken mellan individen och arbetsmarknaden? (RiR

2014:14) att bristerna i lotstjänsten indikerade att den inte är en effektiv insats för att påskynda etablering i arbetslivet. Riksrevisionen pekade bl.a. på att det inte gick att påvisa några samband mellan deltagande i lotstjänsten och de nyanländas etablering i arbetslivet. Riksrevisionen framhöll även att tjänsten har en för bred utformning i förhållande till omfattningen av tjänsten vilket bidrar till ett för lågt arbetsmarknadsfokus. En liknande synpunkt framförde Statskontoret i rapporten Etableringen av nyanlända – en uppföljning av myndigheternas genomförande av etableringsreformen (2012:22).

Vidare konstaterade Riksrevisionen att valfrihetssystemet inte fungerar som det är tänkt, vilket riskerar att påverka de nyanländas etablering. Riksrevisionen ifrågasatte även om ersättningssystemets konstruktion är lämplig för tjänsten.

I budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1, utg.omr. 13) aviserade regeringen en översyn av rätten till etableringslots med syftet att tjänsten från och med den 1 januari 2016 skulle göras till en behovsprövad insats. Därutöver framförde regeringen att översynen skulle resultera i förslag att avskaffa etableringslotsarna. I arbetsmarknadsutskottets betänkande (bet. 2014/15:AU2) välkomnade utskottet allianspartiernas förslag att göra etableringslotsarna till en behovsprövad insats.

Den 20 februari 2015 avslutade Arbetsförmedlingen sina avtal med etableringslotsar. Arbetsförmedlingen motiverade sitt beslut med att säkerhet och kvalitet inte längre kunde garanteras med hänvisning till den eskalering av klagomål som hänförde sig till oegentlig eller rent av brottslig verksamhet inom etableringslotstjänsten. Beslutet innebar att samtliga kontrakterade leverantörers avtal, på samtliga verksamhetsställen, sades upp.

En betydande del av medlen för etableringsinsatser används för närvarande till etableringslotsar. Det är viktigt att resurserna används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, så att de nyanlända får ett effektivt och ändamålsenligt stöd i sin arbetsmarknadsetablering. Mot bakgrund av det ovan sagda och de allvarliga brister i systemet med etableringslotsar som har framkommit är det angeläget att åstadkomma en förändring.

3 Etableringslotsarna avskaffas

Förslag: Etableringslagens krav, att Arbetsförmedlingen som upphandlande myndighet, med tillämpning av lagen om valfrihetssystem, ska tillhandahålla ett eller flera valfrihetssystem som ger nyanlända rätt att välja en av Arbetsförmedlingen godkänd och kontrakterad leverantör (etableringslots) upphör att gälla den 1 januari 2016.

Skälen för förslaget: Det kan konstateras att systemet med etableringslotsar i praktiken inte har fungerat enligt etableringsreformens intentioner. Lotsinsatsen har utgjort en mycket begränsad del av den nyanländes etableringsplan. Riksrevisionen (RiR 2014:14) konstaterade flera brister i lotstjänsten som indikerar att den inte är en effektiv insats för att påskynda etablering i arbetslivet. Bland annat konstaterade Riksrevisionen att tjänsten har för lågt arbetsmarknadsfokus, då detta blivit underordnat det sociala stödet till de nyanlända, och att det finns brister i själva valfrihetssystemet. Riksrevisionen ifrågasatte även lämpligheten i ersättningssystemets konstruktion.

Enligt Arbetsförmedlingen har antalet klagomål om oegentlig eller brottslig verksamhet inom tjänsten ökat, vilket föranlett att myndigheten har avbrutit samtliga avtal med etableringslotsar.

Införandet av etableringslotsar innebar att Arbetsförmedlingen föreskrevs en skyldighet att tillhandahålla en insats i en fastställd form hos en kompletterande aktör. Uppdraget var dock alltför otydligt specificerat. Erfarenheterna av lotssystemet har visat att det inte är lämpligt att reglera en insats i en fastställd form hos en kompletterande aktör. I stället bör Arbetsförmedlingen få avgöra vilken insats som är lämplig utifrån den enskildes behov.

Av de granskningar som gjorts kan konstateras att det inte är ändamålsenligt med två aktörer, Arbetsförmedlingen och etableringslotsen, som båda ska arbeta för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering på arbetsmarknaden. Detta innebär en otydlig ansvarsfördelning mellan aktörerna och riskerar att leda till ineffektivitet och dubbelarbete.

De brister som har konstaterats är så allvarliga att det inte bedöms vara ändamålsenligt att behålla systemet med etableringslotsar. Bristerna motverkar syftet med etableringsinsatserna och riskerar att undergräva legitimiteten för etableringsuppdraget i sin helhet. Etableringsuppdraget omfattar stora offentliga utgifter och det är viktigt att resurserna används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, så att nyanlända får relevant stöd i sin arbetsmarknadsetablering. Mot denna bakgrund bör etableringslagens krav, att Arbetsförmedlingen som upphandlande myndighet, med tillämpning av lagen om valfrihetssystem ska tillhandahålla ett eller flera valfrihetssystem som ger nyanlända rätt att välja en av Arbetsförmedlingen godkänd och kontrakterad leverantör (etableringslots), upphöra.

Det är angeläget att åtgärder vidtas för att underlätta att nyanlända invandrare så snart som möjligt kommer i egen försörjning genom arbete. Det är även viktigt att statens resurser används på ett så effektivt och ändamålsenligt sätt som möjligt. Mot den bakgrunden bör lagändringen träda i kraft den 1 januari 2016.

Något behov av övergångsbestämmelser finns inte.

4 Inga behov av ytterligare ändringar då etableringslotsarna avskaffas

Bedömning: Det behövs ingen särskild insats som ersätter tjänsten etableringslots.

Det är inte nödvändigt med ytterligare lagstiftningsändringar i samband med avskaffandet av etableringslotsar.

Skälen för bedömningen

Arbetsförberedande insatser

Enligt förordningen (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ska etableringsplanerna utformas med utgångspunkt i den nyanländes utbildningsbakgrund, tidigare arbetslivserfarenhet, behov av utbildning och andra insatser, samt andra förhållanden av betydelse för hans eller hennes etablering på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadspolitiska program kan erbjudas de nyanlända efter en bedömning av om insatsen är lämplig både för den enskilde och utifrån ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv.

Nyanlända inom etableringsuppdraget har möjlighet att ta del av alla de generella insatser inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten som står till Arbetsförmedlingens förfogande. Utöver detta finns vissa insatser som är specifika för nyanlända som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Även om etableringslotsarna avskaffas har Arbetsförmedlingen möjlighet att anlita kompletterande aktörer för att snabbt och effektivt få arbetsökande i arbete. Arbetsförmedlingen kan även fortsättningsvis enligt lagen (2010:536) om valfrihet hos

Arbetsförmedlingen upphandla insatser inom ett eller flera valfritetssystem. Flera av de leverantörer som erbjuder tjänsten etableringslots har gjort ett bra arbete och många är även leverantörer av andra av Arbetsförmedlingens upphandlade tjänster och utbildningar. Dessa tjänster kan leverantörerna även fortsättningsvis erbjuda.

Lotsinsatsen har endast utgjort en begränsad del av etableringsplanerna. Med hänsyn till det samlade utbud av arbetsmarknadspolitiska insatser som Arbetsförmedlingen har att tillgå bedöms det därför inte finnas behov av att införa nya insatser som ska erbjudas de nyanlända då systemet med etableringslotsar avskaffas. Arbetsförmedlingen ska vidare erbjuda de insatser som är lämpliga utifrån den enskildes behov så att den nyanlände erbjuds individanpassade etableringsinsatser. Det bör överlämnas till myndigheten att själv avgöra om insatserna ska tillhandahållas i myndighetens egen regi eller genom anlitan av kompletterande aktörer. Detta skapar ökade förutsättningar för att de resurser Arbetsförmedlingen har till förfogande används ändamålsenligt och effektivt för att påskynda de nyanländas arbetsmarknadsetablering.

Ansvarsfördelningen mellan de olika aktörerna i etableringsprocessen

Kommunerna har en central och viktig roll vad gäller nyanländas etablering. Det är en utmaning för många kommuner att på kort tid klara en så stor befolkningsökning som dagens flyktingmottagande innebär. Etableringsuppdraget innebär att Arbetsförmedlingen fick ett samordnande ansvar för etableringsinsatserna för nyanlända vuxna. Många kommuner har uppfattat att kommunernas betydelse för etableringen av nyanlända åsidosattes vid införandet av etableringsreformen 2010. Kommunerna har dock kvar många viktiga uppgifter när det gäller nyanländas etablering, bland annat utbildning i svenska för invandrare, mottagande och praktisk hjälp i samband med bosättning samt andra insatser för att underlätta etablering i samhället. För dessa insatser får kommunerna en ersättning från staten. Den formella ansvarsfördelningen för dessa frågor ändrades således inte i och med etableringsreformen, utan är densamma som innan reformen trädde i kraft. Kommunerna har lång erfarenhet och stor kunskap när det gäller mottagandet av

nyanlända och är därför en viktig aktör i arbetet med nyanländas etablering. Genom lokala överenskommelser har de olika aktörernas roller och samverkan vidareutvecklats.

Att stödja och vägleda enskilda i frågor av social och praktisk karaktär är i grunden ett kommunalt ansvar. Enligt 3 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) ska socialnämnden bl.a. svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det. Insatserna som regleras i socialtjänstlagen ges efter en behovsprövning. Därtill kommer att alla myndigheter enligt 4 § förvaltningslagen (1986:223) har en serviceskyldighet som innebär att myndigheten ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde.

Det bör även framhållas att varje kommun enligt 5 § lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare är skyldig att se till att nyanlända erbjuds samhällsorientering. Enligt förordningen (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare ska samhällsorienteringen påbörjas så snart som möjligt efter det att en etableringsplan har upprättats. Den ska normalt vara avslutad ett år efter det att etableringsplanen har upprättats.

Huvudsyftet med insatsen etableringslots var att den skulle vara en arbetsförberedande insats. Som tjänsten har utvecklats har etableringslotsarna i större omfattning än avsett hanterat frågor av social och praktisk karaktär. Införandet av etableringslotsarna har därför medfört en otydlighet i ansvarsfördelningen mellan de olika aktörerna i etableringsuppdraget. Lotsens arbete har till viss del kommit att överlappa både kommunernas och Arbetsförmedlingens uppdrag. Som följd av att etableringslotsarna avskaffas minskar antalet aktörer i etableringsuppdraget och den upplevda otydligheten för dessa frågor bör därmed minska.

Den sammantagna bedömningen är att det inte finns behov av att göra några ytterligare förändringar i regelverket, varken för kommunerna eller för andra myndigheter, med anledning av avskaffandet av systemet med etableringslotsar.

5 Konsekvenser

Konsekvenser för nyanlända

Förslaget innebär att systemet med etableringslotsar avskaffas och därmed upphör även de nyanländas rätt att välja en etableringslots. De nyanlända kommer även i fortsättningen kunna erbjudas individanpassade insatser som syftar till att påskynda dennes arbetsmarknadsetablering.

Nyanlända kommer även ha möjlighet att i vissa situationer välja utförare av insatser. Mot bakgrund av den begränsade omfattning som lotsinsatsen har haft inom etableringsplanen bedöms konsekvensen i form av minskad egenmakt och valfrihet bli mycket begränsad.

Riksrevisionen (RiR 2014:14) har konstaterat flera brister i lotstjänsten som indikerar att den inte är en effektiv insats för att påskynda etablering i arbetslivet. Sammantaget innebär detta att förslaget att avveckla etableringslotsen i ett valfrihetssystem inte bedöms få någon negativ effekt på den nyanländes möjlighet till etablering på arbetsmarknaden.

Förslaget innebär även att ansvarsfördelningen mellan aktörer som är involverade i etableringen förtydligas och etableringsprocessen blir mer förutsägbar då systemet med etableringslotsar avskaffas, vilket bedöms vara positivt för de nyanlända.

Konsekvenser för leverantörer av tjänsten etableringslots

Förslaget får konsekvenser för företag eftersom de företag som idag levererar tjänsten etableringslots inte längre kommer att ha möjlighet att bedriva etableringslotsverksamhet. I Arbetsförmedlingens valfrihetssystem för etableringslotsar får en

anställd lots hos en leverantör handleda högst 30 nyanlända samtidigt. Detta innebär att ett upphörande av tjänsten etableringslots får konsekvenser för cirka 1 000 enskilda lotsar. Egenföretagare och småföretag skulle troligen beröras särskilt, då cirka 85 procent av lotsmarknaden utgörs av leverantörer med färre än 50 anställda. Under 2014 utgick cirka 600 miljoner i ersättning till etableringslotsar. Flera företag som erbjuder tjänsten etableringslots erbjuder även andra av Arbetsförmedlingen upphandlade tjänster och utbildningar, dessa tjänster kan de fortsätta att erbjuda.

Aktörer från civilsamhället har stått för sju procent av etableringslotstjänsterna. Dessa blir av med en inkomstkälla när tjänsten upphör och det innebär att en omorganisering av delar av verksamheten krävs om de vill bedriva stödarbete till nyanlända även fortsättningsvis. Förslaget bedöms dock ha marginell effekt på civilsamhället i stort.

Konsekvenser för Arbetsförmedlingen

Enligt etableringslagen ska Arbetsförmedlingen tillsammans med den nyanlände upprätta en etableringsplan, vilken bl.a. ska innehålla aktiviteter för att underlätta och påskynda etableringen i arbetslivet. Förslaget innebär att Arbetsförmedlingen får möjlighet att avgöra vilken eller vilka insatser som ska erbjudas, vilket ger myndigheten en större flexibilitet i vilket stöd som ska erbjudas de nyanlända och hur stödet till den nyanlände kan utformas.

Enligt uppgifter från Arbetsförmedlingen är administrationen kring tjänsten etableringslots omfattande. Förslaget innebär därför en minskad arbetsbelastning av myndighetens centrala administration då upphandling och uppföljning av etableringslotsar upphör. Det innebär även en minskad administration då handläggning och uppföljning av lotsärenden frigörs från arbetsförmedlaren. Förslaget medför en större flexibilitet vid utformningen av etableringsplanerna eftersom de inte längre behöver tas hänsyn till att dessa ska innehålla den rättighetsbaserade insatsen etableringslots.

Förslaget innebär att nyanländas efterfrågan på praktiskt stöd kan öka i början av etableringsprocessen. Det ingår i myndighetens

serviceskyldighet enligt förvaltningslagen (1986:223) att i dessa fall guida den nyanlända till rätt myndighet eller till kommunen.

En konsekvens av förslaget är att antalet aktörer i etableringsuppdraget minskar vilket förväntas minska den upplevda otydligheten i ansvarsfördelningen mellan Arbetsförmedlingen och kommunen i vissa frågor, vilket bedöms underlätta myndighetens arbete.

Konsekvenser för kommuner

Kommunerna har en central och viktig roll vad gäller nyanländas etablering. Viktiga kommunala uppgifter är bl.a. utbildning i svenska för invandrare, samhällsorientering, mottagande och praktisk hjälp i samband med bosättning samt andra insatser för att underlätta etablering i samhället. Avsikten när lotsarna infördes var inte att förändra kommunernas roll i dessa avseenden. Som lotstjänsten utvecklades har lotsarna i viss begränsad utsträckning utfört uppgifter som annars skulle ligga hos kommunen. Förslaget innebär att lotsarna tas bort.

Då antalet aktörer i etableringsuppdraget minskar förväntas den upplevda otydligheten i ansvarsfördelningen mellan Arbetsförmedlingen och andra myndigheter samt kommunen i vissa frågor minska. Detta bedöms underlätta kommunernas arbete.

Konsekvenser för barn

Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare syftar till att underlätta och påskynda målgruppens etablering i arbets- och samhällslivet. Insatserna är primärt riktade till vuxna, inte barn och ungdomar. Barnen påverkas dock indirekt av föräldrarnas etablering. Förslaget förväntas inte ha några konsekvenser för barn.

Konsekvenser för jämställdheten

Förslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för jämställdheten. En mindre andel kvinnor än män har utnyttjat

rätten att ta stöd av en etableringslots. Arbetsförmedlingen ska enligt förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen utforma verksamheten bl.a. så att den främjar mångfald och jämställdhet samt motverkar diskriminering i arbetslivet och en könsuppdelning på arbetsmarknaden.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär minskade utgifter för staten för etableringslotsar, men något ökade utgifter för andra arbetsförberedande insatser. Vidare innebär förslaget en minskad administration inom Arbetsförmedlingen.

De sammantagna ekonomiska konsekvenserna av förslaget kommer att redovisas i samband med budgetpropositionen för 2016.

Övriga konsekvenser

Förslaget förväntas få mycket begränsade konsekvenser för andra myndigheter i form av en ökning av behov av vägledning enligt serviceskyldigheten i förvaltningslagen (1986:223). Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för Sveriges medlemskap i EU, för landsting eller för miljön.

6 Författningskommentar

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Förslaget behandlas i avsnitt 3.

Paragraferna 11–13 §§ som reglerar tjänsten etableringslots och tillhandahållandet av ett eller flera valfrietssystem enligt lagen (2008:962) om valfrietssystem upphör att gälla den 1 januari 2016.

Departementsserien 2015

Kronologisk förteckning

---

1. Gälldenärens möjligheter att överklaga utmätningsbeslut. Ju.
2. Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument. Fi.
3. Trossamfundens sociala insatser. En preliminär undersökning. S.
4. Brottmålsprocessen – en konsekvensanalys. Ju.
5. Uppbörd av böter. Ju.
6. En jämnare och mer aktuell utveckling av inkomstpensionerna. S.
7. Rätten till försvarare, m.m. Ju.
8. Ytterligare en månad inom föräldrapenningen reserveras för vardera föräldern. S.
9. Ett reformerat bilstöd. S.
10. Återlämnande av olagligt utförda kulturföremål. Ku.
11. Res lätt med biljett. N.
12. Missbruk av svenska pass. Omfattning och åtgärdsförslag. Ju.
13. Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. N.
14. Statliga utställningsgarantier. En översyn. Ku.
15. Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare. N.
16. Avlägsnande av vrak. Ju.
17. Avskaffande av den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen. S.
18. Patientträrlighet inom EES – vissa kompletterande förslag. S.
19. Det kommunala vårdnadsbidraget avskaffas. S.
20. Kostnadsansvar för smittskyddsläkemedel. S.
21. Offentliggörande av uppgifter om ekologiska aktörer. N.
22. Barnombudsmannens anmälnings-skyldighet. S.
23. Höjt avgiftstak för avgift enligt socialtjänstlagen (2001:453) 8 kap. 5 §. S.
24. Ett effektivare förbud vid bristande kreditprövning. Ju.
25. Ett ändamålsenligt minoritetsskydd. Ju.
26. Avskaffande av systemet med etableringslotsar. A.

Departementsserien 2015

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

Avskaffande av systemet med etableringslotsar. [26]

Finansdepartementet

Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument. [2]

Justitiedepartementet

Gäldenärens möjligheter att överklaga utmättningsbeslut. [1]

Brottmålsprocessen – en konsekvensanalys. [4]

Uppbörd av böter. [5]

Rätten till försvarare, m.m. [7]

Missbruk av svenska pass. Omfattning och åtgärdsförslag. [12]

Avlägsnande av vrak. [16]

Ett effektivare förbud vid bristande kreditprövning. [24]

Ett ändamålsenligt minoritetsskydd. [25]

Kulturdepartementet

Återlämnande av olagligt utförda kulturföremål. [10]

Statliga utställningsgarantier. En översyn. [14]

Näringsdepartementet

Res lätt med biljett. [11]

Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. [13]

Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare. [15]

Offentliggörande av uppgifter om ekologiska aktörer. [21]

Socialdepartementet

Trossamfundens sociala insatser. En preliminär undersökning. [3]

En jämnare och mer aktuell utveckling av inkomstpensionerna. [6]

Ytterligare en månad inom föräldrapenningen reserveras för vardera föräldern. [8]

Ett reformerat bilstöd. [9]

Avskaffande av den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen. [17]

Patientrörlighet inom EES – vissa kompletterande förslag. [18]

Det kommunala vårdnadsbidraget avskaffas. [19]

Kostnadsansvar för smittskyddsläkemedel. [20]

Barnombudsmannens anmälnings- skyldighet. [22]

Höjt avgiftstak för avgift enligt socialtjänstlagen (2001:453) 8 kap. 5 §. [23]

Fritzes

ett Wolters Kluwer-företag

106 47 Stockholm Tel 08-598 191 90 Fax 08-598 191 91 order.fritzes@nj.se www.fritzes.se

ISBN 978-91-38-24294-0 ISSN 0284-6012

7**Slutrapport för paraplyprojektet och rapport för implementeringsåret för paraplyteamet (SN 2009:111)****Beslut**

Socialnämnden godkänner slutrapporten för Paraplyprojektet och Paraplyteamet. Efter beslut distribueras slutrapporten till styrelsen för Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka och Salem.

Sammanfattning

Under åren 2010 till 2013 utvecklades inom Paraplyprojektet en unik samverkansmodell som bidrog till att 42 procent av deltagarna kom ut i arbete eller studier (mål 40 %). Deltagarna var unga kvinnor och unga män i åldern 16-24 år som varken arbetade eller studerade, och som hade behov av stöd för att komma vidare mot arbete eller studier. Majoriteten av projektets deltagare var i åldern 19-21 år, hade avbrutna studier bakom sig och hade lång erfarenhet av socialtjänsten. Paraplyprojektets samverkansmodell bidrog med ett unikt stöd som inte fanns inom ordinarie myndigheter inom Botkyrka kommun, och fungerade som ett komplement till andra insatser.

Under 2014 har delar av projektet implementerats inom sektionen för Arbete och Rehabilitering, socialförvaltningen. I bilagd slutrapport inklusive bilagor redovisas Paraplymodellen samt Paraplyteamets påbörjade implementering inom socialförvaltningen.

2015-05-13

Dnr SN/2009:111

Referens

Mottagare
Socialnämnd

Slutrapport för Paraplyprojektet och rapport för implemen- teringsåret för Paraplyteamet

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner slutrapporten för Paraplyprojektet och Paraplyteamet. Efter beslut distribueras slutrapporten till styrelsen för Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka och Salem.

Sammanfattning

Under åren 2010 till 2013 utvecklades inom Paraplyprojektet en unik samverkansmodell som bidrog till att 42 procent av deltagarna kom ut i arbete eller studier (mål 40 %). Deltagarna var unga kvinnor och unga män i åldern 16-24 år som varken arbetade eller studerade, och som hade behov av stöd för att komma vidare mot arbete eller studier. Majoriteten av projektets deltagare var i åldern 19-21 år, hade avbrutna studier bakom sig och hade lång erfarenhet av socialtjänsten. Paraplyprojektets samverkansmodell bidrog med ett unikt stöd som inte fanns inom ordinarie myndigheter inom Botkyrka kommun, och fungerade som ett komplement till andra insatser.

Under 2014 har delar av projektet implementerats inom sektionen för Arbete och Rehabilitering, socialförvaltningen. I bilagd slutrapport inklusive bilagor redovisas Paraplymodellen samt Paraplyteamets påbörjade implementering inom socialförvaltningen.

Marie Lundvist
Socialchef

Helena Wiklund
Projektledare

BOTKYRKA KOMMUN

Socialförvaltningen
Stöd- och utvecklingsenheten

SLUTRAPPORT

1 [18]

2014-12-31

Dnr 2009:111

Referens

Helena Wiklund (projektledare)

Sepideh Erfani (processledare)

Mottagare

Socialnämnd samt

Samordningsförbundet Huddinge Botkyrka Sa-
lem

Slutrapport

Paraplyprojektet (2009-06-01 till och med 2013-12-31)

Paraplyteamet (2014-01-01 till och med 2014-12-31)

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Post Botkyrka kommun, 147 85 Tumba · Besök Munkhättevägen 45 · Kontaktcenter 08-530 61 000

Direkt · Sms · E-post

Org.nr 212000-2882 · Bankgiro 624-1061 · Fax · Webb www.botkyrka.se

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Bakgrund	4
Målgrupp	4
Målformulering	5
Metoder	6
Projektorganisation	6
Implementering	8
Projektets resultat kontra projektmål	9
Måluppfyllnad 2010-2013	9
Implementeringsårets resultat kontra verksamhetsmål	11
Måluppfyllnad 2014	11
Tidplan kontra utfall	12
Finansiärer och kostnader	12
Finansiärer	12
ESF (Europeiska socialfonden) och Grenverket Södertörn	12
Kostnader projektåren 2010-2013	13
Kostnader implementeringsåret 2014	14
Erfarenheter av projektarbetet	14
Erfarenheter under implementeringsåret	14
Förslag till förbättringar	15
Metod för uppföljning av nyttomål	15
Tidigare utvärderingar av projektet	16
Framgångsfaktorer	16
Bilagor	18
Bilaga 1: Mötesrutiner för Paraplyprojektets samverkansgrupp	
Bilaga 2: Rutin inför ett samverkansmöte	
Bilaga 3: Mall för myndighetsövergripande handlingsplan	
Bilaga 4: Beskrivning coachrollen	
Bilaga 5: Beskrivning traineehandledarrollen och traineeprocessen	
Bilaga 6: Programförklaring Trainee som följer med i upphandlingsunderlag	
Bilaga 7: Några bildspelsbilder som beskriver Paraplymodellen	
Bilaga 8: Komplement från socialförvaltningens ledning	

Sammanfattning

Under åren 2010 till 2013 utvecklades inom Paraplyprojektet en unik samverkansmodell som bidrog till att 42 procent av deltagarna kom ut i arbete eller studier (mål 40 %). Deltagarna var unga kvinnor och unga män i åldern 16-24 år som varken arbetade eller studerade, och som hade behov av stöd för att komma vidare mot arbete eller studier. Majoriteten av projektets deltagare var i åldern 19-21 år, hade avbrutna studier bakom sig och hade lång erfarenhet av socialtjänsten. Paraplyprojektets samverkansmodell bidrog med ett unikt stöd som inte fanns inom ordinarie myndigheter inom Botkyrka kommun, och fungerade som ett komplement till andra insatser.

Under åren 2010 till 2013 samtyckte 256 unga Botkyrkabor mellan 16-24 år till att nämnas i Paraplyprojektets **myndighetsövergripande samverkansgrupp** (mål 60 ungdomar per år). En gång i månaden träffades representanter från Socialförvaltningens alla verksamheter (fem verksamheter) tillsammans med representanter från Arbetsförmedlingen, Landstinget, Frivården, Försäkringskassan, utbildningsförvaltningen och informationsansvaret (Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen). Syftet var att tillsammans diskutera hur myndigheterna i Botkyrka på bästa sätt skulle kunna hjälpa den unga kvinnan eller den unga mannen att komma ut i arbete eller studier. För varje ung kvinna och ung man som diskuterades på samverkansmötet skapades en myndighetsövergripande handlingsplan med förslag på lämpliga insatser och närmare 200 av dessa unga kvinnor och unga män erbjöds även stöd av en coach i projektet för att komma närmare arbete och studier (mål 30 nya ungdomar per år).

Coachernas roll utvecklades under projektåren och handlade om att stödja den unga kvinnan eller den unga mannen i det som den unga deltagaren önskade få stöd i. Coacherna erbjöd ett individuellt stöd utifrån deltagarens specifika behov. Stödet var inte tidsbundet och baserades helt på frivillighet. Ungefär hälften av ungdomarna vände sig till projektet på egen hand, resten aktualiserades via en av de samverkande myndigheterna.

Traineemodellen, en modell som framtagits redan innan Paraplyprojektet, kom att ingå som en del av Paraplyprojektets samverkansmodell. Traineemodellen fortsatte att utvecklas under projektåren, tillsammans med upphandlingsenheten samt Arbets- och kompetenscenter (arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen) i Botkyrka kommun. I genomsnitt kom 7 ungdomar per projektår ut i en traineeställning (mål 10 per år).

Paraplyprojektet ingick under 2009-11-01 till och med 2013-06-30 i Grenverket Södertörn, ett ESF-finansierat samverkansprojekt mellan fyra Södertörnskommuner. Grenverket Södertörn samt Paraplyprojektet utvärderades av PwC¹ samt av TJP². Paraplyprojektets samverkansmodell uppmärksammades under projektåren av bland annat riksdagsledamöter, media samt av andra kommuner runt om i Sverige.

Bakgrund

Paraplyprojektet påbörjades 2008 med en förstudie för att kartlägga unga Botkyrkaborns behov av samlade rehabiliteringsinsatser. Förstudien visade på behov av samordning av befintliga resurser och insatser, samt behov av att utforma arbetsmetoder för att nå den grupp ungdomar som befann sig i utanförskap och som hade särskilda behov av myndighetsgemensamma insatser. I juni 2009 påbörjades en planeringsfas inför projektstart och i januari 2010 tog Paraplyprojektet emot sina första deltagare.

Paraplyprojektet förväntades bidra till att fler unga kvinnor och unga män boende i Botkyrka ökade sin försörjningsförmåga genom arbete och/eller studier. Projektet skulle samordna insatser för målgruppen, fånga upp de unga kvinnor och unga män som befann sig i utanförskap och stödja dem vidare till jobb, studier eller rätt insats (hos annan enhet eller myndighet).

Målgrupp

Paraplyprojektets målgrupp var unga kvinnor och unga män boende i Botkyrka mellan 16-24 år som varken studerade eller arbetade och som hade svårt att fullfölja kontakt eller planering med myndigheter. Problematiken var ofta en kombination av social problematik, psykisk ohälsa och arbetsmarknadsproblem:

- otillräcklig skolbakgrund (oavslutad grundskola eller gymnasieskola)
- ohälsa (från lättare och diffus psykisk ohälsa till svårare och icke diagnostiserade tillstånd)
- bristande socialt nätverk och/eller bristande förankring i det svenska samhället
- asocialt beteende med till exempel droganvändning och kriminellt beteende

Målgruppen hade behov av:

---

¹ Pricewaterhouse Coopers, revisionsbyrå som även arbetar med verksamhetsutveckling och utvärdering

² TJP Analys & utveckling (TJP) är ett analysföretag som utför kvalificerade analyser, utvecklingsarbete och utredningsuppdrag.

- individanpassat stöd av en coach för att kunna fullfölja kontakter med de myndigheter som kunde erbjuda dem rätt stöd/insats
- framtagande av myndighetsövergripande handlingsplaner då den unge hade behov av kontakt med fler än en myndighet
- specifika insatser som inte kunde erbjudas i ordinarie verksamhet: t ex skräddarsydda utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser såsom anpassade yrkesutbildningar
- möjlighet till nya vägar in på arbetsmarknaden där traineemodellen och stöd till arbetsgivare var ett framgångsrikt led i att bereda möjligheter till anställning

Målformulering

Nyttomålen har varit desamma under alla projektåren, men projektmålen har varierat lite från år till år.

Nyttomål

1. 75 % av handläggarna till de ungdomar som varit aktuella i projektet upplever att projektet bidragit till större effektivitet när det gäller att få ungdomar vidare till arbete eller studier.
2. 40 % av ungdomarna som deltagit i projektet ska efter avslut i projektet studera eller ha fått ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden med eller utan samhällets stöd.

Nyttomålen har kontinuerligt följts upp under projektets gång och redovisats i delårsbokslut och bokslut.

Projektmål

Projektmålen har varierat under projekttiden och angivits för varje projektår i samband med ny ansökan om medel till Samordningsförbundet. Ansökan har först tagits upp i socialnämnd och godkänts där, innan den gått vidare till Samordningsförbundet. Projektmålen har formulerats som att "vid projektårets slut:

1. ska samverkansgruppen ha träffats vid 10 tillfällen
2. ska 60 ungdomar ha lyfts i samverkansgruppen och fått en individuell handlingsplan enligt samverkan mellan myndigheter
3. ska 30 ungdomar ha fått individuellt stöd av coacherna i projektet

4. ska de externa traineeplatser som av kommunen har tagits fram under året med hjälp av traineehandledare i Paraplyprojektet ha bemannats av ungdomar
5. ska Paraplyprojektet ha motiverat och stöttat ungdomar till de interna traineeplatserna (som kommunen tagit fram) och fortsatt att stötta ungdomar och traineeplatser under traineeanställningen.

De projektmål som angivits i ansökan till ESF i samband med Grenverket Södertörns ansökan hösten 2009 såg lite annorlunda ut än ovanstående mål. Där angavs 75 ungdomar under mål två, 25 ungdomar under mål tre samt 10 traineeplatser per år (motsvarar mål fyra och fem ovan).

Metoder

Under projektåren utvecklades "Paraplymodellen". Paraplymodellen innefattade tre insatser (metoder), vilka alla var viktiga för att nå hållbara lösningar för målgruppen:

1. Det myndighetsövergripande samarbetet i Paraplyprojektets samverkansgrupp där förslag på handlingsplaner togs fram för enskilda unga kvinnor och unga män. (Se bilagor 1, 2 och 3 för rutin kring samverkansmöten).
2. Det uppsökande, motiverande och stödjande arbete som coacherna utförde för att fånga upp och stödja unga kvinnor och unga män i de myndighetskontakter som de behövde för att de skulle nå målet arbete eller studier. (Se bilaga 4 för beskrivning).
3. Det stödjande och motiverande arbete som traineehandledaren utförde i samband med tillsättningen av de av kommunen framtagna traineeanställningarna, vilket bland annat innefattade att förbereda unga kvinnor och unga män samt arbetsgivare/arbetsplatser inför traineeanställning och stötta dem under anställning. (Se bilaga 5 för beskrivning av traineehandledarstödet samt bilaga 6 för programförklaring som bifogats upphandlingsunderlag).

Projektorganisation

Projektägare och samverkan

Socialförvaltningen har varit projektägare för projektet med ett nära samarbete med framförallt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen samt Arbetsförmedlingen. Även utbildningsförvaltningen, Försäkringskassan, Frivården Södertörn samt Landstinget har ingått som samverkande parter i projektet.

Under perioden 2009-11-01 till 2013-06-30 ingick Paraplyprojektet i ett större samverkansprojekt vid namn Grenverket Södertörn. Det var Samordningsförbundet Bot-

kyrka som tillsammans med tre andra samordningsförbund (Östra Södertörn, Huddinge och Södertälje) ansökte om medel från Europeiska socialfonden (ESF) för att arbeta med ungdomar i behov av samordnat rehabiliteringsstöd. En gemensam projektledning ingick i Grenverket där ekonomisk administration, utvärdering³ och informationsspridning ingick som gemensamma delar.

Projektgrupperna

Inom projektet fanns det två projektgrupper. En projektgrupp, där medarbetarna avlöndades av projektmedel, och en projektgrupp där representanterna deltog i sina ordinarie tjänster, avlöndades av linjeorganisationerna.

”Lilla projektgruppen” bestod av tre coacher (två coacher under 2013), en traineehandledare samt projektledaren på deltid.

”Stora projektgruppen”, samverkansgruppen, fungerade som ett myndighetsövergripande forum för samordning. I samverkansgruppen ingick ”lilla projektgruppen” samt handläggare från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Frivården Södertörn, socialförvaltningen, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt landstinget. Samverkansgruppen hade regelbundna möten (1 ggr/månad) där individärenden diskuterades i syfte att kartlägga genomgångna insatser och upparbeta en myndighetsövergripande handlingsplan. Utöver ett förtydligande kring den unges situation och väg vidare bidrog detta forum till kunskapsutbyte mellan myndigheterna. Projektledaren för paraplyprojektet var sammankallande. De handläggare som ingick i samverkansgruppen gjorde detta inom ramen för ordinarie uppdrag.

Representanter i Paraplyprojektets **samverkansgrupp**:

Inom projektet

Projektledare	Paraplyprojektet, soc
Coach	Paraplyprojektet, soc
Coach	Paraplyprojektet, soc
Coach (ej år 2013)	Paraplyprojektet, soc
Traineehandledare	Paraplyprojektet, soc

Övriga representanter

³ En slutrapport från utvärderarna PwC går att nå via länken <http://www.samordningsforbundetbotkyrka.se/via/web/page.aspx?refid=31>

Socialsekreterare	Soc/enheten för ekonomiskt bistånd
Socialsekreterare	Soc/vuxenenheten
Socialsekreterare	Soc/Minimaria med eftervård
Socialsekreterare	Soc/socialpsykiatriska enheten
Socialsekreterare	Soc/utredningsenheten
Handläggare	Arbetsförmedlingen
Handläggare	Utbildningsförvaltningen
Arbetsterapeut ⁴	Stockholms läns landsting
Ungdomssamordnare	Avux/Uppföljningsansvaret/Vägledningsteamet
Frivårdsinspektör	Frivården Södertörn
Handläggare	Försäkringskassan

Styrgrupp

Under några år var det ledningsgruppen i Samordningsförbundet Botkyrka som fungerade som styrgrupp. Sedan ändrades detta till att beredningsgruppen i Samordningsförbundet Botkyrka blev styrgrupp för projektet. Projektledaren var föredragande och kallades in då ledningsgrupp eller beredningsgrupp hade ordinarie möten. Under 2013 skapades en egen styrgrupp för projektet. Den bestod av följande representanter:

- Tf enhetschef, stöd- och utvecklingsenheten, socialförvaltningen (projektägare, resursägare och mottagare)
- Verksamhetschef resursenheten, socialförvaltningen (resursägare och mottagare)
- Verksamhetschef enheten för ekonomiskt bistånd, socialförvaltningen (resursägare och mottagare)
- Verksamhetschef Arbets- och kompetenscenter, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen (resursägare och mottagare)
- Sektionschef Arbetsförmedlingen (resursägare⁵ och mottagare)
- Enhetschef Försäkringskassan (resursägare och mottagare)
- Enhetschef Botkyrka psykiatriska öppenvårdsmottagning (resursägare och mottagare)

Implementering

Under 2012 och 2013 pågick implementeringsförberedelser av projektet. Från och med hösten 2012 fram till våren 2013 påbörjades implementeringen hos en av socialförvaltningens verksamheter (resursenheten och sektionen för förebyggande arbete)

⁴ Landstingets representant satt aldrig med vid samverkansgruppens möten, men kontaktades innan ett möte för att delge aktuell information om de ungdomar som skulle diskuteras

⁵ Resursägare för representant i samverkansgruppen (rör Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landstinget)

samt hos Arbets- och kompetenscenter (arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen). Tilltänkta chefer med arbetsgrupper involverades. På grund av ett nytt budgetläge inom Botkyrka kommun samt chefsbyten hos socialförvaltningen avstannade implementeringen under senkvåren 2013. Efter sommaren 2013 fattades ett beslut att påbörja implementeringen hos en annan verksamhet inom socialförvaltningen (enheten för ekonomiskt bistånd och sektionen för Arbete och Rehabilitering). Förberedelser med den nya implementeringsplanen tog fart och rekrytering av en processledare för Paraplyteamet (det nya namnet efter projektåren) påbörjades. Beslut fattades i styrgruppen att betrakta år 2014 som ett ”implementeringsår” i kommunen, vilket innebar att implementeringen av Paraplyprojektet skulle komma att utvärderas vid slutet av 2014 för att avgöra om implementeringsarbetet fallit väl ut.

Förslaget från socialförvaltningen (huvudman), arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen (resursägare trainee) och styrgrupp för år 2014 var följande:

1. Socialförvaltningen skulle i egenskap av insatsägare ansöka om medel hos Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka, Salem för delvis finansiering av verksamheten. Medlen skulle användas till:
  - En processledare/verksamhetsledare 40 %
  - En coach 100 %
  - Lokalkostnader (hyra, städning, el, parkering)
  - Övriga kostnader (handledning, kompetensutveckling, PR material, reseersättning, personalsociala kostnader m m)
2. Socialförvaltningen skulle implementera en coachtjänst från 1 januari 2014 på sektionen för arbete och rehabilitering
3. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen skulle implementera traineemodellen med tillhörande handledarstöd på Arbets- och kompetenscenter från 1 januari 2014. Traineehandledaren skulle ha ett nära samarbete med coacherna och processledaren i Paraplyteamet, enligt Paraplymodellen som utarbetats under projektåren.

(Läs mer under avsnittet om ”Erfarenheter under implementeringsåret”).

Projektets resultat kontra projektmål

Måluppfyllnad 2010-2013

Nyttomålen har kontinuerligt följts upp under projektets gång och redovisats i delårsbokslut och bokslut (se även nedan).

1. 75 % av handläggarna till de ungdomar som varit aktuella i projektet upplever att projektet bidragit till större effektivitet när det gäller att få ungdomar vidare till arbete eller studier.

Måluppfyllnad: 74 % (detta mål har följts upp varje år mellan 2010 till 2013 genom Samordningsförbundets kansli)

2. 40 % av ungdomarna som deltagit i projektet ska efter avslut i projektet studera eller ha fått ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden med eller utan samhällets stöd.

Måluppfyllnad: 42 %

Projektmålen har varierat under projekttiden och angivits för varje projektår i samband med ny ansökan om medel till Samordningsförbundet. Ansökan har först tagits upp i socialnämnd och godkänts där, innan den gått vidare till Samordningsförbundet. Projektmålen har formulerats som att "vid projektårets slut:

1. ska samverkansgruppen ha träffats vid 10 tillfällen
2. ska 60 ungdomar ha lyfts i samverkansgruppen och fått en individuell handlingsplan enligt samverkan mellan myndigheter
3. ska 30 ungdomar ha fått individuellt stöd av coacherna i projektet
4. ska de externa traineeplatser som av kommunen har tagits fram under året med hjälp av traineehandledare i Paraplyprojektet ha bemannats av ungdomar
5. ska Paraplyprojektet ha motiverat och stöttat ungdomar till de interna traineeplatserna (som kommunen tagit fram) och fortsatt att stötta ungdomar och traineeplatser under traineeanställningen.

Projektmålen har uppfyllts under projektåren förutom mål 2 under år 2013 (då lyftes 53 ungdomar i samverkansgruppen istället för målet 60 ungdomar).

I den första projektbeskrivningen (2009), samt i Grenverket Södertörns gemensamma ansökan till ESF 2009, fanns det ett mätbart mål vad gäller trainee som löd: "Trainee-modellen ska erbjuda ca 10 traineeplatser under första projektåret. Därefter ca 10 traineeplatser/år". Projektmålen ändrades i början av projekttiden, från det mätbara traineemålet, till mål nummer 4 och 5 ovan. Anledningen till det var att Paraplyprojektet inte kunde styra hela traineeprocessen, då projektet varit beroende av framtagna traineeplatser från upphandlingsenhetens samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen. Paraplyprojektet har under projekttiden (2010 till 2013) stöttat 28 traineeungdomar och deras traineeplatser vilket motsvarar 7 traineeplatser per år. Av de 28 platserna har 12 varit externa placeringar hos privata arbetsgivare och 16 traineeplatser har varit placeringar inom olika enheter hos arbetsgivaren Botkyrka kommun.

Därutöver har 35 ungdomar varit aktuella för intervjuer inför traineeplatser och många av dessa ungdomar har istället för en traineeanställning fått stöttning till praktikplatser, studier eller annat stöd.

Implementeringsårets resultat kontra verksamhetsmål

På grund av svårigheter under implementeringsåret har Paraplyteamet inte lyckats nå de uppsatta verksamhetsmålen under 2014. För att Paraplyteamet ska kunna nå målen under 2015, då verksamheten helt har implementerats inom Botkyrka kommun, krävs en bra styrning via linjeorganisationen som underlättar för Paraplymedarbetarna att fortsätta arbeta enligt framtagen samverkansmodell.

Måluppfyllnad 2014

1. 40 % av de unga kvinnor och unga män som har tagit emot stöd av en coach i Paraplyteamet ska *vid avslut* studera eller ha fått ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden med eller utan samhällets stöd.
Måluppfyllnad: 46 ungdomar har under 2014 avslutats efter att ha träffat en coach. Av dessa har 16 avslutats till arbete eller studier, vilket motsvarar 35 %. (Därutöver har 11 avslutats till annan insats, exempelvis kontakt med SIUS-handläggare på Arbetsförmedlingen).
2. 100 % av de unga kvinnor och unga män som har lyfts i samverkansgruppen ska ha fått förslag på en handlingsplan enligt samverkan mellan myndigheter
Måluppfyllnad: 100 % har fått förslag på en handlingsplan.
3. Sammanlagt 55⁶ nya unga kvinnor och unga män ska under 2014 ha lyfts i samverkansgruppen
Måluppfyllnad: 47 ungdomar har under 2014 lyfts i samverkansgruppen. Av dessa har 33 ungdomar fått kontakt med en coach.
4. 20 % av de unga kvinnor och unga män som har avslutats efter att de har tagit emot stöd av en coach ska arbeta eller studera *vid uppföljning sex månader efter avslut*
Måluppfyllnad: Uppföljningen av deltagare startades i augusti 2014 och det visade sig vara väldigt svårt att få tag på avslutade deltagare. Efter augusti har uppföljningen inte prioriterats.

---

⁶ Här ingår även de unga kvinnor och unga män som lyfts i samverkansgruppen med syfte att erbjudas en traineeplats

5. 75 % av de handläggare som har aktualiserat en ung kvinna eller en ung man i Paraplyteamets samverkansgrupp upplever att samverkansgruppens förslag i den myndighetsgemensamma handlingsplanen har varit till stor hjälp för att stötta ungdomen vidare mot arbete eller studier.
Måluppfyllnad: Detta mål har inte följts upp innan slutrapporten sammanställts.

Tidplan kontra utfall

Förstudien föreslog att projektet skulle starta sommaren 2009 och sedan avslutas sommaren 2012. Då projektet kunde anställa personal först i januari 2010, försenades genomförandefasen i projektet något.

Projekttiden förlängdes ett år i och med att Grenverket Södertörn önskade fortsätta med det gemensamma utvecklingsarbetet. Detta medförde att implementeringen av projektet sköts fram, från 2013 till 2014.

I och med att implementeringen avstannade, våren 2013, och sedan påbörjades igen hösten 2013 på en ny enhet, försvårades implementeringen. Resultatet av implementeringen hade förbättrats, om implementeringen på den nya enheten hade getts mer förberedelsestid.

Finansiärer och kostnader

Finansiärer

Socialnämnden/socialförvaltningen har varje projektår ansökt om medel från Samordningsförbundet Botkyrka/Samordningsförbundet HBS samt från ESF (Europiska socialfonden) för finansiering samt delfinansiering av projektet. De första åren (2009-2012) stod Samordningsförbundet och ESF för all finansiering. 2013 påbörjades en implementering på resursenheten på socialförvaltningen samt på Arbets- och kompetenscenter (arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen). Detta medförde att socialförvaltningen samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen stod för OH kostnader för projektmedarbetarna (ca 60 tkr per medarbetare).

Under 2014, som var ett implementeringsår, stod socialförvaltningen för lön och OH kostnader för en coach, samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen för lön och OH kostnader för traineehandledaren.

Dessutom bidrog Arbetsförmedlingen indirekt med finansiering under alla år, då traineehandledaren fram till 2012-12-31 var anställd på Arbetsförmedlingen.

ESF (Europeiska socialfonden) och Grenverket Södertörn

Under perioden 2009-11-01 till 2013-06-30 ingick Paraplyprojektet i ett större samverkansprojekt vid namn Grenverket Södertörn. Det var Samordningsförbundet Botkyrka som tillsammans med tre andra samordningsförbund (Östra Södertörn, Huddinge och Södertälje) ansökte om medel från Europeiska socialfonden (ESF) för att arbeta med ungdomar i behov av samordnat rehabiliteringsstöd. En gemensam projektledning ingick i Grenverket där ekonomisk administration, utvärdering⁷ och informationsspridning ingick som gemensamma delar. Genom Grenverket Södertörn kunde Samordningsförbundet Botkyrka/Samordningsförbundet HBS återsöka cirka 40 % av kostnaderna för projektet.

Kostnader projektåren 2010-2013

2009: Redovisade kostnader 477 tkr varav ESF-medel 39 tkr

2010: Redovisad kostnad 2438 tkr varav ESF-medel 835 tkr

2011: Redovisade kostnader 3 141 tkr varav ESF-bidrag 1 010 tkr

2012: Redovisade kostnader 2255 tkr varav ESF-bidrag 898 tkr

2013: Redovisade kostnader 1282 tkr varav ESF-bidrag 405 tkr

Totala kostnader 2010-2013 (fyra år):
9 593⁸ tkr varav ESF-finansiering 3 187 tkr

Redovisning Paraplyprojektets del i Grenverket Södertörn

	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	Totalt	Budget	Avvik utf - bud
Total kostnad	64 964	1 455 162	1 726 361	1 695 028	460 056	5 401 571	6 006 987	-605 416
Tot OH-kost	36 299	289 106	341 338	342 857	181 404	1 191 004	1 344 068	-153 065

⁷ En slutrapport från utvärderarna PwC går att nå via länken
<http://www.samordningsforbundetbotkyrka.se/via/web/page.aspx?refid=31>

⁸Inkluderar medfinansiering och ESF-finansiering i Grenverket samt kostnader som ej omfattats av Grenverksansökan vilket berör perioden 2009-06-01 till 2009-10-31 samt 2013-07-01 till 2013-12-31.

Medfinansiering	0	368 695	488 178	539 820	0	1 396 693	1 356 875	39 818
ESF-medel	39 147	834 925	1 010 436	898 229	404 691	3 187 428	3 549 768	-362 340
Egen finansiering	62 116	909 343	1 057 263	1 139 656	236 769	3 405 147	3 801 287	-396 141

Kostnader implementeringsåret 2014

Kostnaderna för implementeringsåret har inte sammanställts inför färdigställandet av denna slutrapport. Här hänvisas istället till bokslutet för 2014.

Erfarenheter av projektarbetet

Paraplyprojektet pågick under många år och under denna tid fick medarbetarna kontakt med flera hundra unga kvinnor och unga män i Botkyrka kommun, som behövde stöd för att komma ut i arbete eller studier. Behovet av stöd hos de unga vuxna var omfattande och både samverkansgruppens gemensamma arbete och coachningen som erbjöds de flesta av ungdomarna var nödvändig. Paraplymodellen, med coachning, samverkansmöten och traineeplatser behövs i Botkyrka kommun, och säkert i flertalet kommuner i Sverige. Att fånga upp de ungdomar ”som faller mellan stolarna” är en vinst både för individen och för samhället⁹.

Erfarenheter under implementeringsåret

2014 utsågs som implementeringsår då socialförvaltningen (genom sektionen för Arbete och Rehabilitering) tog över implementeringen, och namnet Paraplyprojektet ändrades till Paraplyteamet. Teamet skulle bestå av två coacher, en traineehandledare samt en processledare. Under perioden januari och mars 2014 arbetade teamet under en tillfällig processledare på 20 %, då den ordinarie processledaren ännu inte var rekryterad. I april började den ordinarie processledaren på 40 %, och under maj och juni avslutade de två coacher som under flera år hade jobbat i projektet sina anställningar. Traineehandledartjänsten var inte bemannad under denna period och på grund av chefsbyten på Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen förlorades mycket kompetens kring traineemodellen. Detta resulterade i att helheten (arbetet med ungdomarna) påverkades negativt, marknadsföringen av teamets arbete blev lidande samt teamets goda rykte skadades.

⁹ Läs gärna mer om utanförskapets pris under Idéer för livets hemsida http://www.ideerforlivet.se/vi_bryr_oss/utanforskapets-pris/

Som en åtgärd i åtgärdsplanen beslutade ledningen på enheten för ekonomiskt bistånd att utöka processledarens tjänst från 40 % till 100 %. En ny coach anställdes internt och en tillfällig coach fick stödja teamet, som blev fullbemannat efter sommarledigheterna. Först då (i september) kom implementeringsarbetet och även det praktiska arbetet i en verklig och möjlig fas. Delar av implementeringen påverkades av interna långa fördröjningar till exempel fördröjning i beställning av material för marknadsföring samt fördröjning i beställning av behörigheter till processledaren. Teamets nya lokalisering (samlokalisering med sektionen för Arbete och Rehabilitering) öppnade nya möjligheter för teamets medarbetare bland annat vad gäller bredare kompetenskälla på arbetsplatsen samt närhet till en stor remitterande verksamhet (enheten för ekonomiskt bistånd). Detta har även inneburit vissa nackdelar såsom mindre fokus på metoden/Paraplymodellen då teamets medarbetare måste vara delaktiga i vissa aktiviteter som är kopplade till andra delar av sektionen för Arbete och Rehabilitering.

Förslag till förbättringar

För att öka förutsättningarna för att Paraplymodellen ska kunna fungera även efter en implementering i kommunen krävs en vilja från ledningen att bibehålla det som byggts upp. Det krävs också att det efter implementeringen i kommunen finns budget för marknadsföring, handledning för personalen samt att medarbetarna och representanterna i samverkansgruppen får ägna sig åt Paraplymodellen och inte åt andra arbetsuppgifter som hör till annan linjeverksamhet.

Teamet har under 2014 jobbat med att synliggöra delmål genom att redovisa stegförflyttningar för ungdomarna. Teamet har genom processledaren lagt fram förslag på små justeringar i mål och resultat för 2015. Förslagen är baserade på målgruppens behov och svårigheter, och här önskar man göra stegförflyttningarna till ett eget mål samt minska målet "studie och arbete" från 40 % till någorlunda mindre storlek. Nuvarande ledning på sektionen för Arbete och Rehabilitering kommer att omformulera målbeskrivningen utifrån ovannämnda punkter.

Metod för uppföljning av nyttomål

Paraplyprojektet använde det nationella uppföljningssystemet SUS, där alla deltagare i projektet registrerades (med några få undantag). Förslagsvis kan den registreringen fortsätta även efter det att Samordningsförbundet inte längre kommer att bidra med medel och stöd.

Paraplyprojektet genomförde även egna uppföljningar i form av ungdomsenkäter där ungdomarna fick möjlighet att utvärdera stödet. Dessa ungdomsenkäter kan förslagsvis användas även fortsättningsvis.

Förslag på hur nyttomålen ska följas upp:

- Fortsätt med ungdomsenkäter för att följa upp ungdomarnas upplevda nytta med insatsen
- Fortsätt med enkät till handläggare, såsom Samordningsförbundet administrerat varje år i december, för att följa upp nyttomål nummer ett
- Fortsätt med SUS registrering eller annat system för att mäta hur många som avslutas till arbete, studier eller annan insats
- Följ upp de ungdomar som tidigare avslutats i projektet för att ta reda på vilken sysselsättning de har vid uppföljningstillfället, exempelvis genom att ringa upp ungdomarna, tre-sex månader efter avslut

Tidigare utvärderingar av projektet

Extern utvärdering genomfördes tillsammans med de andra delprojekten i Grenverket Södertörn. Två konsulter från PwC¹⁰ utvärderade delprojekten och Grenverket som helhet under 2010-2013. Sex delrapporter skrevs och en slutrapport författades sen sommaren 2013 (går att läsa på <http://www.samordningsforbundethaninge.se/web/page.aspx?refid=127>).

Samordningsförbundet Botkyrka beställde under 2012 en utvärdering kring trainee-uppdraget inom Paraplyprojektet för att visa på nyttan av traineehandledarstödet. Utvärderingsuppdraget utfördes av TJP Analys & utveckling AB. Utvärderingen skulle svara på frågan om traineehandledaren nått sitt mål att på ett framgångsrikt sätt bemanna de av kommunen framtagna traineeplatserna med ungdomar. I detta ingick att utvärdera det stöd projektet gett till ungdomar i förberedelse inför och under traineeanställningen samt stöd till företagen kring traineeanställningen. Utvärderingen visade att traineehandledaren nått sitt mål, och att både ungdomar och arbetsgivare/handledare var nöjda med stödet. Läs utvärderingen på <http://www.samordningsforbundetbotkyrka.se/web/page.aspx?refid=55>

Framgångsfaktorer

Projektets framgångsfaktorer har varit:

- Enkel ingång (inget remissförfarande, snabb aktualisering)

---

¹⁰ Pricewaterhouse Coopers, en redovisningsbyrå som även utför utvärderingar

- Utgår ifrån ungdomens förutsättningar och önskemål om stöd
- Helhetsstöd (coacherna har stöttat med det mesta, inte hänvisat vidare)
- Frivilligt stöd (deltagarna kan tacka nej utan att det får konsekvenser)
- Samlokalisering (möjliggör kunskapsutbyte och korta informations/beslutsvägar) och neutral lokal (lokal som inte är förknippad med "myndighet")
- Samverkansgruppen - samverkan över alla myndighetsgränser
- "Utmanar stuprören" – överbrygger eventuella organisationshinder
- Tid, engagemang och personligt stöd
- Lång och bred erfarenhet i personalgruppen från olika myndigheter
- Traineeplatser – en väg in i arbetslivet
- Facebook (uppsökande arbete, informationsspridning samt en av kontaktvägarna med ungdomarna)
- Comviq-abonnemang (möjliggör att ungdomar med egna Comviq-abonnemang ringer gratis till projektet)

Bilagor

Bilaga 1: Mötesrutiner för Paraplyprojektets samverkansgrupp

Bilaga 2: Rutin inför ett samverkansmöte

Bilaga 3: Mall för myndighetsövergripande handlingsplan

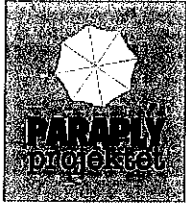
Bilaga 4: Beskrivning coachrollen

Bilaga 5: Beskrivning traineehandledarrollen och traineeprocessen

Bilaga 6: Programförklaring Trainee som följer med i upphandlingsunderlag

Bilaga 7: Några bildspelsbilder som beskriver Paraplymodellen

Bilaga 8: Komplement från socialförvaltningens ledning

För dig som vill ha stöd
i att finna arbete eller börja studera.

Mötesrutiner för Paraplyprojektets samverkansgrupp

Alla är väl förberedda inför mötet och tar upp relevant information för att kunna göra en planering framåt för ungdomen. Ytterligare information som kan vara relevant för ansvarig coach kan diskuteras i enskilda samtal och behöver inte lyftas i samverkansgruppen. Viktigt att vi inte kritiserar varandra/varandras arbete eller hävdar vår egen förmåga. Vi ska fokusera på nuet/målet och respektera varandras åsikter.

Vi håller oss till en tidsram kring varje ärende. Utse tidsman.

När vi diskuterar ett ärende utgår vi från följande punkter:

1. Arbete/försörjning
2. Utbildning
3. Kriminalitet
4. Missbruk
5. Familj/umgänge
6. Bostad
7. Psykisk hälsa
8. Fysisk hälsa
9. Tidigare insatser (fokus sysselsättning)

1. Först börjar den handläggare som väcker ärendet att berätta.
2. Sedan går vi laget runt för att alla ska få möjlighet att delge information innan vi börjar komma med förslag.
3. Vi diskuterar och ger förslag på vilket stöd som vi tror att ungdomen behöver inom en snar framtid men även på sikt
4. Vilka myndigheter/enheter anser vi bör bli involverade för att ge stöd till ungdomen
5. Om vi bestämmer att ungdomen ska få individuellt stöd av en coach i PP – hur introduceras coachen i det pågående arbetet med ungdomen?
6. En av coacherna i lilla projektgruppen i PP (den som skriver minnesanteckningar om varje ungdom) sammanfattar förslag enligt punkt 3-6
7. Beslut tas (majoritetsbeslut)

Rutiner inför samverkansmöte

- Kontrollera att två originalfullmakter finns
- Kontrollera att aktualiseringsinfo finns från handläggare
- Fyll i sammanställning över deltagare som ska tas upp på samverkansmöte

Ring samverkansgruppen:

Samverkanspart:	Kontaktpersoner:	Meddelande	Klart
Socialbidragsh:	Namn och telefonnummer	Ex: har ringt den x/x. Lämnat meddelande	
Utredningsh:	Namn och telefonnummer		
Vuxenenheten:	Namn och telefonnummer		
Socialpsykiatriska:	Namn och telefonnummer		
Boenheten	Namn och telefonnummer		
Mini-Maria (re):	Namn och telefonnummer		
Avux (AKC):	Namn och telefonnummer		
Försäkringskassan:	Namn och telefonnummer		
Af Botkyrka Salem:	Namn och telefonnummer		
Öppen psyk/SLL:	Namn och telefonnummer		
Frivården:	Namn och telefonnummer		
Utb.förvaltning	Namn och telefonnummer		

- Diskutera ärenden på intagningsmöte och utse ansvarig för hpl
- Förbereda handlingsplaner med bakgrundsinformation under int.möte
- Utse ansvarig för att ta med fullmakter och remisser till samverkansmöte
- Utse ansvarig för att ta med dator till samverkansmöte
- Utse sekreterare för information och nedskrivning av handlingsplan

Efter samverkansmöte:

- Utse ansvarig(a) coacher
- Skriv färdigt handlingsplaner, skriv ut och ta bort från 'G':
Coach 1 Coach 2 Traineehandledare
- Skicka handlingsplan till ansvarig myndighet och aktuella handläggare
Coach 1 Coach 2 Traineehandledare
- Ring till nya handläggare som handlingsplanen skickats till, informera om Paraplyprojektets handlingsplan och hur den kan användas
Coach 1 Coach 2 Traineehandledare
- Skapa avkodad mapp för deltagaren på 'G' och sätt in aktuella dokument i pärm
Coach 1 Coach 2 Traineehandledare

Myndighetsövergripande handlingsplan

(Rev: 2013-06-30)

Namn (stryk under tilltalsnamnet)		Personnummer
Adress		Postnummer och ort
Hemtelefon 08-	Mobiltelefon	E-post @
<u>Deltagare föreslagen till Paraplyprojektet av</u> Namn/enhet/telefon:		
Tidigare erbjudna insatser/bakgrund:		
Förslag på insats/aktivitet:		
Kommer att erbjudas individuellt stöd genom Paraplyprojektet ☐ Ja ☐ Nej		
Aktuell hos följande myndigheter/enheter (skriv handläggares namn och tfn på linje). Markera även med kryss ☒ i rutan vilka av nedanstående myndigheter/enheter som är ansvariga för att erbjuda föreslagen insats/aktivitet.		
☐ Arbetsförmedlingen: _____		
☐ Försäkringskassan: _____		
☐ Socialtjänsten, Enheten för ekonomiskt bistånd: _____		
☐ Jobbcentrum: _____		
☐ Informationsansvaret: _____		
☐ Socialtjänsten, enhet: _____		
☐ Frivården: _____		
☐ Annan, nämligen: _____		

På mötet den _____ då denna handlingsplan upprättades var följande myndigheter/enheter representerade med:	
Namn samt myndighet/enhet	Namn samt myndighet/enhet:

- Coach - Arbetsbeskrivning/Process

Paraplyprojektets coachroll

Paraplyprojektet har sedan projektstarten arbetat med att utveckla den coachmodell vi idag arbetar efter. Rollen har vissa likheter men också stora skillnader från andra "stödfunktioner" inom kommunen och andra myndigheter

Hur gör vi när en ungdom tar kontakt med oss

Det ska vara lätt att få kontakt med oss i Paraplyprojektet. Därför har vi olika sätt på vilka ungdomarna kan ta kontakt med oss. Det kan till exempel vara via telefon, mail, facebook, via en kompis eller släkting eller via en handläggare på en myndighet. .

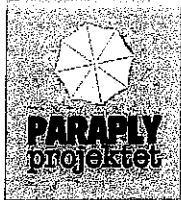
Ett första steg är att boka in ett möte tillsammans med ungdomen. Coacherna i paraplyprojektet har möjligheten att träffa ungdomarna helt förutsättningslöst. Vi utgår från en plats där den unge är bekväm att mötas på, det kan vara på vår arbetsplats, på ett café, bibliotek eller liknande. Vi är flexibla vad gäller mötestider och arbetar mycket för att deltagarna inte skall behöva vänta mer än en vecka på att få ett möte.

Vid mötet informerar vi om Paraplyprojektet samt om vårt samverkansmöte (*se nedan*). Vi går igenom fullmakten som ungdomen måste skriva på för att tas upp på samverkansmötet. Informationen ska vara tydlig och enkel så att ungdomen förstår vad den skriver på samt vad syftet med samverkansmötet är. Vi pratar även om ungdomens situation och vad denne upplever att man behöver stöd i för att komma vidare. Det blir en slags "mini" kartläggning av ungdomen där vi ställer frågor om skol- och yrkesbakgrund, boendesituation, nätverk med mera. Vi gör alltid individuella planeringar med ungdomen.

Arbetet kring Samverkansmötet

Paraplyprojektet är ett samverkansprojekt och genomför en gång i månaden ett samverkansmöte. Vid mötet finns socialtjänstens alla enheter representerade, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, frivården, landstinget, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt informationsansvaret. Alla deltagare som Paraplyprojektet arbetar med har diskuterats på ett av dessa möten. Syftet med mötet är att sammanställa en myndighetsövergripande handlingsplan med en planering som ska erbjudas ungdomen.

Ungdomen ska innan samverkansmötet ha fått information om vilka som sitter med på mötet och vad syftet med mötet är. Deltagaren skall ha skrivit på en fullmakt och ha fått information om vad detta innebär. Om en aktualisering kommit från en myndighet ska deltagaren ha fått information av sin handläggare. I annat fall går coacherna igenom detta med deltagaren. En vecka innan ett samverkansmöte ringer coacherna i Paraplyprojektet runt till de representanter som finns med vid mötet för att lämna de personnummer på de deltagarna som skall diskuteras. Om en representant inte kan delta vid mötet tar coacherna emot information om deltagarna på telefon. Innan varje samverkansmöte förbereder coacherna de handlingsplaner som skall skrivas.

- Coach - Arbetsbeskrivning/Process

Under mötet diskuteras en deltagare i taget. Coacherna går igenom de aktualiseringar som inkommit och/eller berättar om de unga de träffat och vad de vill ha hjälp med. Därefter får varje representant gå igenom den information de har kring deltagaren. Coacherna skriver samtidigt ner information i den myndighetsövergripande handlingsplanen. Därefter sammanfattar coachen vad som sagts och vad man kommit fram till för planering, det är viktigt att samtliga representanter vid mötet är överens om den planering som erbjuds ungdomen.

Efter samverkansmötet renskriver coacherna handlingsplanerna, de kopieras och skickas till handläggare på de myndigheter där ungdomen är aktuell. Coacherna går igenom handlingsplanerna med de ungdomar som tas med i projektet eller som de träffat innan mötet. Alla ungdomar erbjuds en egen kopia på handlingsplanen.

Hur ger vi ungdomarna individuellt stöd?

För att kunna ge ett fullgott stöd krävs att det finns ett förtroende mellan deltagare och coach. Det tar olika lång tid att skapa en förtroendefull relation och ska inte skyndas fram. Förtroende och engagemang från coacherna är en förutsättning för ett vidare samarbete. I inledningen av kontakten med deltagarna är därför relationsskapandet en viktig pusselbit.

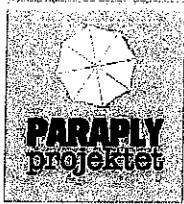
Det stöd coacherna ger är helt individanpassat, vi utgår från den enskilda deltagarens vilja och behov. Stödet ser därav olika ut för projektets deltagare och kan förändras under tiden man arbetar. Många av de unga Paraplyprojektet träffar vet inte vad de vill och är osäkra på om man klarar av att genomföra en förändring, coacherna arbetar med anledning av detta mycket med väglednings- samt motiverande samtal. Flera deltagare har haft svårt att ta sig till nya platser, träffa nya människor eller åka kollektivt. Om deltagarna vill följer coacherna med till de möten och platser deltagaren behöver ta sig till. Coacherna arbetar även mycket med praktiskt stöd till exempel när det gäller att skriva in sig på arbetsförmedlingen, fylla i ansökan om försörjningsstöd eller aktivitetsersättning, skriva CV, ringa olika myndigheter. En del deltagare har coacherna kontakt med flera gånger i veckan, med andra har vi en glesare kontakt. Det är också deltagaren som bestämmer när kontakten skall avslutas.

En del av de ungdomar Paraplyprojektet träffar visar sig ha rätt till stöd från till exempel LSS, socialpsykiatri eller missbruksvården. I de fall ungdomarna inte har andra myndighetskontakter eller då de är intagna i projektet kan coacherna fungera som vägledare och visa deltagaren vad den har rätt att ta del av i kommunen. Vi motiverar till kontakt och lotsar mot dessa insatser. Om deltagaren vill finns coachen kvar som stöd tills den nya kontakten etablerats och känns trygg.

Flertalet av deltagarna i paraplyprojektet har en eller flera myndighetskontakter. Väldigt ofta vill deltagaren att coachen är behjälplig i kontakten med dessa, bland annat i att påminna om och följa med till möten, förklara information, ordna fram handlingar. I många fall behöver ungdomen stöd i att våga framföra sin åsikt eller sina behov. Ofta får coachen också fungera som "tolk" gentemot myndighetsspråket.

Deltagaren ska känna att det är den som bestämmer över sitt liv och därmed den som fattar beslut om mål och vilka steg som ska tas. Paraplyprojektets coach kan finnas med som stöd i processen.

- Coach - Arbetsbeskrivning/Process

Hur gör vi när vi jobbar motiverande?

För att få till en förändring vet vi att det är viktigt att det är deltagaren själv som formulerar sina mål och hur vägen mot målen skall se ut. Dock är detta inte lätt och coachens uppgift är att kunna ge stöd och vägledning i detta. Coachen fokuserar på möjligheterna istället för på svårigheterna. Att få deltagaren att känna att en annan person är engagerad i ens situation, att någon annan tror på att man kan nå sina mål kan i sig vara en motiverande faktor.

Coacherna i Paraplyprojektet arbetar mycket med motiverande samtal (i enlighet med MI-metodiken). Det är viktigt att deltagarna känner trygghet i att coachen finns med i förändringsprocessen. En del ungdomar har varit utan sysselsättning en längre tid och många upplever förändringen skrämmande. Här försöker coachen vara ett stöd i allt från att åka kommunalt, ringa telefonsamtal, söka utbildning eller arbete till att delta i olika typer av aktiviteter. Det viktiga är att utgå från deltagarens behov och förutsättningar. Vi fokuserar på vad deltagarens vilja och målsättning är, och vad varje enskild individ behöver för att nå dit.

Hur fångar vi upp ungdomarna - vårt uppsökande arbete

Det är viktigt att alla de ungdomar i Botkyrka som kan vara i behov av stöd från Paraplyprojektet känner till oss och vet vart de kan vända sig för att komma i kontakt med projektet. Därför är marknadsföring och uppsökande verksamhet en viktig del av projektets arbete.

För att så många unga som möjligt ska nås av vår information besöker Paraplyprojektet kommunens fritidsgårdar. Vi berättar för ungdomar om projektet samt informerar om annat stöd och hjälp som finns att få inom kommunen och andra myndigheter. Vi sätter upp affischer vid bland annat tunnelbanan, ungdomsmottagning och kommunens olika enheter som riktar sig till ungdomar. Vi lägger flyers på ställen där vi tror att ungdomar rör sig, till exempel på bibliotek, medborgarkontor, fritidsgårdar, olika enheter inom kommunen och myndigheter som arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Vi marknadsför oss också på ställen där föräldrar eller andra släktingar kan ta en flyer och ge till sin son eller dotter, till exempel på vårdcentraler och folktandvård. Vi har även varit med på olika mässor, events och dylikt som riktar sig till ungdomar. Myndigheter och enheter inom kommunen informeras kontinuerligt om vår verksamhet genom att vi är ute på arbetsplatserna och berättar om projektet. Vi försöker se till att ha ett gott samarbete med de professionella som möter ungdomar i sitt arbete.

Paraplyprojektet har en facebook sida där vi ofta är tillgängliga på chatten. Vi använder sidan som ett sätt att kommunicera med de ungdomar som föredrar att ha kontakt på det sättet. Vi lägger även upp länkar som kan vara till intresse för deltagarna och tipsar om lediga jobb samt utbildnings- och rekryteringsmässor. Vi har också utvecklat ett närmare samarbete med kommunens områdessekreterare och uppföljningsansvar för att tillsammans kunna uppmärksamma och hitta ungdomar som kan vara i behov av stöd. Bland annat har gemensamma fältarbeten på eftermiddagar och kvällar genomförts. Genom det kommunala informationsansvarets listor försöker vi nå de ungdomar som inte har påbörjat eller hoppat av gymnasiet.

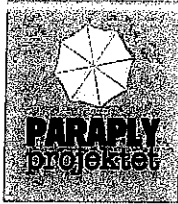
- TRAINEE -

Arbetsbeskrivning/Process

Traineehandledare

Arbetsbeskrivning för traineehandledare vad gäller intern traineeplacering:

- 1) Identifiera ungdomar inom målgruppen som är intresserade, vid behov åka ut och informera/marknadsföra det för ungdom. Vid behov genomförs trepartssamtal. Stödja ungdomen kring boende, ekonomi/försörjning, skulder, hälsa och andra faktorer som kan påverka ungdomen i arbetslivet.
Om det inte är en ungdom som redan har kontakt med Paraplyprojektets coacher så ska ungdomen lyftas på närmaste samverkansmöte för samverkan kring förslag om lämplig planering.
- 2) Tillsammans med ungdomen göra en intresseinventering och kartläggning (genom vägledningssamtal, intressetest på nätet m.m) för att komma fram till lämpligt område att jobba inom samt när det är lämpligt att starta en traineetjänst.
- 3) Meddela Avux/AKC om lämpligt arbetsområde/uppgifter, detta så att de kan se om yrkesområdet redan är beskrivet eller om en bilaga 3 (arbetsplatsförlagd utbildning) måste upprättas för ett nytt yrkesområde.
- 4) Invänta lämplig plats från Avux/AKC som ska ta den första kontakten och hitta intresserad kommunal arbetsplats.
- 5) Besöka möjlig Traineeplats med eller utan representant från Avux/AKC.
- 6) Förbereda ungdom inför praktikstart, utifrån ungdomens behov (varierar).
- 7) Ta kontakt med Traineeplatsen boka in möte med ungdom och utsedd handledare för att planera detaljer, blanketter, individuell kursplan m.m. inför start.
- 8) Stötta ungdomen inför start i olika frågor ex. sociala koder i fika rummet, frågor kring anställningen och krav.
- 9) Ansvara för att ungdomen skriver på avtal med Avux/AKC innan start av timanställning.
- 10) Stötta ungdomen vid behov genom väckning per telefon eller påminnelse via sms i att komma upp i tid och komma iväg.
- 11) Följa upp genom kontinuerliga uppföljningsmöten på arbetsplatsen med ungdomen och handledaren med intervall varje månad/varannan månad. Vid behov stötta ungdomen på Traineeplatsen eller genom annat lämpligt sätt. Fastställa aktuell lönefas vid uppföljningsmötet genom framtaget material (se information i slutet av dokumentet). Stötta arbetsplatsen/handledaren vid behov i praktiska frågor eller frågor kopplande till ungdomen.

- TRAINEE -

Arbetsbeskrivning/Process

Traineehandledare

- 12) Återkoppla till Avux/AKC inför nytt anställningsavtal, aktuell lönefas, avbrott m.m utifrån framtagna rutin.
- 13) Hjälpa arbetsplatsen med att ta fram ett individuellt intyg till ungdomen för genomförd period (detta för att undvika standard intyg). Arkivera all dokumentation kring varje ungdom på Avux/AKC.
- 14) Stötta ungdomen vidare mot arbete/studier eller rätt stöd efter traineeperioden (se information om arbetssätt/metod i dokument som beskriver coachrollen).

Metoder som används i arbetet med ungdomen är:

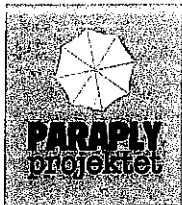
MI (Motiverande samtal)
Delar av SE supported employment
Lösningfokuserat arbetssätt

Dokument framtagna av Avux/AKC:

Kartläggning arbetsförmåga, bilaga 1
Kursplan
Från och med fas 3 ska dessa även användas:
Handlingsplan, bilaga 2
Arbetsplatsförlagd utbildning, bilaga 3

Information:

Frånvaro som beror på besök hos Arbetsförmedlingen, studie- och yrkesvägledare, socialtjänsten eller annan myndighet där syftet är att hjälpa ungdomen framåt – får ske på arbetstid med bibehållen ersättning. Ungdomen ska i god tid innan informera sin handledare på arbetsplatsen.

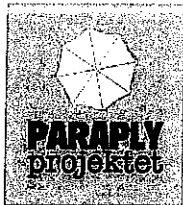
- TRAINEE -

Arbetsbeskrivning/Process

Traineehandledare

Arbetsbeskrivning för traineehandledare vad gäller extern traineeplacering:

- 1) Närvara vid kontinuerliga möten med upphandlingsenheten för att informera om Paraplymodellen samt närvara vid genomgång av tänkbara externa traineeplatser
- 2) Vara närvarande/samarbeta med arbetsgivarteamet/näringslivschefen vad gäller att informera, nätverka med arbetsgivare m m
- 3) Invänta traineeplats från upphandlingsenheten i Botkyrka kommun.
- 4) Marknadsföra ledig plats till handläggare i kommunen som kan känna till ungdomar samt till ungdomar som redan deltar i Paraplyprojektet.
- 5) Identifiera ungdomar inom målgruppen som är intresserade, vid behov åka ut och informera/marknadsföra det för ungdom. Vid behov genomförs trepartssamtal. Om det inte är en ungdom som redan har kontakt med Paraplyprojektets coacher så ska ungdomen lyftas på närmaste samverkanmöte för samverkan kring förslag om lämplig planering.
- 6) Förbereda företaget på Traineeupplägget och målgruppen, tillsammans finplanera upplägget på den specifika platsen.
- 7) Intervjua föreslagna ungdomar. För att säkerställa att de vet vad som krävs gällande arbetsuppgifter och arbetstider.
- 8) Bedöma lämplighet för extern traineeplats då med fokus på de allmänna kraven gällande arbetsuppgifter och arbetstider.
- 9) Förbereda ungdom inför intervju på arbetsplatsen. Gör en enkel sammanställning av alla intresserade ungdomar (detta för att alla ska ha samma CV, "söka på lika villkor").
- 10) Samarbeta med arbetsplatsen kring intervjutider, uppföljning och praktikperioden.
- 11) Ta kontakt med Traineeplatsen och boka in möte tillsammans med ungdom och utsedd handledare för att förbereda inför start.
- 12) Förbereda ungdom inför praktikstart, stötta under praktiken. Stötta ungdomen vid behov genom väckning per telefon eller påminnelse via sms i att komma upp i tid och komma iväg
- 13) Följa upp kontinuerligt med ungdomen och handledaren via telefon eller e-post, tillsammans eller enskilt med var och en, stötta ungdomen och handledare vid behov på Traineeplatsen eller genom annat lämpligt sätt.

- TRAINEE - Arbetsbeskrivning/Process Traineehandledare

- 14) Kontinuerliga uppföljningsmöten på arbetsplatsen för avstämning och inför nytt anställningsavtal (har företaget valt att ge 3 månaders anställning som förlängs om allt fungerar bra så är det intervallet på mötena).
- 15) Bevaka när traineeperiod går mot sitt slut. Utifrån avtalet - börja arbetet med att föreslå nya kandidater till platsen utifrån punkt 2).
- 15) Stötta ungdomen vidare mot arbete/studier eller rätt stöd efter traineeperioden. (se information om arbetsätt/metod i dokument som beskriver coachrollen).

Metoder som används i arbetet med ungdomen och företagen är:

MI (Motiverande samtal)

Delar av SE supported employment

Lösningfokuserat arbetssätt

Information:

Frånvaro som beror på besök hos Arbetsförmedlingen, studie- och yrkesvägledare, socialtjänsten eller annan myndighet där syftet är att hjälpa ungdomen framåt – kommer att medföra löneavdrag pga att det är en anställning. Ungdomen ska i god tid innan informera sin handledare på arbetsplatsen.

Förenklad programförklaring för traineeanställning

Traineemodellen är en insats inom Paraplyprojekt som finansieras genom Samordningsförbundet Botkyrka och ESF-rådet. Samordningsförbundet är ett samarbetsorgan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och landsting som arbetar för att förebygga ohälsa och för att samordna insatser för rehabilitering. Se separat broschyr om Paraplyprojektet.

Botkyrka kommun beslutade i juni 2008 om nya riktlinjer vid kommunens upphandlingar. De nya riktlinjerna ska ge företag möjlighet att finna och forma personer för kommande rekryteringsbehov men också ge företag möjlighet till socialt engagemang och ansvarstagande. De ska även ge unga Botkyrkabor mellan 16-24 år en möjlighet till praktisk utbildning ute i arbetslivet och förväntas också stimulera och motivera till fortsatta studier i framtiden.

Traineeanställning

Företag/arbetsgivare som kommunen, efter upphandling, ingår avtal med anställer en ung Botkyrkabo i en traineeanställning under en begränsad tid. Arbetsgivaren kommer att ha möjlighet att intervjua några olika kandidater och väljer sedan i samråd med Paraplyprojektet ut vem som kommer att erbjudas anställning. Kortare praktik (1-3 veckor) kommer att kunna användas som en pröveperiod. Under kontraktstiden kan det i praktiken innebära att olika ungdomar är anställda för en och samma traineeanställningsplats.

Målgrupp

Målgruppen är Botkyrkabor mellan 16-24 år som inte slutfört sina gymnasiestudier och som varken studerar eller arbetar idag.

Lön/arbetsgivaransvar

Arbetsgivaren erbjuder ungdomen en traineeanställning under en tidsbegränsad period i sitt företag som en allmän visstidsanställning. Arbetsgivaren förhandlar med aktuellt fackförbund om lönenivå och gällande anställningsvillkor. Arbetsgivaren ansvarar även för att utse handledare på arbetsplatsen.

Botkyrka kommun har förhandlat fram ett kollektivavtal med Kommunal, för traineeanställningar inom kommunens eget verksamhetsområde. Kontakta gärna kommunen för att få mer tips kring detta. Se kontaktinformation på sidan 2. Se även Arbetsmiljöverkets hemsida om hur ungdomar får arbeta: <http://www.av.se/teman/minderariga/>

Stöd- och kontaktperson under traineeanställning

Varje arbetsgivare som anställer en trainee får, genom Paraplyprojektet, en kontaktperson som kommer att ha ett nära samarbete med arbetsplatsen och ungdomen under hela traineeanställningen. Denna kontaktperson kommer att ha kontinuerlig uppföljning av hur det går för ungdomen. Det kan innebära att kontaktpersonen ibland kommer att vara med ute på arbetsplatsen under hela eller del av arbetsdagen för att underlätta inträdet för den unge eller om situation som behöver lösas uppstått. Stödet kommer att utformas individuellt utifrån ungdomens och arbetsplatsens behov.

2010-09-07

Beskrivning över traineeanställning hos privat arbetsgivare

En traineeplats har blivit tillgänglig hos en arbetsgivare

1. Kontaktperson från Paraplyprojektet (PP) kontaktar arbetsgivare
2. Traineeprofil tas fram av arbetsgivare och kontaktperson från Paraplyprojektet
3. Kontaktpersonen inom PP börjar leta efter lämpliga kandidater
4. Arbetsgivare intervjuar lämpliga kandidater och utser handledare på arbetsplatsen
5. Kandidat väljs ut av arbetsgivare:

Samtidigt får kandidaten information och hjälp av PP med:

- Förberedelseuppgifter inför arbetsgivarkontakt och intervju.
- Kunskap om hur det fungerar på en arbetsplats "dolda koder"
- Ev. förberedande utbildning (utifrån individuell planering).

Påbörjar Traineeanställning

Fas 1:

- Kandidat påbörjar oavlönad "prova på praktik" (1-3 v) inför Traineeanställning.
- Möjlighet för företaget att få hjälp med ex. handledarutbildning inför att de ska ta emot ungdomen.
- Ungdomen erbjuds hjälp för att boka in möte med facket inför anställningens start för allmän genomgång av "rättigheter/skyldigheter".

Gått vidare som Trainee

Fas 2:

- Kandidat påbörjar Traineeanställning med lön från företaget
- Handledare på arbetsplatsen introducerar ungdomen i arbetsuppgifterna i samarbete med kontaktperson från PP. Kontaktperson från PP kan vara med som stöd vid behov.

Fas 3:

- Ungdomen utför nu mer självständigt arbete inom Traineeanställningen med stöd från utsedd handledare och kontaktperson inom PP.
- Möjlighet finns för ungdomen att börja läsa något kärnämne via kommunens vuxenutbildning eller IV prog. utifrån egen motivation och intresse.
- Bedömning av genomförd arbetsprestation sker kontinuerligt.

Utfasning

Fas 4:

Om ungdomen, efter traineeanställningen, inte får möjlighet till anställning i företaget kan ungdomen få hjälp av PP med:

- Validering av sin nya kompetens
- Stöd med att söka studier eller arbete hos annan arbetsgivare.

Kontakt för frågor om Traineemodellen

E-post: paraplyprojektet@botkyrka.se

Telefon dagtid: 070-408 43 98

Projektledare: Helena Wiklund

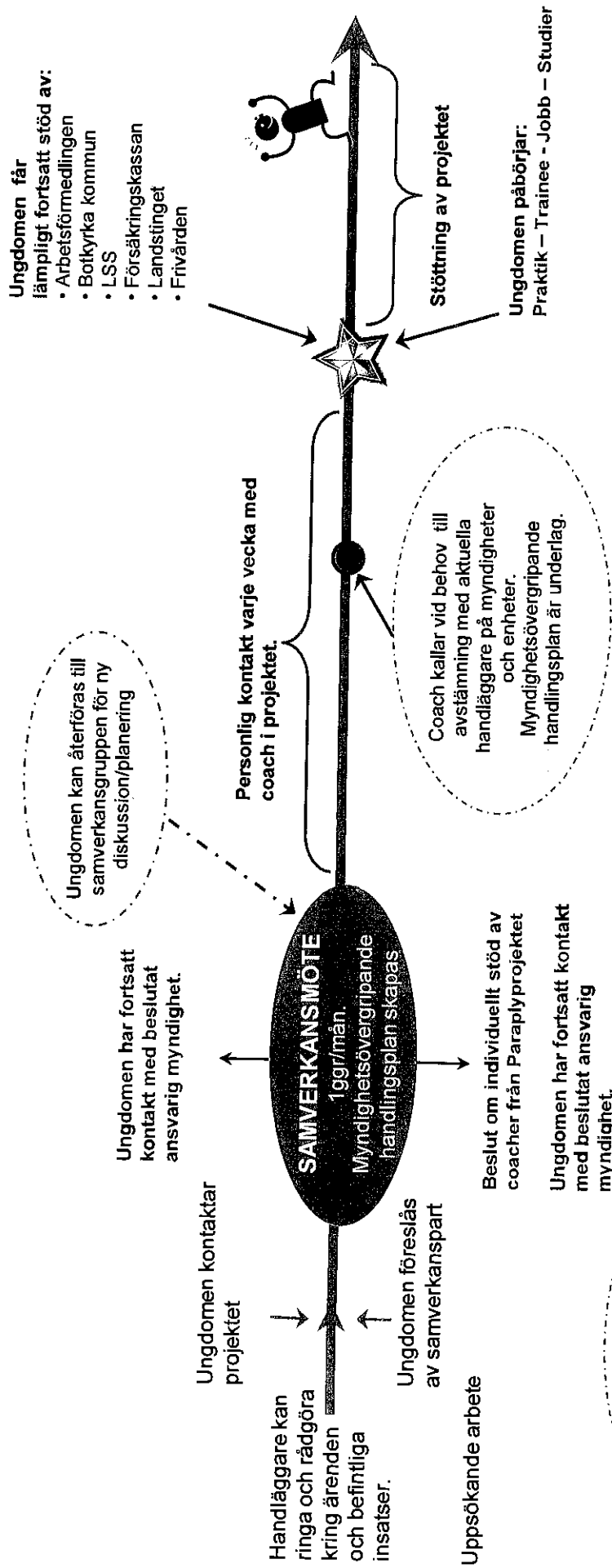
Telefon dagtid: 08-530 61 493

helena.wiklund@botkyrka.se

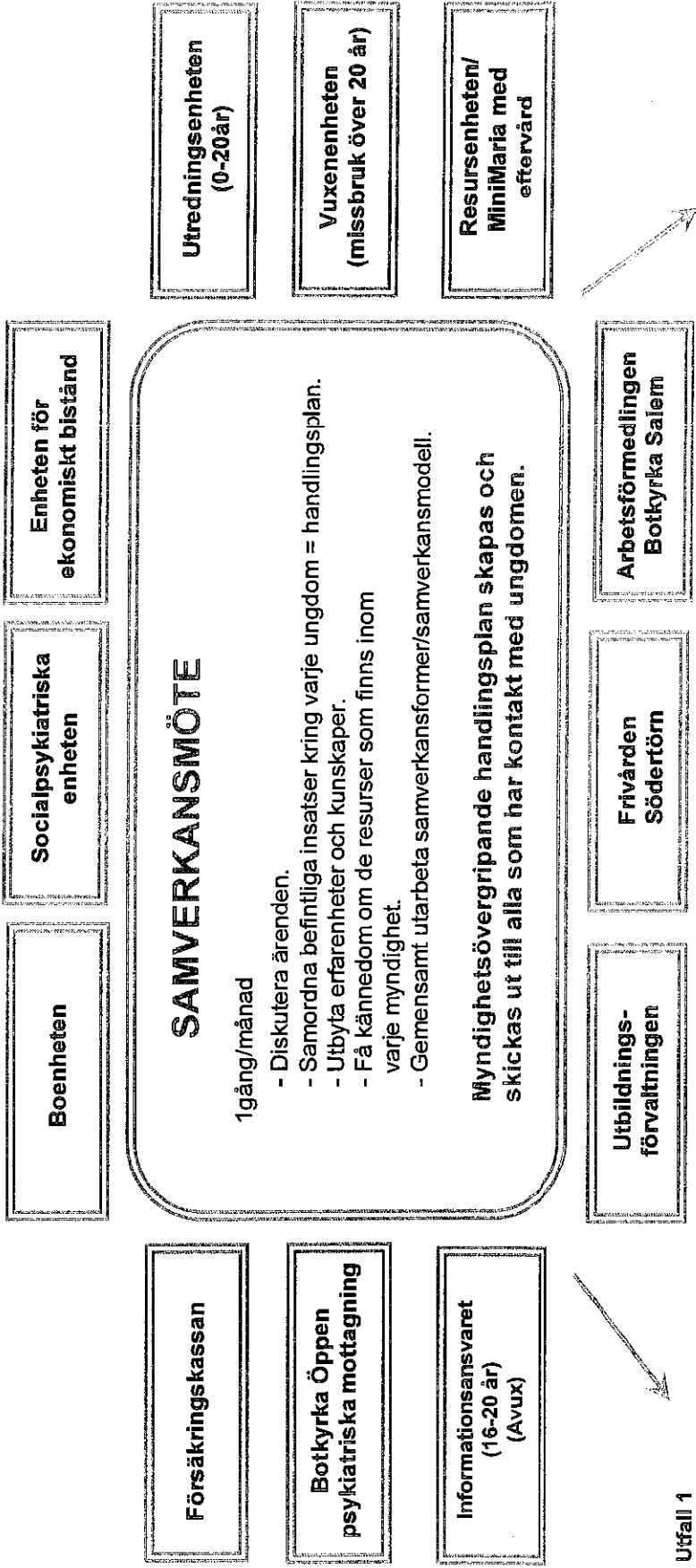
Se även broschyr om Paraplyprojektet.

Paraplymodellen

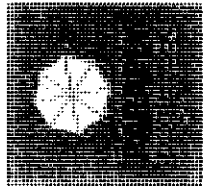
Utfall 1

Beslut om individuellt stöd för ungdomen via Paraplyprojektet.

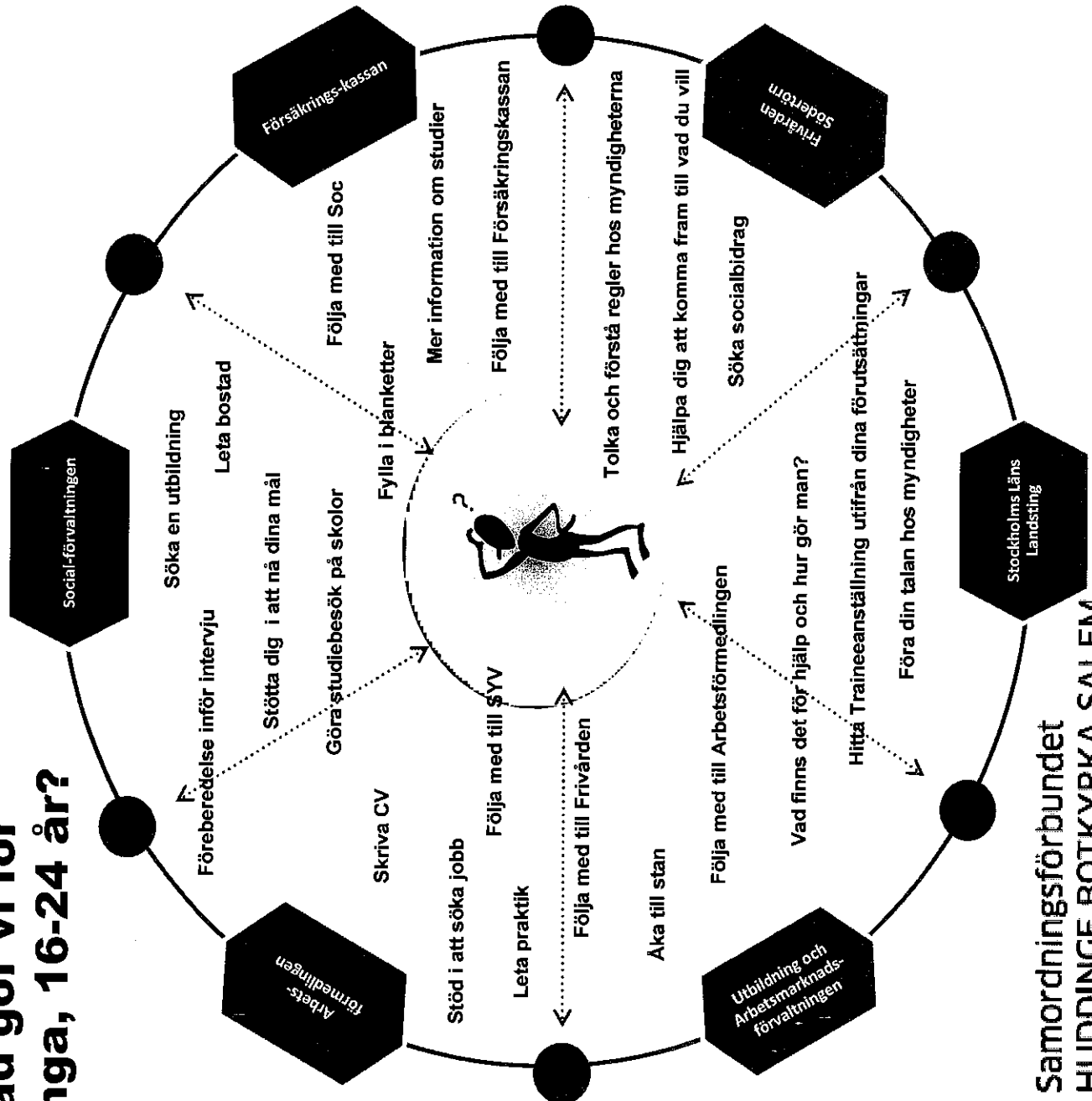
Ungdomen har fortsatt kontakt med beslutat ansvarig myndighet.

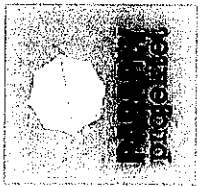
Utfall 2

Ungdomen har fortsatt kontakt med beslutat ansvarig myndighet.

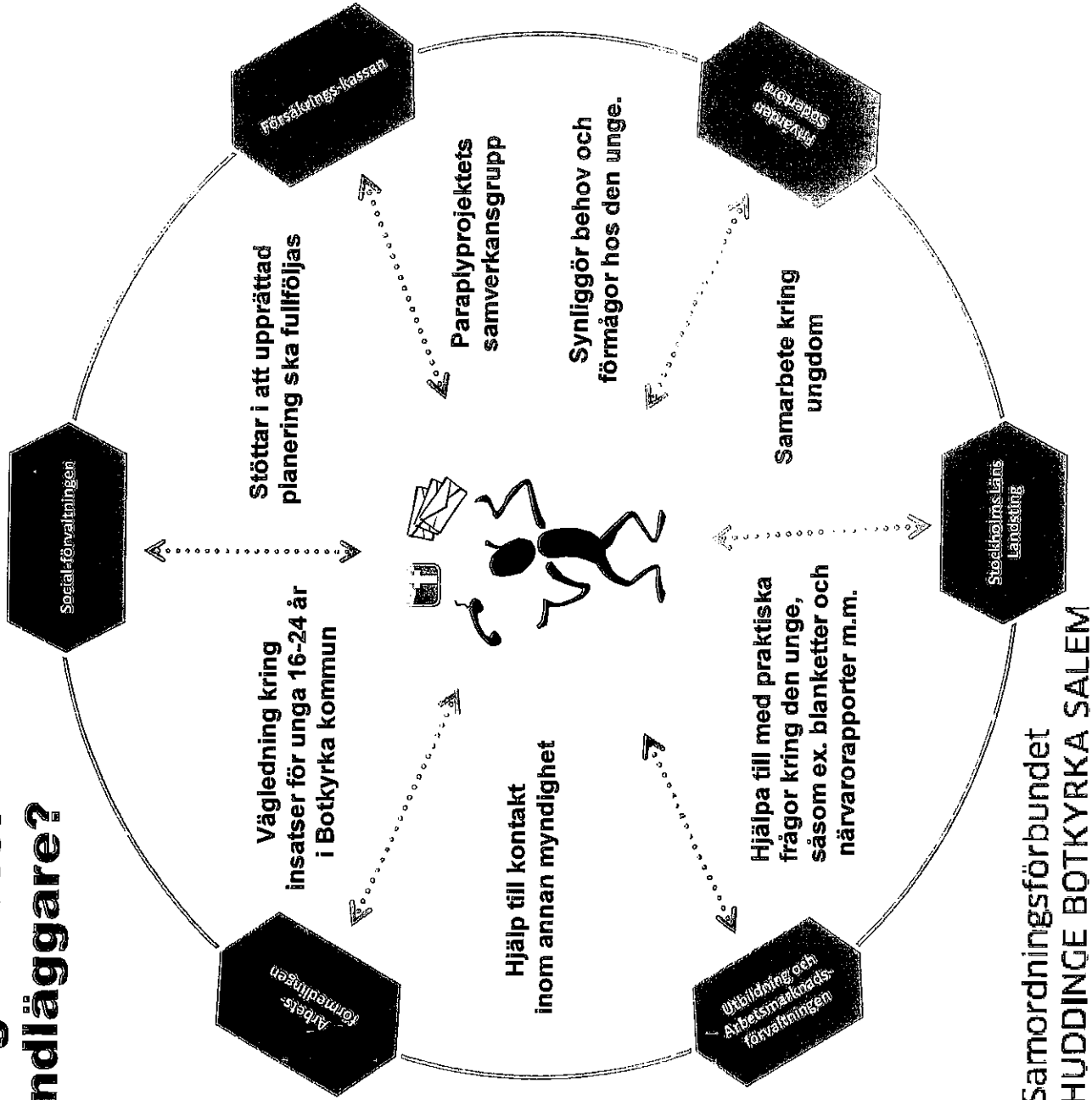

Vad gör vi för unga, 16-24 år?

Vad gör vi för handläggare?

**Paraply
projektet**

Traineeansställning

Intern Traineeplats

1. Paraplyprojektet placerar ut
2. Praktik som provotid
3. Plats tas fram av kommunen
4. Flexibel arbetstid
5. Anpassade arbetsuppgifter
6. Ersättning utifrån prestation
7. Stöd från coach i Paraplyprojektet
8. Avtal skrivs 1-2 månader i taget, max 18 månader

Extern Traineeplats

1. Paraplyprojektet föreslår kandidater
2. Praktik som provotid
3. Plats möjliggörs vid kommunala upphandlingar
4. Följer arbetstiden på arbetsplatsen
5. Arbetsuppgifter som inte kräver speciell kompetens
6. Avtalsenlig lön
7. Stöd från coach i Paraplyprojektet
8. Avtal skrivs med arbetsgivaren, max längd styrs av avtal och separat överenskommelse med arbetsgivaren.

”Lärlingsplats i arbetslivet”

**Samordningsförbundet
HUDDINGE BOTKYRKA SALEM**

2015-03-05

Dnr
2009:111

Mottagare
Socialnämnd samt Samordningsförbundet
Huddinge, Botkyrka, Salem

Bilaga 8 till slutrapport

Som ett komplement till slutrapporten ser socialförvaltningens ledning att det är klokt att även ur andra aspekter belysa Paraplyprojektets implementering.

Slutrapporten kan tolkas som en ensidig bild av att förvaltningsorganisationen inte förmått att implementera projektet. Det kan då även vara av vikt att påvisa vissa svagheter i projektets resultat och metodtrogenhet främst under projektets senare del (från senhösten 2013). Det fanns även en ovilja att bli en del av ordinarie verksamhet, vilket försvårade implementeringen. Vilket senare ledde till att nya medarbetare behövde rekryteras. En komplikation som märkts vid implementeringen är att Paraplyprojektets målgrupp är snarlik den stora massan av socialförvaltningens befintliga målgrupp, trots detta får Paraplyprojektets målgrupp mycket mer personalintensiva insatser.

I dagsläget fungerar verksamheten bättre, och de metoder som projektet arbetade fram ger metodförbättring även för andra brukare.

8

Förvaltningschefen informerar

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Socialchef Marie Lundqvist informerade om våldsbejakande extremism och aktuella frågor.

9

Betalkort för personal på socialpsykiatriska enheten (SN 2010:66)

Beslut

Socialnämnden beviljar betalkort till följande personer inom Socialpsykiatriska enheten:

Lena Olsson 660604

Lars Andersson 571005

Hannes Nilsson 830306

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har tidigare beslutat att vi kan beställa betalkort till våra anställda för att användas i tjänsten. Diarienummer KS/2009:517.

Med betalkort avses i detta sammanhang följande typ av kort:

- Kontokort med kredit som utfärdas av Swedbank

Beslut om tilldelning av betalkort

Anställd kan erhålla betalkort efter beslut av aktuell verksamhetsnämnd.

Användningsområde

Kortet får endast användas för inköp för kommunens räkning. Privata köp är självfallet inte tillåtna. Betalkortet får inte användas för kontantuttag.

Kortet får inte användas för inköp på Internet eller på annat sätt där man uppger den säkerhetskod som finns på kortet.

Ulrika Hage

Beslut

Mottagare
Socialnämnden

Betalkort för personal på Socialpsykiatriska enheten

Förslag till beslut

Socialnämnden beviljar betalkort till följande personer inom Socialpsykiatriska enheten:

Lena Olsson 660604

Lars Andersson 571005

Hannes Nilsson 830306

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har tidigare beslutat att vi kan beställa betalkort till våra anställda för att användas i tjänsten. Diarienummer KS/2009:517.

Med betalkort avses i detta sammanhang följande typ av kort:

- Kontokort med kredit som utfärdas av Swedbank

Beslut om tilldelning av betalkort

Anställd kan erhålla betalkort efter beslut av aktuell verksamhetsnämnd.

Användningsområde

Kortet får endast användas för inköp för kommunens räkning. Privata köp är självfallet inte tillåtna. Betalkortet får inte användas för kontantuttag.

Kortet får inte användas för inköp på Internet eller på annat sätt där man uppger den säkerhetskod som finns på kortet.

10

Öppna nämndsammanträden (SN 2015:142)

Beslut

Socialnämnden beslutar att socialnämndens sammanträden ska vara offentliga, med de begränsningar som framgår enligt kommunallagen.

Sammanfattning

Enligt 6 kapitlet 19 a § kommunallagen får en nämnd besluta att nämndens sammanträden ska vara offentliga om fullmäktige har medgett det. Undantag görs för ärenden som handlar om myndighetsutövning eller innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Under mandatperioden 2011-2014 har, efter kommunfullmäktiges medgivande socialnämnden haft öppna nämndsammanträden.

Kommunfullmäktige beslutade 2015-04-28 (KS/2015:242) att medge att alla nämnder med undantag av kommunstyrelsen får ha öppna nämndsammanträden.

Referens
Anneli Sjöberg

Mottagare
Socialnämnden

Öppna nämndsammanträden (SN 2015:142)

Beslut

Socialnämnden beslutar att socialnämndens sammanträden ska vara offentliga, med de begränsningar som framgår enligt kommunallagen.

Sammanfattning

Enligt 6 kapitlet 19 a § kommunallagen får en nämnd besluta att nämndens sammanträden ska vara offentliga om fullmäktige har medgett det. Undantag görs för ärenden som handlar om myndighetsutövning eller innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Under mandatperioden 2011-2014 har, efter kommunfullmäktiges medgivande socialnämnden haft öppna nämndsammanträden.

Kommunfullmäktige beslutade 2015-04-28 (KS/2015:242) att medge att alla nämnder med undantag av kommunstyrelsen får ha öppna nämndsammanträden.

§ 62

Öppna nämndsammanträden mandatperioden 2015-2018 (KS/2015:242)

Beslut

Kommunfullmäktige medger att nämnderna får ha öppna nämndsammanträden under mandatperioden 2015-2018.

Ärendet

Kommunstyrelsen har 2015-04-13 § 76 lämnat ett förslag till beslut.

Botkyrka kommun har av tradition öppna nämndsammanträden för alla nämnder med undantag för kommunstyrelsen. För att möjliggöra för nämnderna att besluta om att ha öppna sammanträden måste det dock enligt kommunallagen 6 kap. § 19 a först medges av kommunfullmäktige.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2015-03-23.

_____

Expedieras till:
Samtliga nämnder

11

**Samordningsförbundet i Botkyrka, Huddinge och Salem
(SN 2015:14)**

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Från Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem
Sammanträdesprotokoll styrelsemöte 2015-05-29

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem

Offentligt sammanträde Nej

Sammanträdesdag 29 maj 2015

Tid och plats Klockan 08:30 – 10:25
Botkyrka kommunhus, konferensrum Alytus

Beslutande	Ledamöter	Frånvarande följande paragrafer	Tjänstgörande ersättare
	Gunilla Helmerson (M), ordförande, Stockholms läns landsting Mats Einarsson (V), 1:e vice ordförande, Botkyrka kommun Fredrik Kristoffersen (M), 2:e vice ordförande Huddinge kommun Lars Pilsetnek (M) Salems kommun Claudia Zamorano, Arbetsförmedlingen Mathias Holmlund, Försäkringskassan	§ 1-2	Shewen Nysmed (S), § 1-2
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Robert Aslan (S), Stockholms läns landsting, Stig Bjernerup (FP), Botkyrka kommun, Shewen Nysmed (S), § 3-12, Huddinge kommun, Patrik Robbertte (S), Salems kommun, Nina Angermund Carlsson, Arbetsförmedlingen, Susanne Landin, Försäkringskassan.		
Övriga närvarande	Se nästa sida		
Utses att justera	Mathias Holmlund		
Justeringens tid	3 juni 2015		Paragrafer 1 - 12
Underskrifter	Lars Axelsson <i>Sekreterare</i>		
	Gunilla Helmerson <i>Ordförande</i>		
	Mathias Holmlund <i>Justerande</i>		

Styrelsen för samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem sammanträde den 29 maj 2015.

Övriga närvarande

Elin Asplund, verkställande tjänsteman, Samordningsförbundet HBS

Mimi Magnusson, samverkansansvarig, Försäkringskassan

Hilda González, processtödjare, Samordningsförbundet HBS

Gunilla Vikström, processledare

Annika Heleander, friskvårdskonsulenter

Susanne Atterström, friskvårdskonsulenter

Tomas och Lisa, deltagare – Hälsosam

Nadia Ramberg Magnell, lots

Lars Axelsson, sekreterare, Samordningsförbundet HBS

Utdragsbestyrkande:

**BEVIS
om justering av förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem,
protokoll**

Justeringen har anslagits på kommunens anslagstavla

Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem har sammanträtt den 29 maj 2015

Protokollet har justerats den 3 juni 2015

Anslaget sattes upp den 4 juni 2015

Anslaget tas ner den 23 juni 2015

Den som vill läsa protokollet kan kontakta Verkställande tjänsteman,
förbundsstyrelsen
samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Underskrift

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 1

Val av justerare

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att utse Mathias Holmlund, Försäkringskassan, att jämte ordförande Gunilla Helmerson (M) justera dagens protokoll.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	29 maj 2015	§ 2

Godkännande av föredragningslistan

Styrelsen beslutar att godkänna föredragningslistan.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum

29 maj 2015

Paragraf

§ 3

Information från insatser och projekt

Hälsosam - Stegvis förändring till bättre hälsa

Annika Heleander och Susanne Atterström, friskvårdskonsulenter, informerar styrelsen om insatsen Hälsosam där deltagarna erbjuds anpassade friskvårdsaktiviteter. Syftet med insatsen är att deltagarna ska förbättra sin hälsa och bli mer motiverade att ta eget ansvar för en fortsatt rehabilitering, med målet att ta sig ut på arbetsmarknaden.

Tomas och Lisa, deltagare, berättar för styrelsen och sina erfarenheter och vad deltagande i insatsen Hälsosam betyder för dem.

Överläggning

Under informationen yttrar sig Gunilla Helmerson (M), Mats Einarsson (V), Stig Bjernerup (FP). Efter detta förklaras informationen avslutad.

Samverkansteam Huddinge

Gunilla Vikström, processledare, och Nadia Ramberg Magnell, lots, informerar styrelsen om samverkansteamet, en insats som är till för personer som står utanför arbetsmarknaden till följd av mångfacetterad och långvarig ohälsa och som behöver stöd och hjälp från flera aktörer. Insatsen vänder sig till personer mellan 25 och 65 år.

Överläggning

Under informationen yttrar sig Gunilla Helmerson (M), Mats Einarsson (V), Claudia Zamorano, Arbetsförmedlingen, Nina Agermund Carlsson, Arbetsförmedlingen, Mathias Holmlund, Försäkringskassan. Efter detta förklaras informationen avslutad.

Psykiatrisamverkan utifrån ett individperspektiv

Mimi Magnusson, samverkansansvarig, berättar för styrelsen om ett samverkansprojekt inom tvåpartsfinsam mellan Försäkringskassan, Stockholm sydväst och Huddinge psykiatriska öppenvårdsmottagning.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	29 maj 2015	§ 3 forts.

Syfte och mål med projektet är bland annat att:

- genomlysa sjukskrivningsprocessen och samarbetet mellan Försäkringskassan - psykiatrin utifrån ett individperspektiv
- skapa en ny modell för samverkan med psykiatrin som är mer flödeseffektiv för våra kunder
- skapa sjukskrivningsrutiner för läkarna på Huddinge öppensykiatriska mottagning

Överläggning

Under informationen yttrar sig Gunilla Helmerson (M), Mats Einarsson (V), Shewen Nysmed (S), Claudia Zamorano, Arbetsförmedlingen, Nina Agermund Carlsson, Arbetsförmedlingen, Mathias Holmlund, Försäkringskassan, Susanne Landin, Försäkringskassan. Efter detta förklaras informationen avslutad

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 4

HBS 2015/26

Hantering av överskjutande kapital 2014

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att det samlade överskottet 6 013 800 kronor överförs till 2015 års verksamhet.

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet för Samordningsförbundets verksamhet år 2014 blev ett minus på 2,6 miljoner kronor. För verksamhetsåret 2014 har förbundet haft intäkter om 18,04 mkr avseende bidrag från parterna, och ett ingående överskott från tidigare verksamhetsår på drygt 8,6 mkr. Kostnaderna för 2014 har uppgått till knappt 20,7 mkr. Sammantaget gör detta att Samordningsförbundet vid årets slut redovisar tillgångar på ca 6 miljoner kronor.

Enligt Förbundsordningen §12 kan styrelsen besluta att balansera över Förbundets ekonomiska över- och underskott i årsbokslut till nästkommande budgetår.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Gunilla Helmerson (M). Efter detta förklaras överläggningen avslutad.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 5

HBS 2015/27

Delårsuppföljning januari till april 2015

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att godkänna rapporten.

Sammanfattning

Tertialrapporten beskriver Samordningsförbundets verksamhet under årets fyra första månader och följer upp åtaganden i verksamhetsplanen samt de övergripande målen för finansierade insatser och projekt. Rapporten ger också en sammanställning av budgetläget för förbundet.

Överlag är måluppfyllelsen god och förbundets verksamhet uppfyller åtagandena i verksamhetsplanen.

För att nå målet om ett minskat överskott i enlighet med Nationella Rådets riktlinjer finns ett utrymme för finansiering av nya/utökade insatser med ca 1 miljon kronor för 2015.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Gunilla Helmerson (M), Robert Aslan (S), Elin Asplund, verkställande tjänsteman. Efter detta förklaras överläggningen avslutad

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum

29 maj 2015

Paragraf

§ 6

HBS 2015/28

Medelstildelning 2016

Förslag till beslut

Styrelsen beslutar att översända svar på frågor till Försäkringskassan med anledning av ny statlig fördelningsmodell.

Sammanfattning

Försäkringskassan har tillskrivit Samordningsförbundet med anledning av en ny statlig fördelningsmodell inom den finansiella samordningen. I underlaget framgår möjlig statlig medelstildelning till samordningsförbunden 2016.

För Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem uppgår den möjliga finansieringen till 8 046 850 kr, vilket skulle innebära en total tilldelning för Samordningsförbundet 2016 på 16 093 700 kr, en minskning med ca 6 % jämfört med årets tilldelning på 17 200 000 kr.

Utifrån föreslagen budgetram från staten fördelar sig respektive parts bidrag enligt nedanstående tabell (2015 års bidrag i högerkolumnen för jämförelse)

Medlem	Andel	Preliminärt bidrag 2016	Bidrag 2015
Botkyrka kommun	11,75 %	1 891 010 kr	2 021 000 kr
Huddinge kommun	11,75 %	1 891 010 kr	2 021 000 kr
Salems kommun	1,5 %	241 405 kr	258 000 kr
SLL	25 %	4 023 425 kr	4 300 000 kr
Staten	50 %	8 046 850 kr	8 600 000 kr
SUMMA	100 %	16 093 700 kr	17 200 000 kr

Tillsammans med underlaget kom också en förfrågan om att inkomma med uppgifter kring övriga parts möjliga finansiering av förbundet 2016 inklusive en prognos om överskott innevarande år.

Ägardialog ägde rum den 23 april. Stockholms läns landsting var då inte beredda att lämna besked om tilldelning för 2016. I samtal med landstinget efter ägardialog framkom att möjlig budgettilldelning sannolikt blir densamma 2016 som 2015.

Signaturer:

Ordförande

Justerare

Ultdragsbestyrkande: datum och signatur

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 6 forts.

HBS 2015/28

Kommunerna Botkyrka, Huddinge och Salem har meddelat Samordningsförbundet att de har för avsikt att finansiera Samordningsförbundet med minst den summa som föreslås av Försäkringskassan.

Förbundets prognos för eget kapital vid utgången av 2015 framgår av delårsuppföljningen. Eget kapital vid utgången av 2014 uppgår till 6 013 800 kronor. Prognos för förbundets egna kapital vid utgången av 2015 uppgår till 2 800 000 kronor.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Gunilla Helmerson (M), Elin Asplund, verkställande tjänsteman. Efter detta förklaras överläggningen avslutad

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 7

HBS 2015/21

Inriktningsbeslut för deltagande i etableringsanalys för att utreda förutsättningarna att etablera ett arbetsintegrerande socialt företag (Le Mat hotell) i Botkyrka.

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att delfinansiera en etableringsanalys med maximalt 50 000 kr och ger samordningsförbundets kansli i uppdrag att aktivt medverka i etableringsanalysen.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Robert Aslan (S), Mathias Holmlund, Elin Asplund, verkställande tjänsteman. Efter detta förklaras överläggningen avslutad.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 8

HBS 2015/29

Utökade resurser till SamPlan.

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att godkänna ansökan om utökade medel till projektet SamPlan under 2015 med maximalt 275 000 kronor.

Sammanfattning

Metodutvecklingsprojektet SamPlan syftar till att utveckla en förstärkt samverkansmodell mellan i första hand Försäkringskassan och kommunerna för att tillgodose behov av samordning för sjukskrivna som saknar sjukpenninggrundande inkomst. Även primärvården, öppenvårdspsykiatrin och Arbetsförmedlingen ingår i samverkan.

Målet är att fler människor ska kunna återfå arbetsförmåga alternativt få rätt stöd i välfärdssystemet.

Projektet har i januari 2015 beviljats 571 000 kronor för att driva verksamhet under 2015. Med en utökning uppskattas de totala kostnaderna till 850 000 kronor.

I verksamheten arbetar idag en handläggare från Försäkringskassan som ansvarar för projektledning, metodutveckling och operativt arbete i insatsen.

Projektet startade sin verksamhet i Salems för att succesivt utökas till Huddinge under senhösten 2014. Sedan våren 2015 har även Botkyrka omfattas av projektet.

Behovet av SamPlan har visat sig mycket stort och för att möjliggöra uppbyggnaden av välfungerande samverkansstrukturerer i samtliga kommuner föreslås att projektet under hösten 2015 utökas med en heltidstjänst.

Kostnaden för utökning uppskattas till 275 000 kronor. I kostnaden ingår lön och kringkostnader för ytterligare en medarbetare under 5 månader (augusti till december 2015).

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 8 forts.

HBS 2015/29

Överläggning

I ärendet yttrar sig Gunilla Helmerson (M). Efter detta förklaras överläggningen avslutad.

Beslutet delges

Försäkringskassan

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och SalemSammanträdesdatum
29 maj 2015Paragraf
§ 9

HBS 2015/30

Utökad budget för Indikatorpiloten

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att godkänna den utökade budgeten för indikatorpiloten.

Sammanfattning

Indikatorprojektet finansieras med crowdfunding (gräsrotsfinansiering) där vårt förbund bidrar med 50 tkr. Totalt fick projektet in 550 000 kr vilket är 50 000 mer än vad NNS äskade om i projektbudgeten.

Styrgruppen för projektet har föreslaget att NNS tar in hela summan. På sitt senaste möte har styrgruppen sett att vissa delar av projektbudgeten är snålt räknade. Extra kostnader för möteslokaler i Stockholm för respektive beredningsgrupp och pilotgrupp finns inte med. Dessutom kan oförutsedda kostnader dyka upp när det gäller arbetstimmar antingen för Örebro universitet och projektledaren från NNS.

Styrgruppen tror också att medel kommer att behövas för prövningen av indikatornummer 11 som handlar om att göra en testkörning mellan SUS data och register från SCB (eller motsvarande) för att värdera hållbarhet och säkerhet av deltagarresultat efter finsamfinansierad insats. Dessa kostnader tillsammans kan hamna på cirka 50 000 kr och därför ansöker styrgruppen om att få behålla dessa medel från finansierarna.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Gunilla Helmersson (M). Efter detta förklaras överläggningen avslutad.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 10:a

HBS 2015/2

Anmälningssärende: Anmälan av protokolljustering, styrelsens sammanträde den 23 mars 2015

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att anteckna anmälan av förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salems protokoll från den 23 mars 2015 till protokollet.

Sammanfattning

Protokoll från samordningsförbundets styrelse sammanträden den 23 mars 2015 har skickats ut till styrelsen innan detta möte.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum

29 maj 2015

Paragraf

§ 10:b

Anmälningssärende: Minnesanteckningar HBS beredningsgrupp, den 30 april 2015.

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att till protokollet anteckna att de tagit del av den skriftliga informationen från HBS beredningsgrupp den 30 april 2015.

Sammanfattning

Minnesanteckningar från beredningsgruppens sammanträde den 30 april 2105 har skickats ut till styrelsen innan detta möte.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Gunilla Helmerson (M), Mathias Holmlund, Försäkringskassan. Elin Asplund, verkställande tjänsteman. Efter detta förklaras överläggningen avslutad.

Signaturer:

Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	Sammanträdesdatum 29 maj 2015	Paragraf § 10:c
--	----------------------------------	--------------------

Anmälningssärende: Arbetsrehabilitering i samverkan, en utvärdering av Remiss- och kartläggningsteamet och Samverkansteamet i Huddinge

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att till protokollet anteckna att de tagit del av Arbetsrehabilitering i samverkan, en utvärdering av Remiss- och kartläggningsteamet och Samverkansteamet i Huddinge.

Sammanfattning

FoU Södertörns rapport nr 138/15 Arbetsrehabilitering i samverkan, en utvärdering av Remiss- och kartläggningsteamet och Samverkansteamet i Huddinge har skickats ut till styrelsen innan detta möte.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	Sammanträdesdatum 29 maj 2015	Paragraf § 10:d
--	----------------------------------	--------------------

Anmälningssärende: *Deltagande i konferenser och utbildningar*

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att till protokollet anteckna att Robert Aslan (S) genomgått BAS-utbildning den 19 maj 2015.

Sammanfattning

Verkställande tjänsteman Elin Asplund redovisar konferenser och utbildningar samordningsförbundets styrelse under 2015, samt att en presidiekonferens för länets samordningsförbund planeras äga rum under 2016.

- BAS-utbildning, 14/9
- Frukostmöten 16/4, 7/5
- Almedalen 28/6-5/7
- NNS höstkonferens 17/11

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 10:e

Anmälningssärende: *Delegationsbeslut – Avtal för handledning för processledare*

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att till protokollet anteckna att de tagit det av delegationsbeslut avseende handledning för processledare inom samordningsförbundet HBS.

Sammanfattning

Verkställande tjänsteman Elin Asplund redovisar kostnader för processledarnas handledning, var 6:te vecka, under 2015.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum 29 maj 2015

Paragraf § 11

Informationspunkter

Nationell Finsamkonferens, NNS årsmöte och ägardialog

Elin Asplund, verkställande tjänsteman, informerar från nationell Finsamkonferens, NNS årsmöte och ägardialogen. Styrelsen var representerad av Fredrik Kristoffersen (M) och Mathias Holmlund, Försäkringskassan. Till vice ordförande i NNS valdes Anne-Marie Larsson (M) från Södertälje Samordningsförbund.

Utveckling av länets Samordningsförbund med stöd av ESF-medel

Elin Asplund, verkställande tjänsteman, informerar om att en ansökan lämnats in till ESF kontoret och att ett inriktningsbeslut kan komma i juni.

Indikatorprojektet

Elin Asplund, verkställande tjänsteman, ber styrelsen att svara på den enkät som nyligen skickats ut till dem.

Utskottsfråging i Socialförsäkringsutskottet

Elin Asplund, verkställande tjänsteman, informerar om hon deltagit i en utfrågning angående samordningsförbundens verksamheter.

Lars Pilsetnek (M) och Claudia Zamorano, Arbetsförmedlingen, som var närvarande på utskottsfrågingen, tackar Elin Asplund för en mycket bra presentation och svar på frågor om verksamheten från de församlade.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
29 maj 2015

Paragraf
§ 12

Övriga frågor

Ingen övrig fråga anmäldes.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

12

Anmälan av delegationsbeslut (SN 2015:13)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärende

Dessa delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Ordförande

Ansökan om projektmedel för att stärka och utveckla verksamhet med flyktingguider och familjekontakter (SN 2015:133)

Förvaltningschef

Behörighet att attestera kontrollista inför effektivering i IFO

Alkoholhandläggare

Beslut om tillstånd enl 8 kap 2 § alkohollagen för servering av alkoholdrycker vid enstaka tillfälle/tidsperiod till slutet sällskap

Upplev Botkyrka AB, Cirkus-Lillan 2015-05-29

Cirkus Arts AB, Cirkus Arts Hangar 2015-05-30

Cafe och restaurang Stinsen, Xenter restaurang 2015-05-27, 2015-06-03,
2015-06-12

Anita Kouassi, Hallunda folkhögskola 2015-05-30

Victory Lakers Tyo DC, Victory Lakers lokal 2015-06-03—2015-08-31

Återkallelse av serveringstillstånd på grund av ändrade ägarförhållanden enligt 9 kap 18 § alkohollagen

Alby Pizzeria (nuvarande namn Frendo)

13 Anmälningssärenden (SN 2015:11)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Dessa ärenden anmäls till nämnden:

KF § 51 Revisionsberättelse och fråga om ansvarsfrihet 2014 (KS/2015:326)

KF § 52 Kommunens årsredovisning 2014 (KS/2015:142)

KF § 53 Ombudgeteringar från 2014 till 2015 (KS/2015:272)